Nr. 48 (15.138). Lwów, piątek 3. marca 1939.
Ч. 48 (15.138). Львів, пятниця 3. березня 1939.

Opłata pocztowa uiszczona gotówką

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А. Б.

DIŁO

Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
„ Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КР.
місячно (з книжкою) 5.00 зол.
чвертьрічно 15.00
піврічно 30.00
річно 60.00
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Відозва премієра Карпатської України

У СПРАВІ НАРОДНЬОГО ФОНДУ РОЗБУДОВИ

ХУСТ. КУП. Премієр Карпатської України видав відозву до українського народу такого змісту: Центральна Українська Народня Рада Карпатської України 10. лютого ц. р. звернулася до всіх українців по цілому світі, щоби кожний з них приложив руку до діла розбудови нашої держави Карпатської України. Як найскорше треба зложити даток у висоті 1/2% цілорічного доходу. Національні датки треба надсилати на адресу: Підкарпатський Банк в Хусті, де отворено біжучий рахунок під назвою: Народній фонд розбудови Карпатської України. Премієр вірить, що український нарід підтримає свою державу і достойно відгукнеться на цей заклик. Він просить всю українську пресу і прихильну нам чужу пресу цілого світа, щоб передрукували цей заклик та щоб підтримали цю акцію.

Українці з Далекого Сходу витають Карп. Україну.

ВІДЕНЬ. УПС. Дня 29. січня ц. р. відбулися в Харбіні загальні збори Української Національної Кольонії. Вибрано головою Кольонії п. Незебенка. На зборах перемогли нові активні сили. На загальних зборах ухвалено резолюції, в яких українці Далекого Сходу горячо вітають державність Карпатської України та прилучуються до українських національних маніфестацій на честь Карпатської України, які відбулися в цілому світі. Провід Української Національної Кольонії вислав привітального листа до премієра Карпатської України о. д-ра А. Волошина. Такогож листа вислав також провід з „Далекосхідної Січі".

Збірка нац. фонду Карпатської України на Далекому Сході.

У „Манджурському Вістнику" появилася стаття з закликом до складання жертв на національний фонд Карпатської України. Провід Української Національної Кольонії зложив на ту ціль 100 долярів. Відповідну відозву видав також провід „Далекосхідної Січі". Читаємо в ній між іншим, що коли почала творитися держава в Карпатській Україні, ріжні сили старалися знищити її в самих початках. Однак українські творчі сили своєю чинною поставою і заходами переконали світ, що право на українські землі належить до українського народу. Створено могутню організацію „Карпатської Січі", яка стала завязком української збройної сили. В тій відозві кличеться далекосхідніх українців, щоби доложили всіх зусиль, подали Карпатській Україні помічну руку, помогли їй морально і матеріяльно.

Делегація праського міністерства фінансів у премієра Карпатської України.

ХУСТ. КУП. Премієра Карпатської України о. д-ра А. Волошина відвідала делегація міністерства фінансів з Праги, щоб полагодити справу буджету Карпатської України та справу чеських урядовців.

Господарська делегація Карпатської України у Празі.

ХУСТ. КУП. До Праги виїхала з Хусту делегація, зложена з представників Торговельного Союзу господарських товариств і міністерства господарки. Делегати відбудуть наради в міністерстві земледільства і в міністерстві фінансів у справі господарських товариств.

ЗАКІНЧЕННЯ ІНСТРУКТОРСЬКОГО КУРСУ „КАРПАТСЬКОЇ СІЧІ".

ХУСТ. КУП. 24. лютого ц. р. покінчився інструкторський курс підстаршин „Карпатської Січі". У вівторок відбувся кінцевий іспит і курсанти розїхалися до своїх округ до праці.

НІМЕЦЬКА МЕНШИНА КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ В РОКОВИНИ АНШЛЮСУ.

ВІДЕНЬ. УПС. — „Ноєс Вінер Тагеблят" подає, що німці з Карпатської України приготовляються на день 12. березня відсвяткувати роковини повороту Австрії до Німеччини.

Представник канадійських українців в Хусті.

ХУСТ. КУП. До Хусту приїхав отаман „Чорноморської Січі" в Канаді Максим Бойчук, який виступатиме як делегат українців Канади на першому засіданні сойму Карпатської України. Приняв його секретар премієра Карпатської України, на руки якого зложив він 60 долярів на національний фонд.

Стан збірки на допомогу Карпатській Україні в Канаді

ВІДЕНЬ. УПС. В канадійському щоденнику „Новий Шлях" подано звіт зі збіркової акції на допомогу Карпатській Україні. До 9. лютого зібрано 18.324 долярів. Організацією збірки займається Українське Національне Обєднання, яке створило в усіх українських осередках місцеві комітети. В останній посилці грошей на Карпатську Україну переслано 11.000 долярів.

УНО приготовлюється до співпраці зі соймом.

ХУСТ. 1. 3. КУП. Генеральний секретаріят УНО скликав експертів, щоби утворити ініціятивний комітет, якого завданням буде співпрацювати з комісіями сойму при виготовлюванні законопроектів. В конференції взяло участь 38 осіб. Утворено такі комісії: кодифікаційноправну, господарську, культурну, здоровно-соціяльну і оборони держави.

Святочне відкриття сойму

КАРПАТСЬКОЇ УУКРАЇНИ 6. Ц. М.

„Лідове Новіни" повідомляють від свого спеціяльного кореспондента з Хусту, що святочне засідання сойму Карпатської України відбудеться в понеділок 6. ц. м. Кореспондент наводить відручне письмо през. Гахи про скликання першого засідання сойму Карпатської України і підкреслює, що його скликав през. Гаха в порозумінні з урядом Карпатської України.

НОВИЙ ДИРЕКТОР АГЕНЦІЇ СТЕФАНІ.

Мусоліні приняв голову надзірної ради агенції Стефані Морганія, який представив йому нового директора агенції, Карля Кампо.

Деревний промисл Карпат. України.

ХУСТ. КУП. В Карпатській Україні працює тепер — крім великої кількости менших підприємств — пять великих фабрик для переріблювання дерева. До більших належать м. ін. фабрика в Перечині (де переводять суху дестиляцію дерева), в якій працює 250 робітників. У фабриці у Славяві працює 100 робітників. У Великому Бичкові в акційній спілці деревного промислу працює 400 робітників. У фабриці сірників у Чинадієві працює 200 робітників.

Тайна українська радіостація в СССР.

ВІДЕНЬ. УПС. Женевська преса повідомляє, що недавно появилася нова тайна українська радіостація, яка надає між год. 18—18.30 протибольшевицькі комунікати.

ПО КОНФІСКАТІ НАКЛАД

Nr. 48 (15.138). Lwów, piątek 3. marca 1939. Rok LX.

Ч. 48 (15.138). Львів, пятниця 3. березня 1939. Рік LX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А.

DIŁO

Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) 5.00 зол
чвертьрічно 15.00 „
піврічно 30.00 „
річно 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Відозва премієра Карпатської України

У СПРАВІ НАРОДНЬОГО ФОНДУ РОЗБУДОВИ

ХУСТ. КУП. Премієр Карпатської України видав відозву до українського народу такого змісту: Центральна Українська Народня Рада Карпатської України 10. лютого ц. р. звернулася до всіх українців по цілому світі, щоби кожний з них приложив руку до діла розбудови нашої держави Карпатської України. Як найскорше треба зложити даток у висоті 1/2% цілорічного доходу. Національні датки треба надсилати на адресу: Підкарпатський Банк в Хусті, де отворено біжучий рахунок під назвою: Народній фонд розбудови Карпатської України. Премієр вірить, що український нарід підтримає свою державу і достойно відгукнеться на цей заклик. Він просить всю українську пресу і прихильну нам чужу пресу цілого світа, щоб передрукували цей заклик та щоб підтримали цю акцію.

Українці з Далекого Сходу витають Карп. Україну.

ВІДЕНЬ. УПС. Дня 29. січня ц. р. відбулися в Харбіні загальні збори Української Національної Кольонії. Вибрано головою Кольонії п. Незебенка. На зборах перемогли нові активні сили. На загальних зборах ухвалено резолюції, в яких українці Далекого Сходу горячо вітають державність Карпатської України та прилучуються до українських національних маніфестацій на честь Карпатської України, які відбулися в цілому світі. Провід Української Національної Кольонії вислав привітального листа до премієра Карпатської України о. д-ра А. Волошина. Такогож листа вислав також провід з „Далекосхідної Січі".

Збірка нац. фонду Карпатської України на Далекому Сході.

У „Манджурському Вістнику" появилася стаття з закликом до складання жертв на національний фонд Карпатської України. Провід Української Національної Кольонії зложив на ту ціль 100 долярів. Відповідну відозву видав також провід „Далекосхідної Січі". Читаємо в ній між іншим, що коли почала творитися держава в Карпатській Україні, ріжні сили старалися знищити її в самих початках. Однак українські творчі сили своєю чинною поставою і заходами переконали світ, що право на українські землі належить до українського народу. Створено могутню організацію „Карпатської Січі", яка стала завязком української збройної сили. В тій відозві кличеться далекосхідніх українців, щоби доложили всіх зусиль, подали Карпатській Україні помічну руку, помогли їй морально і матеріяльно.

Делеґація праського міністерства фінансів у премєра Карпатської України.

ХУСТ. КУП. Премієра Карпатської України о. д-ра А. Волошина відвідала делеґація міністерства фінансів з Праги, щоб полагодити справу буджету Карпатської України та справу чеських урядовців.

Господарська делеґація Карпатської України у Празі.

ХУСТ. КУП. До Праги виїхала з Хусту делеґація, зложена з представників Торговельного Союзу господарських товариств і міністерства господарки. Делеґати відбудуть наради в міністерстві земледільства і в міністерстві фінансів у справі господарських товариств.

ЗАКІНЧЕННЯ ІНСТРУКТОРСЬКОГО КУРСУ „КАРПАТСЬКОЇ СІЧІ".

ХУСТ. КУП. 24. лютого ц. р. покінчився інструкторський курс підстаршин „Карпатської Січі". У вівторок відбувся кінцевий іспит і курсанти розїхалися до своїх округ до праці.

НІМЕЦЬКА МЕНШИНА КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ В РОКОВИНИ АНШЛЮСУ.

ВІДЕНЬ. УПС. — „Ноєс Вінер Таґеблят" подає, що німці з Карпатської України приготовляються на день 12. березня відсвяткувати роковини повороту Австрії до Німеччини.

Представник канадійських українців в Хусті.

ХУСТ. КУП. До Хусту приїхав отаман „Чорноморської Січі" в Канаді Максим Бойчук, який виступатиме як делеґат українців Канади на першому засіданні сойму Карпатської України. Приняв його секретар премієра Карпатської України, на руки якого зложив він 60 долярів на національний фонд.

УНО приготовляється до співпраці зі соймом.

ХУСТ. 1. 3. КУП. Ґенеральний секретаріят УНО скликав експертів, щоби утворити ініціятивний комітет, якого завданням буде співпрацювати з комісіями сойму при випрацьовуванні законопроектів. В конференції взяло участь 38 осіб. Утворено такі комісії: кодифікаційноправну, господарську, культурну, здоровно-соціяльну і оборони держави.

Стан збірки на допомогу Карпатській Україні в Канаді.

ВІДЕНЬ. УПС. В канадійському щоденнику „Новий Шлях" подано звіт зі збіркової акції на допомогу Карпатській Україні. До 9. лютого зібрано 18.324 долярів. Орґанізацією збірки займається Українське Національне Обєднання, яке створило в усіх українських осередках місцеві комітети. В останній посилці грошей на Карпатську Україну переслано 11.000 долярів.

Святочне відкриття сойму

КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ 6. Ц. М.

„Ділове Новини" повідомляють від свого спеціяльного кореспондента з Хусту, що святочне засідання сойму Карпатської України відбудеться в понеділок 6. ц. м. Кореспондент наводить відручне письмо през. Гахи про скликання першого засідання сойму Карпатської України і підчеркує, що його скликав през. Гаха в порозумінні з урядом Карпатської України.

—o—

НОВИЙ ДИРЕКТОР АГЕНЦІЇ СТЕФАНІ.

Мусоліні приняв голову [illegible] агенції Стефані Мортару, який представив йому нового директора агенції Карла Камано.

Деревний промисл Карпат. України.

ХУСТ. КУП. В Карпатській Україні працює тепер — крім великої кількости менших підприємств — пять великих фабрик для переробки дерева. До більших належать м. ін. фабрика в Перечині (де переводять суху дестиляцію дерева), в якій працює 250 робітників. У фабриці у Славяві працює 700 робітників. У Великому Бичкові в акційній спілці деревного промислу працює 400 робітників. У фабриці сірників у Чинадієві працює 200 робітників.

Тайна українська радіостація в СССР.

ВІДЕНЬ. УПС. Женевська преса повідомляє, що недавно появилася нова тайна українська радіостація, яка надає між год. 18—18.30 протибольшевицькі комунікати.

З польської преси.

Озон і польська політика у південно-східних воєвідствах.

П. з. с. у статті п. н. „Програма й умовини її виконання“ в „Газеті Польскій“ (ч. 60 з 1-го березня ц. р.) пише, що південно-східні простори польської держави стають предметом щораз більшої уваги польської державної політики.

„Природна річ, — читаємо в тій статті — що зпоміж східніх воєвідств звертають увагу в першу чергу південні простори. Склалося на те багато причин з ділянки міжнародніх і внутрішніх національних і господарських відносин. Тамошній простір є місцем, де стикаються границі, особливо важним з точки міжнароднього укладу сил (Росія, Румунія, Закарпатська Русь) і творить важну угольну підставу сходу Річипосполитої. З погляду національного питання — це терен заогнених антагонізмів і скріпленого темпа національної ривалізації, внаслідок чого там не можна собі дозволити на оспалість та проволікання. Вкінці, коли йде про господарську сторінку, цей простір має особливо важне значіння з огляду на свої поважні енергетичні джерела в нафтовому басейні, що має значіння для Центральної Промислової Округи. Ця низка чинників приневолює державну політику не тільки звертати бачну увагу на справи тієї области, але й вести там інтензивну та всесторонню акцію.“

Реалізація послідовно передуманої державної програми на тих землях — каже автор — має тим більші вигляди, що в останньому часі на тих просторах зросла активність польського громадянства.

„Після періоду, в якому ми були свідками відпливу польщини зі сходу на захід і до центральних осередків, за останні роки прийшла без сумніву поворотна хвиля і значне оживлення польської людности тамошніх воєвідств.“

Вже цього досить, щоб виробити собі погляд на державну програму в політиці у південно-східних воєвідствах, програму „консеквентну й образовану на дальшу мету“, що мала б „упорядкувати скомплікбвані проблеми“

М. РОМАНИШИН. 2)

Професор Сербин.

Проф. Сербин був зразком старого годинника, що має на зверхній коперті багато похвальних медалей і ходить точно без направи. І хоч минають роки і десятиліття і медалі щораз більше припадають зверха порохом і плісню, — годинник ходить точно до секунди і нікому з його власників ані в гадці заглянути до механізму та провірити, як дуже зуб часу витер сталеві колісцята, вимуляв осі і притупив зубці шрубок. Власники були мабуть тої гадки, що небезпечно заглядати до механізму старого годинника. Ануж під подувом свіжого вітру розлетиться вже в тріски, як кістяк мумії, що її необережно відкрили на продуві. Краще, нехай годинник ходить, поки ходить, а далі, як перестане ходити, вже тоді подумають що з ним зробити.

Точнісінько як хід старого годинника, плило щоденне життя професора Павла Сербина. Він укладає собі на тиждень поділ занять, службових і домашніх, а на всі несподіванки у шкільному правильнику, він має заздалегідь намічений „запасний кадр“, як він його називає по свому, а це практично виглядає так, що: проф. Павло Сербин користає з вільної хвилини і замикається у своїй бібліотеці-кабінеті. Там він щось, скреслює, поправляє, часто муркоче під носом, або говорить наголос, довго вагається, вкінці вирішує і пише далі. Він пише студію про слабі сторінки людської душі на прикладі визначних історичних постатей.

У вільні від шкільних занять дні, він радо ходить у поле, бо там, хоч не завжди сухо, проте свобідно, людей обмаль і не треба обтиратися об них боками, або навіть проштовхуватись силоміць. Професор Сербин любив самоту душею фільософа, що у широкому полі бачить захист для своїх неспокійних гадок, а в гамірливому вуличному стоковищі відчуває тільки свою малеч і суєту людського життя.

Проф. Сербин людина на вигляд опанована. Він, хоч уже старець, має рівний хід і чудову поставу. Він не пе алькоголю і не курить. Своїх гостей приймає завжди чаєм, для охочих радо приносить квасне молоко, яке сам пе завжди, як має спрагу і голод. Здається, що навіть людська пристрасть, така притаманна всім і непоборна, ніколи не торкнула його своїм ворушким крилом.

Проф. Сербин людина вельми дрібничкова. Одного разу він познайомлював мене з рідкими новинами книгарського ринку, з яким тримав він тісні звязки листовно та особисто, коли до кімнати ввійшов швець, що мешкав у сутеринах і постійно направляв професорові обуву. Проф. Сербин мав звичку залагоджувати найменші дрібнички, що тичили його особи, сам. Домашні знали добре і повинувалися з досвіду, який сердитий буває професор за неслухняність. Професор добув зі старої шафи пару черевиків, оглянув їх уважно і подав майстрові. Той оглянув їх собіж, постояв хвилинку, чи не скаже що його найкращий клієнт, а там, не діждавшися його завваг, вирішив сам: — „Так як завжди, пане професоре?“ Щойно тоді, як майстер зник за порогом, він посміхнувся і сказав йому наздогін: — „Так, як завжди, пане майстер!“, — а до мене звернувся так:

— Бачите, я щомісяця мушу змінити на закаблуках гуми, бо обі виходжую з правого боку. Їх не можна переставити. Звичайно буває так, що ми збиваємо закаблуки або зверху, або зі середини і декому може видаватися дивне, як я ходжу. Та ви знаєте, що я день-у-день роблю велике коло здраво, тому вас це не здивує.

— Зрештою — він хотів сказати ще дещо по хвилині, хоч усе ще вагався — є в тому й моя особиста хиба. Я ще будучи гімназистом, цікавився механікою, а найбільше займала мене наука про рухи. І бачите, мені інколи забагається прикласти і до себе ту частину механіки і пересвідчитися, як почувається людина, втіливши з себе правила машини. Це навіть з погляду психольогії дуже цікаве. Читав я десь недавно, що така метода дуже помічна у вишколі характеру людини. Ще більше; навіть масовий вишкіл рекрута відбувається у деяких державах на засаді змеханізування рухів. Кажуть знавці военного ремесла, що це впливає додатньо не лиш на стратегічні осяги армії в полі, але й на її моральний рівень. Противники знову твердять, що така метода вбиває інтелігенцію і особисту ініціятиву вояка в полі, але я рішуче з тим не погоджуюся! Та найкраще буде, як я представлю вам ту методу практично, на собі: Я встаю рано і пускаю себе в рух силою енергії, яка вистачає мені на те, щоб виконати цілоденну, заздалегідь намічену працю. Я встаю точно в шостій, чверть на сьому ми чистимо на сходах черевики, шоста двацять я миюся пів до сьомої снідаю, 30 хвилин повторюю лекцію і точно сьома пятнацять пускаюся вдорогу. До гімназії, як я собі обчислив з плянь міста, я маю 3 км. 270 метрів. Навпрямці то буде не більше кільометра і тому я мушу зробити велике півколо, заки обійду горби і дібюся до школи. Рухом рівномірним, який я знаменито вичуваю у своїх ногах, я поконую ту дорогу за 24 мінут і 40—50 секунд, ніколи більше, як мінут 25. Вертаюся, як знаєте, окружною дорогою рухом рівномірно приміщеним і замикаю своє щоденне коло на порозі хати. Почуваюся після того знаменито і мені здається до[...]ти, що [...] кр[...]кома вертається молодість.

(Далі буде).

Направа жін…
Н. Ба…

„Новаковський“ та „Новаковскі“.

Львів, 1. березня 1939.

У „Ділі“ з 21. м. м. знову вичитав я, що окружний суд у Львові судив о. адміністратора парохії Бігалі в Любачівщині за те, що у двох випадках подав незгідно зі старими метрикальними книгами назвище „Новаковський“, а не „Новаковскі“. Прокуратор жадав прикладно покарати за те підсудного з уваги на буцім то „українізаційну“ акцію українського духовенства і на саме назвище „Новаковскі“, яке на думку прокуратора є таким чисто польським назвищем, що його серед українців нема. І суд засудив підсудного на вязницю по 6 місяців за ті проступки з назвищем Новаковського!

Не хочу полемізувати з п. прокуратором та покликуватись на нашого колишнього соймового посла Стефана Новаковського або на нашого товариша адвоката д-ра Михайла Новаковського. І не тільки українському громадянству, але й культурній еліті польського громадянства відомий великий український артист-маляр Олекса Новаківський, який збирав лаври на виставі своїх творів у варшавській „Захенті“ та якого рішуче не можна було підозрівати, що він поляк, зукраїнізований греко-католицькими парохами в Галичині, бо він був — наддніпрянець та православний! Отже і у Наддніпрянщині це назвище відоме та поширене. Не маю теж піякого заміру полемізувати з судовим присудом, — не тільки тому, що критика судових присудів недозволена, але й тому, що це не належить до теми. Темою цих міркувань є журливий запит: чи не слід прикласти більше уваги метрикальній справі, щоб не наражувати себе без потреби на вязниці і кошти?

Вихідною точкою цих міркувань є саме глибоке переконання (моє і всього українського духовенства), що наші духовники не мають заміру нікого „українізувати“, хто не є українцем та ним бути сам не хоче. Отже річ у тім, щоб необережно не брати на себе відповідальности за національне віруюо парохіяльних вірних.

Коли п. Новаковському сталася кривда, що його вписали до метрики „Новаковскі“, а не „Новаковський“ як він сам себе називає то хай він сам зажадає правним шляхом від парохіяльного уряду спростувати його назвище в метрикальній книзі. Справа буде в порядку, бо тоді священик викажеться правильним переведенням спростування у метрикальній книзі і ніяка влада за це не буде піднімати судових ані адміністраційних репресій проти наших душпастирів-священиків, як тих, що подають виказки руху населення, отже мають діло з цивільною владою.

Таку процедуру у випадках потреби спростування метрикальних книг можна перевести також тоді, коли духовна або державна влада зажадає деяких змін у метрикальних вписах. Треба завжди мати документ, підписаний безпосередньо зацікавленим громадянином, чи його батьком, якщо річ іде про дитину.

Тому дуже на часі, що б наші Єпископські Ординаріяти, які єдино компетентні давати розпорядки грецько-католицьким душпастирям щодо ведення метрикальних книг, зволили видати розпорядок про правильне доконування спростувань у метрикальних книгах, бо це охоронить безумовно наших священиків перед всякими карними санкціями за здогадне засвідчування неправди щодо обставин, які мають правне значіння (ст. 287 карного кодексу).

Цей правний вихід з тої критичної ситуації нашого патріотичного духовенства я дозволив собі подати до прилюдного відома, бо відчуваю болюче, що годі нам далі допускати до того, щоб десятки і сотні наших священиків необережно попадали до вязниці і роками відбували кари, наче справдішні злочинці, якими вони не хочуть і не можуть бути! Та й із загального громадянського погляду буде далеко ліпше, коли проти модної нині серед частини поляків теорії, що всі люди на „ський“ і „цький“ — це поляки, — будуть протестувати і рішуче застерігатися передовсім самі власники „польських“ (?!) назвищ. Тоді безумовно швидше минеться та мода, а нашим духовникам ніхто не закидатиме інтенцій, яких вони не мають. „Новаковского“ ніхто не хоче робити насилу українцем і напевне не стане він ним, коли є поляком, хоч би йому додати три мягкі знаки у кінцівці назвища. Але „Новаковський“ повинен застерегтися, щоб його назвище переробляли та з назвищем національний світогляд, який він одідичив по своїх українських предках.

Д-р Кость Левицький.

З польської преси.

Озон і польська політика у південно-східніх воєвідствах.

П. з. с. у статті п. н. „Програма й умовини її виконання“ в „Ґазеті Польскій“ (ч. 60 з 1-го березня ц. р.) пише, що південно-східні простори польської держави стають предметом щораз більшої уваги польської державної політики.

„Природна річ, — читаємо в тій статті — що зпоміж східніх воєвідств звертають увагу в першу чергу південні простори. Склалося на те багато причин з ділянки міжнародніх і внутрішніх національних і господарських відносин. Тамошній простір є місцем, де стикаються границі, особливо важним з точки міжнароднього укладу сил (Росія, Румунія, Закарпатська Русь) і творить важну угольну підставу сходу Річипосполитої. З погляду національного питання — це терен заогнених антаґонізмів і скріпленого темпа національної ривалізації, внаслідок чого там не можна собі дозволити на оспалість та проволікання. Вкінці, коли йде про господарську сторінку, цей простір має особливо важне значіння з огляду на свої поважні енерґетичні джерела в нафтовому басейні, що має значіння для Центральної Промислової Округи. Ця низка чинників приневолює державну політику не тільки звертати бачну увагу на справи тієї области, але й вести там інтензивну та всесторонню акцію.“

Реалізація послідовно передуманої державної програми на тих землях — каже автор — має тим більші вигляди, що в останньому часі на тих просторах зросла активність польського громадянства.

„Після періоду, в якому ми були свідками відпливу польщини зі сходу на захід і до центральних осередків, за останні роки прийшла без сумніву поворотна хвиля і значне оживлення польської людности тамошніх воєвідств.“

Вже цього досить, щоб виробити собі погляд на державну програму в політиці у південно-східніх воєвідствах, програму „консеквентну й обраховану на дальшу мету“, що мала б „упорядкувати скомпліковані проблеми“

М. РОМАНИШИН. 2)

Професор Сербин.

Проф. Сербин був зразком старого годинника, що має на зверхній коперті багато похвальних медалей і ходить точно без направи. І хоч минають роки і десятиліття і медалі щораз більше припадають зверха порохом і плісню, — годинник ходить точно до секунди і нікому з його власників ані в гадці заглянути до механізму та провірити, як дуже зуб часу витер сталеві колісцята, вимуляв осі і притупив зубці шрубок. Власники були мабуть тої гадки, що небезпечно заглядати до механізму старого годинника. Ануж під подувом свіжого вітру розлетиться вже в тріски, як кістяк мумії, що її необережно ... на продуві. Краще, нехай годинник ходить, доки ходить, а далі, як перестане ходити, вже тоді подумають що з ним зробити.

Точнісінько як хід старого годинника, пливо щоденне життя професора Павла Сербина. Він укладає собі на тиждень поділ занять, службових і домашніх, а на всі несподіванки у шкільному правильнику, він має заздалегідь намічений „запасний кадр“, як він його називає по свому, а це практично виглядає так, що: проф. Павло Сербин користає з вільної хвилини і замикається у своїй бібліотеці-кабінеті. Там він щось скреслює, поправляє, часто мурконе під носом, або говорить наголос, довго вагається, вкінці вирішує і пише далі. Він пише студію про слабі сторінки людської душі на прикладі визначних історичних постатей.

У вільні від шкільних занять дні, він радо ходить у поле, бо там, хоч не завжди сухо, проте свобідно, людей обмаль і не треба обтиратися об них боками, або навіть проштовхуватись силоміць. Професор Сербин любив самоту душею фільософа, що у широкому полі бачить захист для своїх неспокійних гадок, а в гамірливому вуличному стоковищі відчуває тільки свою малеч і сусту людського життя.

Проф. Сербин людина на вигляд опанована. Він, хоч уже старець, має рівний хід і чудову поставу. Він не пе алькоголю і не курить. Своїх гостей приймає завжди чаєм, для охочих радо приносить квасне молоко, яке сам пе завжди, як має спрагу і голод. Здається, що навіть людська пристрасть, така притаманна всім і непоборна, ніколи не торкнула його своїм ворушким крилом.

Проф. Сербин людина вельми дрібничкова. Одного разу він познайомлював мене з рідкими новинами книгарського ринку, з яким тримав він тісні звязки листовно та особисто, коли до кімнати ввійшов швець, що мешкав у сутеринах і постійно направляв професорові обуву. Проф. Сербин мав звичку залагоджувати найменші дрібнички, що тичили його особи, сам. Домашні знали добре і повинувалися з досвіду, який сердитий буває професор за неслухняність. Професор добув зі старої шафи пару черевиків, оглянув їх уважно і подав майстрові. Той оглянув їх собіж, постояв хвилинку, чи не скаже що його найкращий клієнт, а там, не діждавшися його завваг, вирішив сам: — „Так як завжди, пане професоре?“ Щойно тоді, як майстер зник за порогом, він посміхнувся і сказав йому наздогін: — „Так, як завжди, пане майстер!“, — а до мене звернувся так:

— Бачите, я щомісяця мушу зміняти на закаблуках гуми, бо обі виходжую з правого боку. Їх не можна переставити. Звичайно буває так, що ми збиваємо закаблуки або зверху, або зі середини і декому може видаватися дивне, як я ходжу. Та ви знаєте, що я день-у-день роблю велике коло вправо, тому вас це не здивує.

— Зрештою — він хотів сказати ще дещо по хвилині, хоч усе ще вагався — є в тому й моя особиста хиба. Я ще будучи ґімназистом, цікавився механікою, а найбільше займала мене наука про рухи. І бачите, мені інколи забагається прикласти і до себе ту частину механіки і пересвідчитися, як почувається людина, втіливши в себе правила машини. Це навіть з погляду психольоґії дуже цікаве. Читав я десь недавно, що така метода дуже помічна у вишколі характеру людини. Ще більше; навіть масовий вишкіл рекрута відбувається у деяких державах на засаді змеханізування рухів. Кажуть знавці воєнного ремесла, що це впливає додатньо не лиш на стратеґічні осяги армії в полі, але й на її моральний рівень. Противники знову твердять, що така метода вбиває інтеліґенцію і особисту ініціятиву вояка в полі, але я рішуче з тим не погоджуюся! Та найкраще буде, як я представлю вам ту методу практично, на собі: Я встаю рано і пускаю себе в рух силою енергії, яка вистачає мені на те, щоб виконати цілоденну, заздалегідь намічену працю. Я встаю точно в шість, чверть на сьому ми чистимо на сходах черевики, шоста двацять я миюся, пів до сьомої снідаю, 30 хвилин повторюю лекцію і точно сьома пятнацять пускаюся вдорогу. До гімназії, як я собі обчислив з пляну міста, я маю 3 км. 270 метрів. Навпрямці то буде не більше кільометра і тому я мушу зробити велике півколо, заки обійду горби і дібюся до школи. Рухом рівномірним, який я знаменито вичуваю у своїх ногах, я поконую ту дорогу за 24 мінут і 40—50 секунд, ніколи більше, як мінут 25. Вертаюся, як знаєте, окружною дорогою рухом рівномірно припізненим і замикаю своє щоденне коло на порозі хати. Почуваюся після того знаменито і мені здається деколи, що до мене крадькома вертається молодість.

(Далі буде).

на південно-східніх землях, програму, що її хоче переводити Озон. Вже з цього видно, що ця програма нічим не ріжниться від програми Грабського, Гломбінського та інших ендеків. Але чому маємо спиратися на здогадах? Пан з. с. докладно цю програму зясовує:

„Проблеми, які треба розвязати на тамошньому терені, і напрямки, якими мусить піти інтензивне польське зусилля, дуже ріжнородні й багатосторонні. Коли йде про село, то справою основного значіння є є так покермувати парцеляційними процесами, цілим оборотом землею, щоб польська земля залишалася в польських руках. У містах непомірно важною справою є промощувати шлях польській торговлі й ремеслу, що на східніх землях ще досі відграють таку марну ролю. Коли-ж іде про важні й успішні прояви поворотів і відродження польщини, необхідно, щоб ті елементи, які до неї вертаються, не натрапляли на перешкоди і щоб ці процеси відбувалися з повною свободою на всіх теренах. Йде далі про те, щоб віроісповідні відносини, особливо ріжнородність обрядів на тамошніх теренах не ставала чинником, що загострює національні антагонізми й утруднює процес цивілізаційного співжиття і сцілювання людности, все-ж звязаної глибокою спільнотою традиції багатьох століть і сьогоднішньою єдністю співжиття на одній землі і в одній державі.“

Ось на сто відсотків ендецька програма в українській справі. Видно, що Озон, хоча на кожному кроці намагається відгородитися від ендеції, не може видумати нічого іншого від того, що Ґрабський та його прихильники від літ пропагують на „знищене“ українців. Озон ґурбується тільки тим, що серед польського громадянства на південно-східніх землях нема необхідної єдности, яка є передумовою до реалізації наведеної програми. „Ґазета Польска“ має тут на увазі ендецько-озонівські непорозуміння, як теж протиозонівську акцію львівських ендецьких студентів. „Ґазета Польска“ може бути спокійна! На таку програму Озону в українській справі ендеки погодяться не загикнувшись. І передумова до реалізації тієї програми мурована.

Українiка.

НІМЕЦЬКА ПРЕСА.

Берлінське видання **„Фелькішер Беобахтер“** приносить у числі з 28. II. телеґраму з Праги про побут премієра Волошина у Празі; в тому самому числі подано велику телеґраму про „атентат на совітського тирана України“ Хрущова.

ХОРВАТСЬКА ПРЕСА.

„Обзор“ з 28. II. у вступній статті займається справою побуту мін. Чяна у Варшаві і близьким приїздом до Варшави румунського міністра Ґафенку, з яким польський уряд бажає почати знову дискусію про Карпатську Україну.

„Грватска Стража“ з 28. приносить повідомлення Агенції Аваса про відложення речинця скликання карпато-українського сойму на 9. березня.

РОСІЙСЬКА ПРЕСА.

„Новое Русское Слово“ (Ню Йорк) з 28. II. містить у рубриці „Свобідна Трибуна“ статтю українця К. Лисюка про змагання українського народу в сучасній хвилині.

КОМУНІКАТ ПО ТАЙНІМ ЗАСІДАННІ БЕЗДОМНОГО УРЯДУ.

МАДРИД. ПАТ. Уряд Неґріна відбув у провінції Аліканте, в місцевості, якої назви не подано, тайне засідання, що закінчилося вчора рано. Комунікат, що його видали після засідання, стверджує лиш, що Неґрін поінформував своїх товаришів про ситуацію та що чергове засідання червоного уряду відбудеться в Мадриді.

САМОУПРАВНІ ВИБОРИ.

КОЛОМИЯ.

Вибори до громадських рад у Коломийщині розписали на день 11. березня ц. р. З уваги на вагу справи українські політичні угрупування: УНДО, ФНЄ, УСРП і Дружина Княгині Ольги порозумілись і на спільному засіданні у дні 24. м. м. створили „Діловий Обєднаний Виборчий Комітет“ у складі: д-р А. Кузьмич, голова, адв. І. Заваликут, заст. голови, інж. Д. Кузик, секретар і Марія Білозорова, скарбник.

ВИБОРИ У ТЕРЕБОВЕЛЬЩИНІ.

Вибори у Теребовельщині, на підставі вісток ПАТ-а дали такий вислід: на 53 громади у 24 зголошено компромісові листи. Поляки здобули 313 мандатів, з того 7 людовці, українці 149 мандатів (всі УНДО). В інших 29 громадах вибори відбудуться 11. березня. У волості Мшанець вибори не відбудуться, тому, що у всіх громадах тієї волости зголошено одну компромісову листу, на якій є 72 поляків і 50 українців.

РОЗПИСАННЯ ВИБОРІВ У ГОРОДЕЙСЬКОМУ ПОВІТІ.

Повітовий староста визначив вибори в городенському повіті на 11. і 12. березня ц. р.

ЯРОСЛАВЩИНА.

В **Мякіші Новім** (ґміна Ляшки, пов. Ярослав) розписано вибори до громадської ради, та ніхто з виборців українців не знав нічого про виставлення листи виборців і ніхто їх не переглядав. Цікаво, що й сам солтис не знав про те, що оголошено вибори, аж дня 26. II., в неділю рано прийшов до солтиса предсідник виборчої комісії та сказав йому, що дні 26., 27. і 28. лютого призначені для предложення листи кандидатів, що солтис коло церкви оголосив. А коли виборці дня 26. II. хотіли подивитися до листи виборців, то їм на це не позволили, бо вже нібито минув речинець та ще й стали сміятися з наших виборців, кажучи, що як не хотіли компромісу, то мають наслідки того. І цікаве: як треба було робити шарварок, складати податки, то поліціянт умів бігати та бубнити й оголошувати, що треба, а тепер предсідник комісії п. Лянда твердить, що нема на це коштів і каже, що вибори були оголошені на виборчім льокалі в одному місці та що вітер оголошення здер. А як йому згадали, чому не було вивіски коло солтиса чи на присілках, то твердив, що на це нема фондів. І так коло 400 українських виборців нічого не знали про вибори. Передше поляки вимагали 9 радних при компромісі на всіх 24, хоч їх є четвертина в селі. А тепер хочуть таким способом присилувати нас до більших уступок. Чи це буде корисне для життя села зі спільним населенням, дуже сумніваємось. На нашу думку, такі способи ведуть не до добра, а до зла.

В **Мякіші Старім** було так: Наші люди зорґанізовано вносили реклямації, бо велика їх частина була зовсім невписана. Тоді прийшли остентаційно людовці і перешкоджали в реклямаціях аж до години 9-ої, щоб не було часу до реклямацій. Та і це має свою добру сторону, бо серед того всього була також відрадна сцена, а саме один українець, бувший людовець, знайшов свою давню людовецьку леґітимацію, роздер її і кинув їм в очі. Честь українцям Мякіша Старого, які там у меншості, за чесну та вперту боротьбу за свої права!

Просимо нашу УПР інтервеніювати, де слід, щоб вибори могли у нас відбуватися справедливо.

Місцевий.

СТАРА СКВАРЯВА, ПОВ. ЖОВКВА.

Українські радні громади Стара Скварява в **Жовківщині** погодилися з поляками, що голосуватимуть на спільну листу, з тим, що устійнено по 10 радних для кожної сторони. Але вже на другий день по заключенні компромісу озонівці заявили, що вони, мовляв, у більшості, про що не були поінформовані, і тому не годяться на 10 радних для українців та запропонували всього 4. На це українські радні очевидно не могли погодитись і згідно з поученням предсідника уложили власну листу, яку мали внести чергового дня між 8. і 9. год. рано.

Але другого дня, себто 27. лютого, постерунковий з Мокротина притримав Гададу Івана, який ніс листу до виборчого льокалю. Коли-ж той хотів передати листу насамперед Кулинцеві, а потім Боденкові, щоб вони її занесли, тоді постерунковий затримав ще й тих і всіх разом спровадив до солтиса. Там почав списувати із затриманими протоколи до год. 9.30, опісля всіх звільнив. Слід ще згадати, що коли один із затриманих конче хотів передати комусь листу через вікно, щоб заніс її до виб. предсідника, то постерунковий візвав солтиса, щоб замкнув вікна і двері, бо скаже забити їх цвяхами, а затриманим грозив, що підуть товкти каміння до Берези.

Просимо компетентні чинники вглянути в цю справу і дозволити українцям у Старій Скваряві внести свою листу і на неї голосувати.

СТУДЕНТСЬКЕ ЖИТТЯ.

З ЖИТТЯ „УКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ ГРОМАДИ“ В ПОЗНАНІ.

Дня 12. II. ц. р. відбулися XIII. звичайні Загальні Збори „УСГ“ в Познані у приявності к. 70 членів. Загальний звіт з діяльности „УСГ“ за минулий рік подав голова **О. Курчаба.** Цього року студіює в Познані к. 150 українців. З них тільки студенти університету можуть бути членами Громади; студенти Торговельної Академії і Вищої Шк. Будови Машин користають із прав гостей. „УСГ“ старалася дбати передовсім про духовий розвиток своїх членів, про вироблення серед них почуття точности, обовязковости, солідарности та охоти до праці. Впарі із тим ішов матеріяльний розвій „УСГ“ так, що 1938-39 р. треба зарахувати до найкращих. У цьому діловому році Громада винаймила простору 5-кімнатну домівку та урухомила харчівню. Окремий комітет, що займався тією справою, зібрав за 5 місяців 1.110 зол., на що зложилися датки членів „УСГ“. Число членів внутрішня позичка й датки членів „УСГ“. Число членів помітно збільшилося — тепер є всіх членів 72.

При Громаді істнують оськи секції: 1) **„Самопоміч“**, що позичає членам у потребі деякі грошеві квоти. Але є трохи довжників і то тих, що покінчили студії. 2) **„Секція студенток“**, що влаштовує забави, „чайки“ та внутрі реферати. 3) **„Секція ім. Петра Могили“** — відчитова. 4) **„Медично-фармацевтична“**, що розвинула гарну діяльність. Веде курс українського медичного назовництва, має власний мікроскоп і т. п. 5) **„Хоровий гурток“** та 6) останній, ще неоформлений **гурток відроджениців**-абстинентів у числі двацять кількох членів. При „УСГ“ істнує крамничка, що д. швидко розвинулася. Громада вела допомогову акцію для бідних товаришів, розділюючи поміж 11 членів 295 зол., одержаних від академ. душпастирства зі Львова, та даючи 4 безплатні обіди щоденно. Навязано живий контакт з варшавською „Українською Студ. Громадою“ (відбулася проґулька до Варшави і дві з Варшави до Познаня) та з краківською „УСГ“ (проґулька до Кракова). Управа „УСГ“ вела акцію, щоб усі члени Громади були членами „Просвіти“ та Рідної Школи. До першої належить уже 61, до другої 68 членів. При „УСГ“ істнує товариський суд.

Поодинокі діловодчики докинули цікаві подробиці. В діловому році було **20 сходин, у тому 3 святочні, 19 засідань управи.** Влаштовано такі імпрези: вечір пісні й танку, Шевченківський концерт, вечерниці, академію в 950-ліття хрещення України. Каса: приходи 3.313.46 зол., розходи 3.208.48 зол., сальдо 105.98 зол. Книгозбірня має 505 чисел з 523 томами. В останньому році куплено книжок на суму 200 зол. До читальні „УСГ“ приходило 36 ріжних газет і журналів. Крім того раз у рік появляється гумористичний часопис Громади: „Ти Микольцю не бануй“. У мин. році було і 2-ге, варшавське видання.

Товариське життя Громади плило вдало, чого доказом — 3 подружжя членів „УСГ“, та ки на позн. ґрунті. (Загальні Збори мусіли висилати ґратуляційну весільну телеграму). Тільки одна справа заколочує радість, а саме: о. І. Котів, що перебував деякий час у Познані і заспокоював релігійні потреби членів Громади, мусів — як то кажуть — з незалежних причин покинути Познань. Та **„УСГ“ не хоче в цій справі спочити.**

Збори оплесками полякували Управі та діловодчикам харчівні: студ. Баданові й Палязиниці за працю й однодушно вибрали новий діл у такому складі: голова О. Курчаба, заст. голови: О. Оришкевич, секретар: Е. Черкавська, скарбник: С. Гамула, господар: З. Савчук, прес. реф.: І. Чолган, бібліотекар: Б. Розлільський, члени: Р. Припхан та Ю. Лесик. Усі члени нової Управи — це (за винятком секретарки — студ. фарм.) студенти медицини.

В новий діловий рік входимо з надією на ще кращі успіхи.

Прес. реф. „УСГ“.

на південно-східніх землях, програму, що її хоче переводити Озон. Вже з цього видно, що ця програма нічим не ріжниться від програми Ґрабського, Ґломбінського та інших ендеків. Але чому маємо спиратися на здогадах? Пан з. с. докладно цю програму зясовує:

„Проблеми, які треба розвязати на тамошньому терені, і напрямки, якими мусить піти інтензивне польське зусилля, дуже ріжнородні й багатосторонні. Коли йде про село, то справою основного значіння є є так покермувати парцеляційними процесами, цілим оборотом землею, щоб польська земля залишалася в польських руках. У містах непомірно важною справою є промощувати шлях польській торговлі й ремеслу, що на східніх землях ще досі відграють таку марну ролю. Коли-ж іде про важні й успішні прояви поворотів і відродження польщини, необхідно, щоб ті елементи, які до неї вертаються, не натрапляли на перешкоди і щоб ці процеси відбувалися з повною свободою на всіх теренах. Йде далі про те, щоб віроісповідні відносини, особливо ріжнородність обрядів на тамошніх теренах не ставала чинником, що загострює національні антагонізми й утруднює процес цивілізаційного співжиття і сцілювання людности, все-ж звязаної глибокою спільнотою традиції багатьох століть і сьогоднішньою єдністю співжиття на одній землі і в одній державі.“

Ось на сто відсотків ендецька програма в українській справі. Видно, що Озон, хоча на кожному кроці намагається відгородитися від ендеції, не може видумати нічого іншого від того, що Ґрабський та його прихильники від літ пропагують на „знищене“ українців. Озон гурбується тільки тим, що серед польського громадянства на південно-східніх землях нема необхідної єдности, яка є передумовою до реалізації наведеної програми. „Ґазета Польска“ має тут на увазі ендецько-озонівські непорозуміння, як теж протиозонівську акцію львівських ендецьких студентів. „Ґазета Польска“ може бути спокійна! На таку програму Озону в українській справі ендеки погодяться не загикнувшись. І передумова до реалізації тієї програми мурована.

Україніка.

НІМЕЦЬКА ПРЕСА.

Берлінське видання **„Фелькішер Беобахтер“** приносить у числі з 28. II. телеграму з Праги про побут премієра Волошина у Празі; в тому самому числі подано велику телеграму про „атентат на совітського тирана України“ Хрущова.

ХОРВАТСЬКА ПРЕСА.

„Обзор“ з 28. II. у вступній статті займається справою побуту мін. Чяна у Варшаві і близьким приїздом до Варшави румунського міністра Гафенку, з яким польський уряд бажає почати знову дискусію про Карпатську Україну.

„Грватска Стража“ з 28. приносить повідомлення Агенції Аваса про відложення речинця скликання карпато-українського сойму на 9. березня.

РОСІЙСЬКА ПРЕСА.

„Новое Русское Слово“ (Ню Йорк) з 28. II. містить у рубриці „Свобідна Трибуна“ статтю українця К. Лисюка про змагання українського народу в сучасній хвилині.

КОМУНІКАТ ПО ТАЙНІМ ЗАСІДАННІ БЕЗДОМНОГО УРЯДУ.

МАДРИД. ПАТ. Уряд Неґріна відбув у провінції Аліканте, в місцевості, якої назви не подано, тайне засідання, що закінчилося вчора рано. Комунікат, що його видали після засідання, стверджує лиш, що Неґрін поінформував своїх товаришів про ситуацію та що чергове засідання червоного уряду відбудеться в **Мадриді**.

САМОУПРАВНІ ВИБОРИ.

КОЛОМИЯ.

Вибори до громадських рад у Коломийщині розписали на день 11. березня ц. р. З уваги на вагу справи українські політичні угрупування: УНДО, ФНЄ, УСРП і Дружина Княгині Ольги порозумілись і на спільному засіданні у дні 24. м. м. створили „Діловий Обєднаний Виборчий Комітет“ у складі: д-р А. Кузьмич, голова, адв. І. Заваликут, заст. голови, інж. Д. Кузик, секретар і Марія Білозорова, скарбник.

ВИБОРИ У ТЕРЕБОВЕЛЬЩИНІ.

Вибори у Теребовельщині, на підставі вісток ПАТ-а дали такий вислід: на 53 громади у 24 зголошено компромісові листи. Поляки здобули 313 мандатів, з того 7 людовці, українці 149 мандатів (всі УНДО). В інших 29 громадах вибори відбудуться 11. березня. У волості Мшанець вибори не відбудуться, тому, що у всіх громадах тієї волости зголошено одну компромісову листу, на якій є 72 поляків і 50 українців.

РОЗПИСАННЯ ВИБОРІВ У ГОРОДЕЙСЬКОМУ ПОВІТІ.

Повітовий староста визначив вибори в городенському повіті на 11. і 12. березня ц. р.

ЯРОСЛАВЩИНА.

В Мякіші Новім (ґміна Ляшки, пов. Ярослав) розписано вибори до громадської ради, та ніхто з виборців українців не знав нічого про виставлення листи виборців і ніхто їх не переглядав. Цікаво, що й сам солтис не знав про те, що оголошено вибори, аж дня 26. II., в неділю рано прийшов до солтиса предсідник виборчої комісії та сказав йому, що дні 26., 27. і 28. лютого призначені для предложення листи кандидатів, що солтис коло церкви оголосив. А коли виборці дня 26. II. хотіли подивитися до листи виборців, то їм на це не позволили, бо вже нібито минув речинець та ще й стали сміятися з наших виборців, кажучи, що як не хотіли компромісу, то мають наслідки того. І цікаве: як треба було робити шарварок, складати податки, то поліціянт умів бігати та бубнити й оголошувати, що треба, а тепер предсідник комісії п. Лянда твердить, що нема на це коштів і каже, що вибори були оголошені на виборчім льокалі в одному місці та що вітер оголошення здер. А як йому згадали, чому не було вивіски коло солтиса чи на присілках, то твердив, що на це нема фондів. І так коло 400 українських виборців нічого не знали про вибори. Передше поляки вимагали 9 радних при компромісі на всіх 24, хоч їх є четвертина в селі. А тепер хочуть таким способом присилувати нас до більших уступок. Чи це буде корисне для життя села зі спільним населенням, дуже сумніваємось. На нашу думку, такі способи ведуть не до добра, а до зла.

В Мякіші Старім було так: Наші люди зорґанізовано вносили рекламації, бо велика їх частина була зовсім невписана. Тоді прийшли остентаційно людовці і перешкоджали в рекламаціях аж до години 9-ої, щоб не було часу до рекламацій. Та і це має свою добру сторону, бо серед того всього була також відрадна сцена, а саме один українець, бувший людовець, знайшов свою давню людовецьку леґітимацію, роздер її і кинув їм в очі. Честь українцям Мякіша Старого, які там у меншості, за чесну та вперту боротьбу за свої права!

Просимо нашу УПР інтервеніювати, де слід, щоб вибори могли у нас відбуватися справедливо.

Місцевий.

СТАРА СКВАРЯВА, ПОВ. ЖОВКВА.

Українські радні громади Стара Скварява в **Жовківщині** погодилися з поляками, що голосуватимуть на спільну листу, з тим, що устійнено по 10 радних для кожної сторони. Але вже на другий день по заключенні компромісу озонівці заявили, що вони, мовляв, у більшості, про що не були поінформовані, і тому не годяться на 10 радних для українців та запропонували всього 4. На це українські радні очевидно не могли погодитись і згідно з порученням предсідника уложили власну листу, яку мали внести чергового дня між 8. і 9. год. рано.

Але другого дня, себто 27. лютого, постерунковий з Мокротина притримав Гададу Івана, який ніс листу до виборчого льокалю. Коли-ж той хотів передати листу насамперед Кулинцеві, а потім Боденкові, щоб вони її занесли, тоді постерунковий затримав ще й тих і всіх разом спровадив до солтиса. Там почав списувати із затриманими протоколи до год. 9.30, опісля всіх звільнив. Слід ще згадати, що коли один із затриманих конче хотів передати комусь листу через вікно, щоб заніс її до виб. предсідника, то постерунковий візвав солтиса, щоб замкнув вікна і двері, бо скаже забити їх цвяхами, а затриманим грозив, що підуть товкти каміння до Берези.

Просимо компетентні чинники вглянути в цю справу і дозволити українцям у Старій Скваряві внести свою листу і на неї голосувати.

СТУДЕНТСЬКЕ ЖИТТЯ.

З ЖИТТЯ „УКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ ГРОМАДИ“ В ПОЗНАНІ.

Дня 12. II. ц. р. відбулися XIII. звичайні Загальні Збори „УСГ“ в Познані у приявності к. 70 членів. Загальний звіт з діяльности „УСГ“ за минулий рік подав голова **О. Курчаба.** Цього року студіюе в Познані к. 150 українців. З них тільки студенти університету можуть бути членами Громади; студенти Торговельної Академії і Вищої Шк. Будови Машин користають із прав гостей. „УСГ“ старалася дбати передовсім про духовий розвиток своїх членів, про вироблення серед них почуття точности, обовязковости, солідарности та охоти до праці. Впарі із тим ішов матеріяльний розвій „УСГ“ так, що 1938-39 р. треба зарахувати до найкращих. У цьому діловому році Громада винаймила простору 5-кімнатну домівку та урухомила харчівню. Окремий комітет, що займався тією справою, зібрав за 5 місяців 1.110 зол., на що зложилися датки членів „УСГ“. Число членів внутрішня позичка й датки членів „УСГ“. Число членів помітно збільшилося — тепер є всіх членів 72.

При Громаді істнують оські секції: 1) **„Самопоміч“**, що позичае членам у потребі деякі грошеві квоти. Але є трохи довжників і то тих, що покінчили студії. 2) **„Секція студенток“**, що влаштовує забави, „чайки“ та внутрі реферати. 3) **„Секція ім. Петра Могили“** — відчитова. 4) **„Медично-фармацевтична“**, що розвинула гарну діяльність. Веде курс українського медичного назовництва, має власний мікроскоп і т. п. 5) **„Хоровий гурток“** та 6) останній, ще неоформлений **гурток відродженців-абстинентів** у числі двадцять кількох членів. При „УСГ“ істнує крамничка, що д. швидко розвинулася. Громада вела допомогову акцію для бідних товаришів, розділюючи поміж 11 членів 295 зол., одержаних від академ. душпастирства зі Львова, та даючи 4 безплатні обіди щоденно. Навязано живий контакт з варшавською „Українською Студ. Громадою“ (відбулася прогулька до Варшави і дві з Варшави до Познаня) та з краківською „УСГ“ (прогулька до Кракова). Управа „УСГ“ вела акцію, щоб усі члени Громади були членами „Просвіти“ та Рідної Школи. До першої належить уже 61, до другої 63 членів. При „УСГ“ істнує товариський суд.

Поодинокі діловодчики докинули цікаві подробиці. В діловому році було **20 сходин, у тому 3 святочні, 19 засідань управи.** Влаштовано такі імпрези: вечір пісні й танку, Шевченківський концерт, вечерниці, академію в 950-ліття хрещення України. Каса: приходи 3.313.46 зол., розходи 3.208.48 зол., сальдо 105.98 зол. Книгозбірня має 505 чисел з 523 томами. В останньому році куплено книжок на суму 200 зол. До читальні „УСГ“ приходило 36 ріжних ґазет і журналів. Крім того раз у рік появляється гумористичний часопис Громади: „Ти Миколцю не бануй“. У мин. році було і 2-ге, варшавське видання.

Товариське життя Громади плило вдало, чого доказом — 3 подружжя членів „УСГ“, таки на позн. ґрунті. (Загальні Збори мусіли висилати ґратуляційну весільну телеграму). Тільки одна справа заколочує радість, а саме: о. І. Котів, що перебував деякий час у Познані і заспокоював релігійні потреби членів Громади, мусів — як то кажуть — з незалежних причин покинути Познань. Та **„УСГ“ не хоче в цій справі спочити.**

Збори оплесками подякували Управі та діловодчикам харчівні: студ. Баданові й Паляниці за працю й одноцушно вибрали новий виділ у такому складі: голова О. Курчаба, заст. голови: О. Оришкевич, секретар: Е. Черкавська, скарбник: С. Гамула, господар: З. Савчук, прес. реф.: І. Чолган, бібліотекар: Б. Роздільський, члени: Р. Припхан та Ю. Лесик. Усі члени нової Управи — це (за винятком секретарки — студ. фарм.) студенти медицини.

В новий діловий рік входимо з надією на ще кращі успіхи.

Прес. реф. „УСГ“.

Великий святочний Шевченківський концерт у Львові.

В неділю 5. березня ц. р. вполудне (12.15 год.) відбудеться у великій салі кіна „Атлянтік" (давн. т. зв. театральна саля гр. Скарбка, Скарбківська вулиця) з приводу 125-ліття народин Тараса Шевченка — святочний концерт. Влаштовує його все зорганізоване українське громадянство Львова, щоб гідно віддати пошану найбільшому поетові України — всі освітньо-культурні та центральні економічні установи під проводом „Просвіти". Концерт цей, — правда, з трохи звуженою програмою — мав первісно закінчити серію ювілейних просвітянських свят, але ж, із ріжних причин, від аранжерів незалежних, він не міг відбутися в ювілейному 1938 р. — зате з сильно поширеною програмою наша громада матиме нагоду вже почути його як — вислів пошани зорганізованого Львова для найбільшого українського поета у 125-ліття його народин.

Концерт цей трохи ріжнитиметься від інших таких концертів, що їх у нас звичайно влаштовують. Відріжняється тим, що виступам хору приділено тільки дві точки (М. Лисенко, „Туман хвилями лягає" з опери „Утоплена"; Шевченко—Людкевич „Кавказ", І. частина), не враховуючи „Заповіту", а вагу цілого концерту покладено на продукцію симфонічної орхестри („Львівської Фільгармонії" та „Вищого Музичного Інституту ім. Лисенка" у Львові) яка виступає хоч самостійно (Ст. Людкевич, „Веснянки"), хоч супроводжає хори чи фортепіян (В. Барвінський, фортепіяновий концерт ф-моль, соліст — Р. Савицький). Диригенти цим разом поділили між себе працю (диригують: М. Колесса, д-р Ст. Людкевич, Ів. Охримович); співають сполучені хори товариств „Львівський Боян" і „Сурма". Слово до громади від усіх освітньо-культурних і господарських установ — виголосить відомий усім промовець із божої ласки — дир. О. Луцький.

Виступлять уперше на цьому концерті, незнані ще у Львові — баритоніст Т. Юськів, що проспіває дві Лисенкові пісні до Шевченкових слів („Ой, чого ти почорніло" та „Минають дні") в супроводі фортепіяну (за фортепіяном — д-р Н. Нижанківський) і передусім Наталія М. Дорошенкова, дружина проф. Дмитра Дорошенка з Варшави, колишня артистка українського державного драматичного театру в Києві, відома декляматорка, знана українській громаді із своїх виступів у Києві, Берліні, Празі та Варшаві. Для деклямації п-і Дорошенкова вибрала собі оду до Основяненка та XII. і XLIII. Давидовий псалом. Своєю рецитацією, головно відданням із повним зрозумінням псалмів декляматорка все вміла зелектризувати тих, що слухали її деклямацію, і ми вважаємо, що комітет дуже добре зробив, запросивши на це свято паню Дорошенкову. Від смерти Л. Лопатинського, міркуємо, Львів такої високо артистичної деклямації ще не чув.

Аранжери концерту додають собі всіх сил, щоб він випав як-найкраще, щоб як-найгідніше відсвяткувати 125. роковини народин найбільшого Сина України. Програма й імена тих, що на святі виступають, дають повну запоруку, що воно так буде, що недільний концерт 5. березня 1939. буде гідним відсвяткуванням памяті Шевченка...

Що писало „Діло" 50 років тому.

Субота, 2. березня 1889.

ЧЕХИ НЕ ВДОВОЛЮЮТЬСЯ СВОЇМ ПРАВНО-ПОЛІТИЧНИМ СТАНОВИЩЕМ.

В дискусії над державним буджетом в австрійському парляменті чеський посол Герольд „намагається представити становище чеського народу супроти уряду. Він закидає урядові, що зводить парляментаризм і що кабінет гр. Таффого замість погодити потреби чеського народу скріпив тільки централізм. Що репрезентанти того народу перед 10-ти роками ввійшли до парляменту, то не значить ще що вони годяться на грудневу конституцію і вдоволяються своїм теперішнім правно-політичним становищем або зрікаються своїх прав. Автономісти підтримують нинішній уряд, хоч він діє на шкоду автономії обмежовуючи автономію країв."

„ЗА ПРИКЛАДОМ БАР. ПІНА,

президента Буковини, вчаться руської мови і письма також урядовці краєвої президії гр. Кренсвіль і комісар Помте. Лекції дає їм старший учитель п. Омелян Попович, редактор „Бібліотеки для молоді". З Чернівців іде добрий приклад..."

50-ЛІТТЯ ФОТОГРАФІЇ.

„Мистецтво фотографії має цього року 50-літній ювілей свого істнування. Щоби достойно звеличати ці роковини берлінське фотографічне товариство рішило уладити в Берліні велику фотографічну виставу і скликати всіх, передовсім австрійських і німецьких фотографів на зїзд до Берліна. Вистава певно буде цікава, бо мало в якому мистецтві зроблено в такому короткому часі такий значний поступ, як саме у фотографії."

СОЙМ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

ХУСТ. Авас повідомляє: Відкриття сойму Карпатської України, що мало відбутися 2. березня, відложили до 3. березня. В добре поінформованих колах кажуть, що причина пересунення речинця звязана з фінансовими справами уряду.

ЧЕХО-СЛОВАЦЬКА АРМІЯ ПРИСТОСОВУЄТЬСЯ ДО НОВИХ ОБСТАВИН.

ПРАГА. ПАТ. Пристосовування персонального стану й технічного чехословацької армії до нових обставин відбувається далі. Цими днями праський уряд рішив не виконувати кількох проєктованих військових летовищ та стриматися над будовою кількох започаткованих уже будов військових летовищ. У звязку з цією справою припинили теж акцію вивласнювання теренів під будову проєктованих летовищ.

ПРОТИЖИДІВСЬКИЙ КУРС У ЧЕХІЇ.

ПРАГА. ПАТ. Протижидівський рух у Чехії робить раз-у-раз помітні поступи. Минулої суботи відбулися сходини Інжинірської Палати у Празі, на яких вирішено, що жид не може бути членом тієї палати. Минулого понеділка відбулися загальні збори лікарського союзу, на якому головною темою була справа расизму. На зборах відчитали лист професорів медичного виділу, в якому професори домагаються, щоб унормувати жидівську справу. Прийнято у вислілі резолюцію, що в найближчих двох семестрах жидів не будуть приймати на медичний виділ

КАНАДА ПРИЗНАЄ НЕБАВОМ ЕСПАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УРЯД.

ОТТАВА, ПАТ. Канадійська преса заповідає, що канадійський уряд признає небавом уряд ген. Франко.

ХТО ШИРИТЬ НЕНАВИСТЬ?

Спростування брехні дописувача „Веку Нового".

Бережани, в лютім 1939.

Клясичним прикладом на доказ, що неправдива інформація може зробити людям кривду і тому є великим суспільним лихом, з яким треба боротись як з пошестю, це кореспонденція з Бережан, поміщена у львівському „Веку Новім" з 28. І. ц. р. п. н. „Всупереч заповідям божим". Пишуть у тій кореспонденції про похорон поляка Яна Завадзького в селі Саранчуках, бережанського повіту: „В часі, коли похоронний кондукт переходив селом Саранчуки, на обійстю одного з господарів (русина) три хлопці, перодягнені за блазнів, обходили малий горбок, несучи хрест і вимахували ним у напрямі кондукту. Треба додати, що в похороні не взяли участи місцеві русини так, що трупа несли жінки, крім того на цвинтарі не було грабаря, коли похорон там прийшов. На поручення священника жінки вернулись домів по шнури і лопати та щойно по довшій перерві самі жінки похоронили померлого".

Мета цього брехливого допису: кинути тінь на місцеве українське населення як на нелюдів чи пак варварів і викликати в польського читача враження трагедії, яку переживають поляки в українських селах. Як було в дійсности з цими похоронами? Ось факти: 1) Тіло бл. п. Яна Завадзького **не несли, тільки везли на санях. Коні дав українець Іван Лаптух, фірманив Гринько Павлишин с. Василя. З мазурів ні**кого не було на похороні, **були наші люди з Саранчук у числі понад сто душ!** 2) Зі саней до церкви і на цвинтар несли тіло: а) **Іван Ковальчук, українець,** б) Міхась Редька, в) Йосиф Амброз та Галька Амброз. 3) **На цвинтарі був і рискаль і шнури. Гріб копав Микола Бойко,** загортали: **Іван Ковальчук** і Міхась Редька. **Грабаря в Саранчуках узагалі нема і все хтось з родини копає гріб.**

Що-ж до тих „блазнів", на яких обурюється дописувач „Веку Нового", **то це були колядники,** перебрані за царів зі шопкою, які по старому звичаю на Собор св. Івана Хресника ходять колядувати. Як стверджено ніхто з них хрестом у напрямі похорону не вимахував.

З наведених фактів хіба кожному стане ясно, що кореспонденція „Веку Нового" побудована на злобних видумках. Та найцікавіше ось-що: донька покійного Яна Завадзького **Ядвіга з Завадзьких Ковальська двічі писала до „Веку Нового" спростування неправди, та проте редакція цього органу до нині цих спростувань не помістила. Замішалась у справу також поліція з Потутор, переслухувала доньки покійного і Зенона Амброза (поляків) щодо того похорону і всі вони категорично заперечили брехню, що появилась у „Веку Новім".**

Ось якими способами та методами деякі люди затроюють атмосферу в нашій країні! Чи на це дійсно нема ніякої ради? **О. К.**

Німеччина приспішила укріплення східних кордонів.

Із Праги повідомляють, що праці над автострадою ,яка мала вести з Бреслява до Відня через чеську територію, припинили. **Всіх німецьких робітників та інжинірів, які мали працювати при автостраді, відкликали до праці над фортифікаціями східних кордонів Німеччини. Ці укріплення будують тепер у незвичайно приспішеному темпі і їх мають закінчити найдалі до літа цього року.**

В Совітах уже навіть у смерть не вірять.

МОСКВА, АТЕ. В совітській пресі поміщено опис хороби вдови по Ленінові Надії Крупській. Як виявляється з того допису, Крупська захорувала раптом у дні 26. м. м. з проявами недуги кишок. На підставі оречення лікарів, несподівана хороба повстала на тлі задавненої артеріо-склерози, внаслідок чого прийшло до атонії кишок. По атаку Крупська втратила память. Її перевезли до лічниці на Кремлю, на якому вона вмерла.

Смерть Крупської викликала в совітській столиці сильне враження, бо в роках 1935-36 Крупська нераз зверталася до Сталіна, щоб заперестати вести політичні процеси, покликуючися при тому на завіщання Леніна, який заборонив членам партії „висилати себе взаїмно на гільотину".

Акт смерти Крупської списало 10 совітських лікарів, щоб таким чином усунути які-небудь сумніви, щодо природних причин смерти вдови по Ленінові.

Сповніть громадянський обовязок супроти українських інвалідів! Дайте матеріяльну поміч тим, що жертвували своє здоровля для добра Батьківщини!

АКЦІЯ ПРОТИ ЗВОРОТУ ДАВНІХ НІМЕЦЬКИХ КОЛЬОНІЙ.

АТЕ подає, що на засіданні делегатів Ліґи Тапганіки рішено створити велику федерацію союзів африканських організацій, щоб повести протиакцію у справі звороту мандатових територій їх давнім власникам. У тому засіданні взяли участь делегати з усіх частин Полуневої й Середущої Африки.

ПОЛЬСЬКИЙ АМБАСАДОР У МІН. ГАФЕНКУ.

БУКАРЕШТ. ПАТ. Польський амбасадор у Букарешті Рачинський відвідав у вівторок 28. лютого румунського міністра закордонних справ і відбув із ним довшу розмову.

Великий святочний Шевченківський концерт у Львові.

В неділю 5. березня ц. р. вполудне (12.15 год.) відбудеться у великій салі кіна „Атлянтік" (давн. т. зв. театральна саля гр. Скарбка, Скарбківська вулиця) з приводу 125-ліття народин Тараса Шевченка — святочний концерт. Влаштовує його все зорганізоване українське громадянство Львова, щоб гідно віддати пошану найбільшому поетові України — всі освітньо-культурні та центральні економічні установи під проводом „Просвіти". Концерт цей, — правда, з трохи звуженою програмою — мав первісно закінчити серію ювілейних просвітянських свят, але ж, із ріжних причин, від аранжерів незалежних, він не міг відбутися в ювілейному 1938 р. — зате з сильно поширеною програмою наша громада матиме нагоду вже почути його як — вислів пошани зорганізованого Львова для найбільшого українського поета у 125-ліття його народин.

Концерт цей трохи ріжнитиметься від інших таких концертів, що їх у нас звичайно влаштовують. Відріжняється тим, що виступам хору приділено тільки дві точки (М. Лисенко, „Туман хвилями лягає" з опери „Утоплена"; Шевченко—Людкевич „Кавказ", І. частина), не враховуючи „Заповіту", а вагу цілого концерту покладено на продукцію симфонічної орхестри („Львівської Фільгармонії" та „Вищого Музичного Інституту ім. Лисенка" у Львові) яка виступає хоч самостійно (Ст. Людкевич, „Веснянки"), хоч супроводжає хори чи фортепіян (В. Барвінський, фортепіяновий концерт ф-моль, соліст — Р. Савицький). Диригенти цим разом поділили між себе працю (диригують: М. Колесса, д-р Ст. Людкевич, Ів. Охримович); співають сполучені хори товариств „Львівський Боян" і „Сурма". Слово до громади від усіх освітньо-культурних і господарських установ — виголосить відомий усім промовець із божої ласки — дир. О. Луцький.

Виступлять уперше на цьому концерті, незнані ще у Львові — баритоніст Т. Юськів, що проспіває дві Лисенкові пісні до Шевченкових слів („Ой, чого ти почорніло" та „Минають дні") в супроводі фортепіяну (за фортепіяном — д-р Н. Нижанківський) і передусім Наталія М. Дорошенкова, дружина проф. Дмитра Дорошенка з Варшави, колишня артистка українського державного драматичного театру в Києві, відома декляматорка, знана українській громаді із своїх виступів у Києві, Берліні, Празі та Варшаві. Для декламації п-і Дорошенкова вибрала собі оду до Основяненка та XII. і XLIII. Давидовий псалом. Своєю рецитацією, головно відданням із повним зрозумінням псалмів декляматорка все вміла зелектризувати тих, що слухали її декламацію, і ми вважаємо, що комітет дуже добре зробив, запросивши на це свято паню Дорошенкову. Від смерти Л. Лопатинського, міркуємо, Львів такої високо артистичної декламації ще не чув.

Аранжери концерту додають собі всіх сил, щоб він випав як-найкраще, щоб як-найгідніше відсвяткувати 125. роковини народин найбільшого Сина України. Програма й імена тих, що на святі виступають, дають повну запоруку, що воно так буде, що недільний концерт 5. березня 1939. буде гідним відсвяткуванням памяті Шевченка...

Що писало „Діло" 50 років тому.

Субота, 2. березня 1889.

ЧЕХИ НЕ ВДОВОЛЮЮТЬСЯ СВОЇМ ПРАВНО-ПОЛІТИЧНИМ СТАНОВИЩЕМ.

В дискусії над державним буджетом в австрійському парляменті чеський посол Герольд „намагається представити становище чеського народу супроти уряду. Він закидає урядові, що зводить парляментаризм і що кабінет гр. Таффого замість погодити потреби чеського народу скріпив тільки централізм. Що репрезентанти того народу перед 10-ти роками ввійшли до парляменту, то не значить ще що вони годяться на грудневу конституцію і вдоволяються своїм теперішнім правно-політичним становищем або зрікаються своїх прав. Автономісти підтримують нинішній уряд, хоч він діє на шкоду автономії обмежовуючи автономію країв."

„ЗА ПРИКЛАДОМ БАР. ПІНА,

президента Буковини, вчаться руської мови і письма також урядовці краєвої президії гр. Крексіль і комісар Помте. Лекції дає їм старший учитель п. Омелян Попович, редактор „Бібліотеки для молоді". З Черновець іде добрий приклад..."

50-ЛІТТЯ ФОТОГРАФІЇ.

„Мистецтво фотографії має цього року 50-літній ювілей свого істнування. Щоби достойно звеличати ці роковини берлінське фотографічне товариство рішило уладити в Берліні велику фотографічну виставу і скликати всіх, передовсім австрійських і німецьких фотографів на зїзд до Берліна. Вистава певно буде цікава, бо мало в якому мистецтві зроблено в такому короткому часі такий значний поступ, як саме у фотографії."

ХТО ШИРИТЬ НЕНАВИСТЬ?

Спростування брехні дописувача „Веку Нового".

Бережани, в лютім 1939.

Клясичним прикладом на доказ, що неправдива інформація може зробити людям кривду і тому є великим суспільним лихом, з яким треба боротись як з пошестю, це кореспонденція з Бережан, поміщена у львівському „Веку Новім" з 28. I. ц. р. п. н. „Всупереч заповідям божим". Пишуть у тій кореспонденції про похорон поляка Яна Завадзького в селі Саранчуках, бережанського повіту: „В часі, коли похоронний кондукт переходив селом Саранчуки, на обійстю одного з господарів (русина) три хлопці, перодягнені за блазнів, обходили малий горбок, несучи хрест і вимахували ним у напрямі кондукту. Треба додати, що в похороні не взяли участи місцеві русини так, що труна несли жінки, крім того на цвинтарі не було грабаря, коли похорон там прийшов. На поручення священника жінки вернулись домів по шнури і лопати та щойно по довшій перерві самі жінки поховонили померлого".

Мета цього брехливого допису: кинути тінь на місцеве українське населення як на нелюдів чи пак варварів і викликати в польського читача враження трагедії, яку переживають поляки в українських селах. Як було в дійсности з цими похоронами? Ось факти: 1) Тіло бл. п Яна Завадзького **не несли, тільки везли на санях. Коні дав українець Іван Лаптух, фірманив Гринько Павлишин с. Василя.** З мазурів нікого не було на похороні, **були наші люди з Саранчук у числі понад сто душ!** 2) Зі саней до церкви і на цвинтар несли тіло: а) **Іван Ковальчук, українець,** б) Міхась Редька, в) Йосиф Амброз та Галька Амброз. 3) **На цвинтарі був і рискаль і шнури. Гріб копав Микола Бойко,** загортали: **Іван Ковальчук** і Міхась Редька. **Грабаря в Саранчуках узагалі нема і все хтось з родини копає гріб.**

Що-ж до тих „блазнів", на яких обурюється дописувач „Веку Нового", **то це були колядники,** перебрані за царів зі шопкою, які по старому звичаю на Собор св. Івана Хрестника ходять колядувати. Як стверджено ніхто з них хрестом у напрямі похорону не вимахував.

З наведених фактів хіба кожному стане ясно, що кореспонденція „Веку Нового" побудована на злобних видумках. Та найцікавіше ось-що: донька покійного Яна Завадзького **Ялвіга з Завадзьких Ковальська двічі писала до „Веку Нового" спростування неправди, та проте редакція цього органу до нині цих спростувань не помістила. Замішалась у справу також поліція з Потутор, переслухувала доньки покійного і Зенона Амброза (поляків) щодо того похорону і всі вони категорично заперечили брехню, що появилась у „Веку Новім".**

Ось якими способами та методами деякі людці затроюють атмосферу в нашій країні! Чи на це дійсно нема ніякої ради? **О. К.**

—o—

СОЙМ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

ХУСТ. Авас повідомляє: Відкриття сойму Карпатської України, що мало відбутися 2. березня, відложили до 5. березня. В добре поінформованих колах кажуть, що причина пересунення речинця звязана з фінансовими справами уряду.

ЧЕХО-СЛОВАЦЬКА АРМІЯ ПРИСТОСОВУЄТЬСЯ ДО НОВИХ ОБСТАВИН.

ПРАГА. ПАТ. Пристосовування персонального стану й технічного чехословацької армії до нових обставин відбувається далі. Цими днями праський уряд рішив не виконувати кількох проєктованих військових летовищ та стриматися над будовою кількох започаткованих уже будов військових летовищ. У звязку з цією справою припинили теж акцію вивласнювання теренів під будову проєктованих летовищ.

ПРОТИЖИДІВСЬКИЙ КУРС У ЧЕХІЇ.

ПРАГА. ПАТ. Протижидівський рух у Чехії робить раз-у-раз помітні поступи. Минулої суботи відбулися сходини Інжинірської Палати у Празі, на яких вирішено, що жид не може бути членом тієї палати. Минулого понеділка відбулися загальні збори лікарського союзу, на якому головною темою була справа расизму. На зборах відчитали лист професорів медичного виділу, в якому професори домагаються, щоб унормувати жидівську справу. Прийнято у висліді резолюцію, що в найближчих двох семестрах жидів не будуть приймати на медичний виділ

КАНАДА ПРИЗНАЄ НЕБАВОМ ЕСПАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УРЯД.

ОТТАВА, ПАТ. Канадійська преса заповідає, що канадійський уряд признає небавом уряд ґен. Франко.

Німеччина приспішила укріплення східних кордонів.

Із Праги повідомляють, що праці над автострадою ,яка мала вести з Бреслява до Відня через чеську територію, припинили. **Всіх німецьких робітників та інжинірів, які мали працювати при автостраді, відкликали до праці над фортифікаціями східних кордонів Німеччини. Ці укріплення будують тепер у незвичайно приспішеному темпі і їх мають закінчити найдалі до літа цього року.**

В Совітах уже навіть у смерть не вірять.

МОСКВА, АТЕ. В совітській пресі поміщено опис хороби вдови по Ленінові Надії Крупській. Як виявляється з того допису, Крупська захорувала раптом у дні 26. м. м. з проявами недуги кишок. На підставі оречення лікарів, несподівана хороба повстала на тлі задавненої артеріо-склерози, внаслідок чого прийшло до атонії кишок. По атаку Крупська втратила память, її перевезли до лічниці на Кремлю, на якому вона вмерла.

Смерть Крупської викликала в совітській столиці сильне враження, бо в роках 1935-36 Крупська нераз зверталася до Сталіна, щоб заперестати вести політичні процеси, покликуючися при тому на завіщання Леніна, який заборонив членам партії „висилати себе взаїмно на ґільотину".

Акт смерти Крупської списало 10 совітських лікарів, щоб таким чином усунути які-небудь сумніви, щодо природних причин смерти вдови по Ленінові.

Сповніть громадянський обовязок супроти українських інвалідів! Дайте матеріяльну поміч тим, що жертвували своє здоровля для добра Батьківщини!

АКЦІЯ ПРОТИ ЗВОРОТУ ДАВНІХ НІМЕЦЬКИХ КОЛЬОНІЙ.

АТЕ подає, що на засіданні делегатів Ліги Танганіки рішено створити велику федерацію союзів африканських організацій, щоб повести протиакцію у справі звороту мандатових територій їх давнім власникам. У тому засіданні взяли участь делегати з усіх частин Полудневої й Середущої Африки.

—o—

ПОЛЬСЬКИЙ АМБАСАДОР У МІН. ГАФЕНКУ.

БУКАРЕШТ. ПАТ. Польський амбасадор у Букарешті Рачинський відвідав у вівторок 28. лютого румунського міністра закордонних справ і відбув із ним довшу розмову.

Жіноча сторінка.

Що ваша дитина повинна знати і робити.

1) Нехай знає своє імя і адресу. Як лише зачне ваша дитина говорити, навчіть її повторяти своє імя та адресу, вимовляючи виразно кожну букву. Нехай не боїться, що згубиться припадково і не буде знати, де мешкає і де її відпровадити.

2) Не боїться темряви. Ваша дитина повинна спати сама і в темній кімнаті. Покажіть їй, що „чорне" це нічого злого, що є це лише противенство „білого". Тоді вона не відчуватиме остраху від природного явища, її відпочинок не буде перериваний несамовитими снами.

3) Нехай уміє бути пожиточна. Доручіть їй легку домашню працю. Не відбирайте їй відваги, якщо чого не виконає добре, а похваліть її, коли щось виконає добре.

4) Нехай чистить собі сама зуби. Щітечка буде гарніша в очах дитини, коли буде мати кольоровий держак. Якщо змалку дитина навчиться виконувати це правило гігієни, то вже ціле життя буде на це звертати увагу.

5) Нехай пряче сама за собою. По забаві нехай за собою поскладає забавки. Коли щось їй поломиться, не сваріть на неї, а використайте момент, щоб дитині показати, як це можна направити.

6) Нехай систематично вчиться. Якщо ваша дитина не може сама виробити своїх вправ, не робіть цього за неї. Перейдіть з нею помалу і зрозуміло матеріял, а коли вона зрозуміє правило, то сама найде розвязку.

7) Нехай любить порядок. Заощадіть дитині малі неприємности, як розкуйовдане волосся, мокрий ніс чи розвязані шнурівки. За це ви не повинні на неї сварити, бо це дрібниці, через які не варт кричати. Навчіть дитину саму чесатися, витирати ніс чи завязувати шнурівки.

8) Нехай буде відважна. При забаві нераз упаде і обтовче собі коліна або іншу частину тіла. Не жалуйте її, але пішліть її саму за боровою ворою, йодиною чи перевязкою. Нехай сама собі зробить перевязку під вашим доглядом.

Лю—Ко.

Плекання волосся.

Волосся є безперечно найгарнішою окрасою лиця. Багато жінок про це забуває. Звертають велику увагу на суконку, капелюх та інші модні додатки і переконані, що коли дали собі зробити дешевеньку тривку ондуляцію, то сповнили вже свій обовязок супроти волосся і більше вже про волосся не стараються.

Не хочу цим казати, що жінка, яка хоче подобатися, мусить мати зачіску як екранова зірка. О, ні, такі скомбіновані зачіски не кожному відповідають і є багато жінок, що через таку зачіску затрачують свою окремішність. До деяких неправильних лиць надається радше зачіска з вільними природними хвилями. Спортовим типам жінок підходить найліпше цілком гладка зачіска. Досвідчений та інтелігентний мистець жіночих зачісок зуміє в тім напрямі добре порадити, але кожна з нас якщо сяде перед дзеркало, а має трохи фантазії і самокритики, зуміє певно винайти для себе ту правдиву зачіску. Не є це правда таке легке, бо зачіска мусить бути „до лиця" а при тім практична і проста, щоб ви могли собі щоденно таку зачіску самі зробити, а не мусіли ходити до стрижія.

Нікому не подобається зачіска, якої льочки вже на другий день дещо розпустилися. Складна зачіска надається лише на вечір. Про це повинна кожна пані памятати. Зачіска занадто складна виглядає при праці, дома чи бюрі смішно.

Передовсім треба вибрати собі якусь засадничу зачіску. Жінкам з природно хвилястим волоссям це легше зробити. Гірше тим, що їх волосся рівне. Цим можна порадити волну ондуляцію, що волосся не нищить, а надає гарний вигляд. Правда, на деяких головах водна ондуляція взагалі не тримається і тут залишається хіба залізкова або тривка.

Тривку ондуляцію давайте собі робити все лише у фахівця, бо кожний волос потребує іншої обслуги. Нема нічого поганішого, як зла тривка ондуляція, перепалене і знищене волосся.

З залізковою ондуляцією йдіть також найрадше до фахівця. Якщо будете її виконувати самі, то вважайте, щоб рурки не були за гарячі. Часто можна волосся зіпсувати, а запримітити це аж пізніше, коли воно зачне випадати й ломитися.

Це майже всі штучні засоби, яких можна ужити без великої шкоди для волосся. Крім цього мусимо волосся плекати щоденним щіткуванням, бодай 10—15 мінут денно. Гребінь і щітка мусять бути безоглядно чисті. Також масування шкіри на голові і делікатне потягання волосся має дуже добрий вплив на його здоровля і ріст. Роздвоені кінці волосся треба все, навіть при довгім волоссю, обтинати.

Якщо маєте сухе волосся, можете його час до часу натерти чистим оливковим олійком, а голову завинути на ніч у теплий рушник.

Дуже здорове є часами натерти шкіру на голові мішаниною жовтка, ґліцерини та кольонської води, лишити так на цілу ніч, а щойно зранку мити голову.

Мити волосся — друга важна річ. За часто його мити безумовно шкодить. Якщо маєте дуже товсте волосся, то очевидно треба його мити що-тижня, а сухе що 14 днів чи навіть раз на 3 тижні.

Навіть сиве волосся є гарне і не мусите за нього соромитися. Коли будете його плекати, то цілком певно буде воно гарнішке як зафарбоване.

Це все торкається лише здорового волосся, бо коли маєте якусь недугу волосся, коли воно випадає, за скоро сивіє, маєте парплі або забагато товщу — мусите звернутися до лікаря. Такі лікарські оглядини — річ зрозуміла — не пошкодять навіть здоровому волоссю, бо лише лікар може вам правильно порадити, як його найліпше плекати.

——o——

Дім і квіти.

Як ми вже згадували, квіти є одною із найкращих прикрас наших помешкань. Іде тільки про те, щоб їх відповідно підібрати до стилю свого помешкання. Але це вже треба залишити естетичному смакові наших господинь.

На цьому місці згадаємо тільки ті роди квітів, які найкраще надаються до кімнатної годівлі. Це агави, акації, аспідістра (залізне листя), амариліс, аспарагус, азалія, гібікус (китайська рожа), гортензія, кактуси, кімнатна липа, папороть, петрина, фікус, фільодендрон, пальми, драцени.

До північних вікон і до голів надаються найкраще: аспарагус, аралія, аспідістра (залізне листя), папороти і плющ.

Коли квіти відповідно плекати, вони гарно розвиваються і дають нам багато радости. Оце надійшов час, коли треба нашим кімнатним квіткам дати свіжу землю. Майже кожний рід квітів вимагає іншої землі. Щоб нашим господиням улекшити підбір землі, подаємо оказ землі, до якої слід пересаджувати наші квіти:

Аспарагус: любить півтінь. Найкраще росте при східньому вікні. Влітку ніколи не вільно ставити його в полудневому сонці. Підливати в літі багато та часто сприскувати літньою водою. Молоді ростинки пересаджувати щорку, старші рідше.

Земля: 3 частини інспектової, 1 частина листової, 1 частина глини, 1 частина піску з додатком рогової мучки (10 гр. на 1 літру землі). Рослина мусить мати добрий дренаж.

Аспідістра: Добре ховається в тіні — не любить сильного сонця.

Земля: 3 частини інспектової, 1 частина гноєвої, 1 частина листової, 1 частина піску з домішкою рогової мучки (10 гр. на 1 літру землі).

Акація: Не любить за сильного сонця. Найкраще ховається при східньому вікні.

Земля: 2 частини вересової, 1 частина деревової, 1 частина грубого піску, або інспектово-листова земля з піском.

Азалія: Пересаджується зазвичай тоді, коли вже відцвіте.

Земля: тільки вересова. В іншій землі не ховається добре а то й зовсім пропадає.

Амариліс: Дуже вдячна цибулькова рослина.

Земля: 1 частина листової, 1 частина інспектової, 1 частина деревової, 1 частина грубого піску з домішкою рогової мучки (10 гр. на 1 літру землі).

Араукарія: Пересаджувати ранньою весною.

Земля: 1 частина вересової, 1 частина листової.

Гібікус (Китайська рожа). Дуже гарна декоративна рослина.

Земля: 3 частини інспектової, 1 частина листової, 1 частина компостової, і трохи рогової мучки (10 гр. на 1 літру землі).

Драцена: Не любить за гострого сонця. Найкраще росте при східньому вікні.

Земля: 4 частини інспектової, 1 частина деревової, 1 частина гноєвої, 2 частини піску з додатком рогової мучки. — Пересаджувати від кінця лютого до кінця березня.

Гортензія: Вдячна цвітуча рослина. Не любить сильного сонця.

Земля: 1 частина листової, 1 частина вересової, 1 частина деревової з роговою мучкою, або чисто торфова з роговою мучкою. (10 гр. на 1 л. землі).

Кімнатна липа: Незвичайно декоративна рослина. Вимагає спеціяльної опіки. Пересаджувати її треба двічі до року, — на весну та восени. Вікно повинна мати східне.

Земля: 3 частини інспектової, 2 частини деревової, 1 частина піску з додатком рогової мучки (10 гр. на 1 літру землі). Пересаджувати ранньою весною перед вегетацією.

Фікус: Для своїх декоративних листків дуже люблена кімнатна рослина.

Земля: 6 частин інспектової, 2 частини листової, 1 частина піску, з додатком рогової мучки (10 гр на 1 літру землі). Для старших рослин додати 1 частину деревової землі.

Фільодендрон: Любить затишне становище найкраще при східному вікні. Не вільно виставляти рослини в літі на полудневий бальокн. В літі вимагає багато води.

Земля: Інспектова з домішкою деревової і роговою мучкою (10 гр. на 1 літру землі).

Азалія: Це дуже декоративна рослина, а при цьому мало вибаглива. Тримається дуже добре навіть у північному вікні, тому надається до годівлі в північних кімнатах і в голях і вдоволяється якоюнебудь землею найкраще відповідає їй така:

Земля: 3 частини інспектової, 3 частини листової, 1 частина деревової, 1 частина глини, і 1 частина піску. Може бути теж мішанина інспектової і компостової землі з додатком 10% глини.

Папороти: Гарні рослини, що найкраще годуються в затінених кімнатах. Вимагають багато води та водної пари. Безпосереднє сонце в літі зносять тільки зранку і ввечір. Надаються до „голів".

Земля: 1 частина листової, 1 частина вересової, 1 частина торфової, 1 частина піску. Для старших рослин додати 1 частину глини.

Пальми: Це найшляхотніші кімнатні рослини. Їх є багато родів. Плекання деяких родів подамо в чергових числах.

Земля: 3 частини інспектової, 1 частина вересової, або листівки, 1 частина піску з додатком рогової мучки (5—10 гр. на 1 літру землі).

Молоді дактилеві пальми: Пересадити до половини квітня.

Земля: 2 частини листової, 1 частина інспектової. Треба уважати при пересаджуванні, щоб не пошкодити ніжних корінчиків. Молоді пальми треба пересаджувати щорку. Старші рідше.

Ліза.

Дрібнички.

Нова пудерничка.

Модна дрібничка гарно доповнює загальний вигляд елегантної пані. Ось остання новинка з пудерничками. Вони мають тепер вигляд і форму великої круглої печатки. Найчастіше вони червоного кольору. Але найбільша новина та, що ми їх тепер не ховаємо до торбини, а носитимемо припняті до паска, або навіть бутоньєрки, чи до кишеньки блюзки.

Розуміється, що мусимо пильнувати, щоб замок був усе добре замкнений, бо інакше ця „мила приятелька" може зробити нам прикрий жарт і вкрити нас „рожевим інеєм".

Годинники теж перестаємо носити на руці, але даємо їх до кишень блюзок, спортових суконок чи спідничок, причіплюючи на гарнім короткім ланцюжку чи стажці.

Жіноча сторінка.

Що ваша дитина повинна знати і робити.

1) Нехай знає своє імя і адресу. Як лише зачне ваша дитина говорити, навчіть її повторяти своє імя та адресу, вимовляючи виразно кожну букву. Нехай не боїться, що згубиться припадково і не буде знати, де мешкає і де її відпровадити.

2) Не боїться темряви. Ваша дитина повинна спати сама і в темній кімнаті. Покажіть їй, що „чорне" це нічого злого, що є це лише противенство „білого". Тоді вона не відчуватиме остраху від природного явища, її відпочинок не буде перериваний несамовитими снами.

3) Нехай уміє бути пожиточна. Доручіть їй легку домашню працю. Не відбирайте їй відваги, якщо чого не виконає добре, а похваліть її, коли щось виконає добре.

4) Нехай чистить собі сама зуби. Щітечка буде гарніша в очах дитини, коли буде мати кольоровий держак. Якщо змалку дитина навчиться виконувати це правило гігієни, то вже ціле життя буде на це звертати увагу.

5) Нехай прячe сама за собою. По забаві нехай за собою посклaдає забавки. Коли щось їй поломиться, не сваріть на неї, а використайте момент, щоб дитині показати, як це можна направити.

6) Нехай систематично вчиться. Якщо ваша дитина не може сама виробити своїх вправ, не робіть цього за неї. Перейдіть з нею помалу і зрозуміло матеріял, а коли вона зрозуміє правило, то сама найде розвязку.

7) Нехай любить порядок. Заощадіть дитині малі неприємности, як розкуйовдане волосся, мокрий ніс чи розвязані шнурівки. За це ви не повинні на неї сварити, бо це дрібниці, через які не варт кричати. Навчіть дитину саму чесатися, витирати ніс чи завязувати шнурівки.

8) Нехай буде відважна. При забаві нераз упаде і обтовче собі коліна або іншу частину тіла. Не жалуйте її, але пішліть її саму за боровою ворою, йодиною чи перевязкою. Нехай сама собі зробить перевязку під вашим доглядом.

Лю—Ко.

Плекання волосся.

Волосся є безперечно найгарнішою окрасою лиця. Багато жінок про це забуває. Звертають велику увагу на суконку, капелюх та інші модні додатки і переконані, що коли дали собі зробити дешевеньку тривку ондуляцію, то сповнили вже свій обовязок супроти волосся і більше вже про волосся не стараються.

Не хочу цим казати, що жінка, яка хоче подобатися, мусить мати зачіску як екранова зірка. О, ні, такі скомбіновані зачіски не кожному відповідають і є багато жінок, що через таку зачіску затрачують свою окремішність. До деяких неправильних лиць надається радше зачіска з вільними природними хвилями. Спортовим типам жінок підходить найліпше цілком гладка зачіска. Досвідчений та інтеліґентний мистець жіночих зачісок зуміє в тім напрямі добре порадити, але кожна з нас якщо сяде перед дзеркало, а має трохи фантазії і самокритики, зуміє певно винайти для себе туправдиву зачіску. Не є це правда таке легке, бо зачіска мусить бути „до лиця" а при тім практична і проста, щоб ви могли собі щоденно таку зачіску самі зробити, а не мусіли ходити до стрижія.

Нікому не подобається зачіска, якої льочки вже на другий день дещо розпустилися. Складна зачіска надається лише на вечір. Про це повинна кожна пані памятати. Зачіска занадто складна виглядає при праці, дома чи бюрі смішно.

Передовсім треба вибрати собі якусь засадничу зачіску. Жінкам з природно хвилястим волоссям це легше зробити. Гірше тим, що їх волосся рівне. Цим можна порадити водну ондуляцію, що волосся не нищить, а надає гарний вигляд. Правда, на деяких головах водна ондуляція взагалі не тримається і тут залишається хіба залізкова або тривка.

Тривку ондуляцію давайте собі робити все лише у фахівця, бо кожний волос потребує іншої обслуги. Нема нічого поганішого, як зла тривка ондуляція, перепалене і знищене волосся.

З залізковою ондуляцією йдіть також найрадше до фахівця. Якщо будете її виконувати самі, то вважайте, щоб рурки не були за гарячі. Часто можна волосся зіпсувати, а запримітити це аж пізніше, коли воно зачне випадати й ломитися.

Це майже всі штучні засоби, яких можна ужити без великої шкоди для волосся. Крім цього мусимо волосся плекати щоденним щіткуванням, бодай 10—15 мінут денно. Гребінь і щітка мусять бути безоглядно чисті. Також масування шкіри на голові і делікатне потягання волосся має дуже добрий вплив на його здоровля і ріст. Роздвоєні кінці волосся треба все, навіть при довгім волоссю, обтинати.

Якщо маєте сухе волосся, можете його час до часу натерти чистим оливковим олійком, а голову завинути на ніч у теплий рушник.

Дуже здорове є часами натерти шкіру на голові мішаниною жовтка, ґліцерини та кольонської води, лишити так на цілу ніч, а щойно зранку мити голову.

Мити волосся — друга важна річ. За часто його мити безумовно шкодить. Якщо маєте дуже товсте волосся, то очевидно треба його мити що-тижня, а сухе що 14 днів чи навіть раз на 3 тижні.

Навіть сиве волосся є гарне і не мусите за нього соромитися. Коли будете його плекати, то цілком певно буде воно гарнішке як зафарбоване.

Це все торкається лише здорового волосся, бо коли маєте якусь недугу волосся, коли воно випадає, за скоро сиві́є, маєте парплі або забагато товщу — мусите звернутися до лікаря. Такі лікарські оглядини — річ зрозуміла — не пошкодять навіть здоровому волоссю, бо лише лікар може вам правильно порадити, як його найліпше плекати.

——o——

Дім і квіти.

Як ми вже згадували, квіти є одною із найкращих прикрас наших помешкань. Іде тільки про те, щоб їх відповідно підібрати до стилю свого помешкання. Але це вже треба залишити естетичному смакові наших господинь.

На цьому місці згадаємо тільки ті роди квітів, які найкраще надаються до кімнатної годівлі. Це агави, акація, аспідістра (залізне листя), амарилюс, аспарагус, азалія, гібіскус (китайська рожа), гортензія, кактуси, кімнатна липка, папороть, цитрина, фікус, фільодендрон, пальми, драцени.

До північних вікон і до голів надаються найкраще: аспарагус, аралія, аспідістра (залізне листя), папороти і пальми.

Коли квіти відповідно плекати, вони гарно розвиваються і дають вам багато радости. Оце надійшов час, коли треба нашим кімнатним квітам дати свіжу землю. Майже кожний рід квітів вимагає іншої землі. Щоб нашим господиням улегшити підбір землі, подаємо склад землі, до якої слід пересаджувати наші квіти:

Аспарагус: любить півтінь. Найкраще росте при східньому вікні. Вліті вiкoли не вільно ставити його в полудневому сонці. Підливати в літі багато та часто сприскувати літньою водою. Молоді ростинки пересаджувати щороку, старші рідше.

Земля: 3 частини інспектової, 1 частина листової, 1 частина глини, 1 частина піску з додатком рогової мучки (10 гр. на 1 літру землі). Рослина мусить мати добрий дренаж.

Аспідістра: Добре ховається в тіні — не любить сильного сонця.

Земля: 3 частини інспектової, 1 частина гноєвої, 1 частина листової, 1 частина піску з домішкою рогової мучки (10 гр. на 1 літру землі).

Акація: Не любить за сильного сонця. Найкраще ховається при східньому вікні.

Земля: 2 частини вересової, 1 частина деренової, 1 частина грубого піску, або інспектово-листова земля з піском.

Азалія: Пересаджується азалію тоді, коли вже відцвите.

Земля: тільки вересова. В іншій землі не ховається добре а то й зовсім пропадає.

Амариліс: Дуже вдячна цибульова рослина.

Земля: 1 частина листової, 1 частина інспектової, 1 частина деренової, 1 частина грубого піску з домішкою рогової мучки (10 гр. на 1 літру землі).

Араукарія: Пересаджувати ранньою весною.

Земля: 1 частина вересової, 1 частина листової.

Гібіскус (Китайська рожа). Дуже гарна декоративна рослина.

Земля: 3 частини інспектової, 1 частина листової, 1 частина компостової, і трохи рогової мучки (10 гр. на 1 літру землі).

Драцена: Не любить за гострого сонця. Найкраще росте при східньому вікні.

Земля: 4 частини інспектової, 1 частина деренової, 1 частина гноєвої, 2 частини піску з додатком рогової мучки. — Пересаджувати від кінця лютого до кінця березня.

Гортензія: Вдячна цвітуча рослина. Не любить сильного сонця.

Земля: 1 частина листової, 1 частина вересової, 1 частина деренової з роговою мучкою, або чисто торфова з роговою мучкою. (10 гр. на 1 л. землі).

Кімнатна липка: Незвичайно декоративна рослина. Вимагає спеціяльної опіки. Пересаджувати її треба двічі до року, — на весну та восени. Вікно повинна мати східне.

Земля: 3 частини інспектової, 2 частини деренової, 1 частина піску з додатком рогової мучки (10 гр. на 1 літру землі). Пересаджувати ранньою весною перед веґетацією.

Фікус: Для своїх декоративних листків дуже люблена кімнатна рослина.

Земля: 6 частин інспектової, 2 частини листової, 1 частина піску, з додатком рогової мучки (10 гр на 1 літру землі). Для старших рослин додати 1 частину деренової землі.

Фільодендрон: Любить затишне становище найкраще при східньому вікні. Не вільно виставляти рослини в літі на полудневий бальков. В літі вимагає багато води.

Земля: Інспектова з домішкою деренової і роговою мучкою (10 гр. на 1 літру землі).

Азалія: Це дуже декоративна рослина, а при цьому мало вибаглива. Тримається дуже добре навіть у північному вікні, тому надається до годівлі в північних кімнатах і в голях і вдоволяється якоюнебудь землею найкраще відповідає їй така:

Земля: 3 частини інспектової, 3 частини листової, 1 частина деренової, 1 частина глини, і 1 частина піску. Може бути теж мішанина інспектової і компостової землі з додатком 10% глини.

Папороти: Гарні рослини, що найкраще годуються в затінених кімнатах. Вимагають багато води та водної пари. Безпосереднє сонце в літі зносять тільки зранку і ввечір. Надаються до „голів".

Земля: 1 частина листової, 1 частина вересової, 1 частина торфової, 1 частина піску. Для старших рослин додати 1 частину глини.

Пальми: Це найшляхотніші кімнатні рослини. Їх є багато родів. Плекання деяких родів подамо в чергових числах.

Земля: 3 частини інспектової, 1 частина вересової, або листівки, 1 частина піску з додатком рогової мучки (5—10 гр. на 1 літру землі).

Молоді дактилеві пальми: Пересадити до половини квітня.

Земля: 2 частини листової, 1 частина інспектової. Треба уважати при пересаджуванні, щоб не пошкодити ніжних корінчиків. Молоді пальми треба пересаджувати щороку. Старші рідше.

Ліза.

Дрібнички.

Нова пудерничка.

Модна дрібничка гарно доповнює загальний вигляд елеґантної пані. Ось остання новинка з пудерничками. Вони мають тепер вигляд і форму великої круглої печатки. Найчастіше вони червоного кольору. Але найбільша новина та, що ми їх тепер не ховаємо до торбинки, а носитимемо припняті до паска, або навіть бутоньєрки, чи до кишеньки блюзки.

Розуміється, що мусимо пильнувати, щоб замок був усе добре замкнений, бо інакше ця „мила приятелька" може зробити нам прикрий жарт і вкрити нас „рожевим інеем".

Годинники теж перестаємо носити на руці, але вкладаємо їх до кишень блюзок, спортових суконок чи опіднячок, прикріплюючи на гарнім коротнім ланцюжку чи стяжці.

Сторінка без політики.

Лещетарі в центрі Льондону.

Підчас останніх лещетарських змагань у Закопанім, куди зїхалися з ріжних країв змагуни і всі лякались, що таки снігу не буде, неодин думав про те, що таки добре було б мати штучний сніг під ногами. „Коли Магомед не може прийти до гори, нехай гора прийде до Магомеда" — себто сніг треба принести на гору.

У Льондоні в дільниці „Ерльс Корт", не дуже далеко від Гайд-Парку, створили штучні гори для лещатарів. У Льондоні в зимі снігу як кіт наплакав — два-три рази на кілька годин покриє місто і щезає від надто вогкої температури. Для Льондону зима це дощ. Але і тут є лещатарі, що не можуть раз-у-раз їздити у Шотляндію або на чужину. Спершу льондонці совгалися та лещатувалися на штучному леді зі соди, але така штучна забава тяглася не довго. Те саме роблять у Парижі, Ню-Йорку чи Шікаго „пів-спортовці", що задовольняються „штучним ледом".

Транспорт снігу.

Англійці зробили крок уперед. Подібно як американські міліонери переносили цілі будівлі з Европи, вони попереносили до Льондону цілі бльоки правдивого леду. Щоб лід не таяв і тримався, на це є всілякі „штучні" способи. На величезній арені „Ерльс Корту" стоять цілі хати покриті снігом, із сніжним краєвидом. Тільки написи над ними „Зима в Німеччині" відбирають ілюзію, що ми не на лоні природи. Ця арена призначена для вистав. В год. 8. веч. починається „галя". Перед цирк заїзджають авта з багатими гістьми, — пані у вечірніх туалетах, панове у фраках. У голі холод як у горах. Пані натягають тугіше на плечі свої футра. Перша частина програми, як у всіх кабаретах чи цирках: линвоскоки, кльовни, тресовані звірі, ґерльси. Щойно після перерви приходить головна сензація. Відвідувачі можуть на перерві оглянути розміри підприємства на 135 м. довгого і 60 м. широкого в залізобетоні. Покищо є там місце на... 18.000 осіб.

Англійський Пратер.

У передніх, побічних і довкільних салях справжній Пратер: гойдалки, електродроми, залізнички, кругольні, винарні, стрільниці, автомати, мальовничі домики в ріжних стилях зі службою в ріжних костюмах, фотографічні заведення. Великий дзвін закликає всіх до середини на головний пункт програми. Рухомі сходи тягнуть гостей на поверхи. Починаються „вправи на правдивому снігу лещатарів". Світло паде на арену з містичним відблиском, здалека грає чарівна музика. Коли спадає завіса, що досі нависала над ареною, з уст усіх присявних чути „ах!".

Лещатарі на арені.

З гір і ледяних звалів покритих снігом дує вітер. Довкола зимовий краєвид — з лісом, хатинами, скелями, хмарами. Посередині їзлия для лещетарів. Перед відбивнею стоять змагуни ріжних національностей: англійці, французи, німці, швайцарці, американці, норвежці. Кожного називають хто він, якої національности — як при атлетичних змаганнях. Кожний має титул якогось „чемпіона", будьяких змагунів туди не прийняли б. Усі вони скачуть не тільки як каже програма, але хотять щиро доказати, що вміють. Кожного вечора кожний в інакшому настрою, в інакшій „формі" і може зробити „осяг", перевищити своїх суперників. Вони всі скачуть, роблять ріжні вправи, падають на орхестру зовсім не тоді, коли сподівалась. Глядачі все-ж більше подивляють мистецтво, з яким дирекція цирку зробила „правдиву" природу, ніж цей штучний спорт.

—o—

Предмети, що здійснюють бажання.

Недавно один американець хотів заплатити міліон долярів за дозвіл перевезти на якийсь час до Америки славний „цілований камінь" чи „камінь цілунків", що знаходиться в Ірляндії на замку Блярней, в околиці Корку. Ірляндці вірують у те, що хто поцілує цей камінь, той здійснить своє бажання. Цей камінь знаходиться над одним вікном, а під вікном пропасть на 60 м. Дуже легко нахилившись над ним, упасти у пропасть. Усе-ж так багато людей уже його цілувало, що на ньому видно сліди уст. Ірляндія має багато таких вірувань і забобонів з давніх давен. На цвинтарі Кільмакедар у графстві Керрі знаходиться подібний „камінь бажань", при якому заключували нераз подружжя. Англія, що зберегла теж чимало традиційних звичаїв, без огляду на поступ, має багато таких каменів і криниць та інших предметів, що мають славу „заворожених", зі силою сповняти людські бажання. У графстві Савт-Девон коло руїн замку Беррі Померой стоїть один із найстарших буків, який називають „буком бажань". Хто обійде бук тричі довкола, того бажання здійсниться. У Честері є „сходи бажань", що ведуть до славного муру довкола міста. Вони поділені групами по три і дуже стрімкі. Хто хоче, щоб його бажання сповнилось, той мусить спочатку обійти цілий міський мур на 3 км., а потім перебігти всі сходи двічі ні разу не зупиняючись. В околиці Грасмір є „ворота бажань", куди кожного літа зїждаються тисячі туристів, бо вони славні тим, що піддали славному поетові Уерсвертові поему під таким наголовком. У ріжних частинах Англії знаходяться криниці, куди кидають... голки, щоб бажання могло сповнитися. В Упеві, графстві Дорсет, до такої криниці приїхав недавно князь Віндсору і тоді місцеві люди уважно стежили за ним, чи він виконає приписану ворожбу: чи обійде тричі криницю. Але князь не мав сміливости викликати долі або може почував себе таким щасливим, що не мав ніякого бажання.

Кіноманіяки.

Успіхи, популярність, і слава деяких театральних артистів усім відомі. Вони дійшли до свого вершка під впливом кіна. Після смерти Рудольфа Валентіна повстали в Америці цілі товариства, що мали на меті звеличувати память артиста, який мав магічний вплив на тисячі жінок. Звеличниці Валентіна збирають і досі його фотографії та збираються на всякі роковини в його честь. Та не тільки Америка має таких кіножерців. Паризький тижневик „Для вас" упевняє, що у Франції істнує окреме товариство тіно-росісток, себто звеличниць славного корсиканського співака Тіно Россі. Це товариство основане на статуті, зареєстрованім у поліції. Воно видає тижневик „Тіно", де поміщені виключно статті, спомини та інформації присвячені богові його читачок. Деякі з них поміщують там раз-у-раз свої поезії присвячені Тіно Россі. Організація має свій значок, який носять на грудях членниці: ґітара з буквами Т. Р. Досі є членниць товариства „Т. Р." — 600.

ХТО ТАКИЙ ТРЕНЕ?

Хто чув про Шарля Трене? Автор цих рядків, що ходить до кіна хронічно з приємности та обовязку, не чув про нього досі. А це сумно. Бо Трене співає пісеньки для кіна, хоч від недавна, але з успіхом. Хто захоплюється Трене? Молоді спортовці-пластуни. Трене є для них символом бадьорости, радости, енергії. Як вони його шанують? — Не знаємо. Здається, співають його пісеньки при кожній нагоді.

БОЖОК ҐІМНАЗИСТІВ „ЗЛІКВІДОВАНИЙ".

Може дехто з читачів пригадає собі франц. молодого артиста Жак Катлена, що грав у фільмі „Кеніґсмарк" Пера Бенуа? Він був гарненький, з духовим висловом обличчя, трохи ненормально виніжненим, як у сухітника. 5 років істнував клюб його імени, що мав 100 членів. Жак Катлен за той час дозрівав, грубів від добрих гонорарів і вигідного життя, тратив свої удуховлені риси і тратив свою популярність. А мав що тратити. 700 членів улаштовували що тижня збори в його честь. Правда, між ними було дуже багато ґімназистів і школярок. Жак Катлен побачивши, що за нього неодин дістає „двійки", сам прохав, щоб перестали його так шанувати і причинився до ліквідації свого клюбу.

У Франції істнує ще таємний „чин" звеличниць відомої артистки Марії Шанталь. За кожним разом, коли появляється її нова фільма, вона дістає від нього ріжні цінні дарунки. Артистка впевняє, що не знає нічого, де він „урядує" і хто туди належить.

Кіно дома.

3-го березня центральне англійське радіо передасть з околиць Льондону новини апаратами телевізії цілу театральну виставу. Досі воно передавало тільки дрібні сценки, декламації, поодинокі вистави. На першу песу вибрали французького автора Жан-Жака Бернара „Непокаянна душа", що йде тепер з успіхом в одному льондонському театрі. Вона має три дії і тягнеться півтретя години. На екранах поміщених дома можна буде на неї дивитись зовсім так само, як у кіні. Екрани мають розмір півтора метра довжини, 1 метр ширини.

—o—

Пес — політичний утікач.

Франція залита еспанськими втікачами. Багато з них не може втікаючи на чужину розстатися зі своїми улюбленими домашніми тваринами. Одна старенька пара з Барсельони взяла зі собою курку та півня, інший утікач віз собаку, яку 370 його товаришів недолі проголосили своїм „добрим духом". Коли французька влада відобрала їм собаку лякаючись випадків з дітьми чи сказом, собака посаджена у клітку відмовилась від їжі і булаб здохла з голоду, якби не були її звільнили. Собака заслужила на ласку, бо вона беручи участь у війні, віднаходила ранених на полях битви, серед ґранат і скорострілів. Вона спасла більш як 1.000 людей. Їй дозволили вернутись у табор для втікачів, де привитали її з тріюмфом.

—o—

Край без старих дівчат.

Сіям є тим щасливим краєм, де число старих дівчат мінімальне. Кожна дівчина, яка до 30. року не знайде там чоловіка — сама або коли її не виберуть — має право звернутись до держави, щоб вона знайшла їй подруга. Держава така щаслива, що охочих до подружжя має вдовіль. Це — карані за ріжні переступства, але більшість із них не злочинці. Кожний чоловік, що нарушує закони, попадає на державну листу тих, яких силоміць оженять. У Сіямі мають дуже песимістичний погляд на подружжя, коли за кару мужчин женять. Ясно, що за малі промахи нікого не женять силоміць і мужчина має право вибрати собі жінку сам. Злочинці дістають від держави старі жінки, погані та недобрі. Законодавство має головно на увазі, щоб не дати вигинути своїй расі. Сіямці вірять теж у те, що перевірили на практиці, а саме, що жінки можуть направити і найгірших.

—o—

Ідеальний модель маляра.

Славний французький маляр Ренуар, що малював залюбки жіночі портрети, добирав собі дбайливо моделі. Він вимагав від своєї жінки, щоб вона приймала служниці, які можна портретувати „зі шкірою, крізь яку видно світло", кладучи більше вагу на її „малярські" прикмети, ніж домашні. Зате він любив руки жінок, що працюють, бо в таких руках віднаходив „своєрідні прикмети" форми. Його моделі мусіли стежити за його працею, а не про „щось думати", бо це його дратувало. Ренуар оповідав, як він раз розчарувався в одній гарній кухарці. Вона зробила на нього враження особи зосередженої та інтеліґентної. Малюючи її раз, побачив, як вона зморщила чоло і зіпсувала його попередній нарис. „На якого чорта ви морщитесь?" — крикнув артист. „Я думаю, пане, про те, як я тут марную свій час, коли там у кухні може зіпсуватися печеня."

—o—

ГУМОР.

АРТИСТКА.

— Від коли вона співає в радіо?
— Від коли втратила свій голос.

НЕРВОВИЙ ВІК.

— Чи ви вчора були на боксі?
— Був, але вийшов перед кінцем.
— Чому?
— Страшенне нудна була боротьба.
— Довга?
— Дві хвилини.

НЕЙМОВІРНЕ.

— Чи ти бачиш які подібні ті два старці, що сидять поруч себе?
— Може це близнюки.
— Не говори дурниць... У такому віці!

Сторінка без політики.

Лещетарі в центрі Льондону.

Підчас останніх лещетарських змагань у Закопанім, куди зїхалися з ріжних країв змагуни і всі лякались, що таки снігу не буде, неодин думав про те, що таки добре було б мати штучний сніг під ногами. „Коли Магомед не може прийти до гори, нехай гора прийде до Магомеда“ — себто сніг треба принести на гору.

У Льондоні в дільниці „Ерльс Корт“, не дуже далеко від Гайд-Парку, створили штучні ґори для лещатарів. У Льондоні в зимі снігу як кіт наплакав — два-три рази на кілька годин покриє місто і щезає від надто вогкої температури. Для Льондону зима це дощ. Але і тут є лещатарі, що не можуть раз-у-раз їздити у Шотляндію або на чужину. Спершу льондонці совгалися та лещатувалися на штучному леді зі соди, але така штучна забава тяглася не довго. Те саме роблять у Парижі, Ню-Йорку чи Шікаґо „пів-спортовці“, що задовольняються „штучним ледом“.

Транспорт снігу.

Англійці зробили крок уперед. Подібно як американські міліонери переносили цілі будівлі з Европи, вони попереносили до Льондону цілі бльоки правдивого леду. Щоб лід не тапнув і тримався, на це є всілякі „штучні“ способи. На величезній арені „Ерльс Корту“ стоять цілі хати покриті снігом, із сніжним краєвидом. Тільки написи над ними „Зима в Німеччині“ відбирають ілюзію, що ми не на лоні природи. Ця арена призначена для вистав. В год. 8. веч. починається „ґаля“. Перед цирк заїзджають авта з багатими гістьми, — пані у вечірніх туалетах, панове у фраках. У голі холод як у горах. Пані натягають тугіше на плечі свої футра. Перша частина програми, як у всіх кабаретах чи цирках: линвоскоки, кльовни, тресовані звірі, ґерльси. Щойно після перерви приходить головна сензація. Відвідувачі можуть на перерві оглянути розміри підприємства на 135 м. довгого і 60 м. широкого в залізобетоні. Покищо є там місце на... 18.000 осіб

Англійський Пратер.

У передніх, побічних і довкільних салях справжній Пратер: ґойдалки, електродроми, залізнички, кругольні, винарні, стрільниці, автомати, мальовничі домики в ріжних стилях зі службою в ріжних костюмах, фотографічні заведення. Великий дзвін закликає всіх до середини на головний пункт програми. Рухомі сходи тягнуть гостей на поверхи. Починаються „вправи на правдивому снігу лещатарів“. Світло паде на арену з містичним відблиском, здалека грає чарівна музика. Коли спадає завіса, що досі нависала над ареною, з уст усіх приявних чути „ах!“.

Лещатарі на арені.

З гір і ледяних звалів покритих снігом дує вітер. Довкола зимовий краєвид — з лісом, хатинами, скелями, хмарами. Посередині їзди для лещетарів. Перед відбивнею стоять змагуни ріжних національностей: англійці, французи, німці, швайцарці, американці, норвежці. Кожного називають хто він, якої національности — як при атлетичних змаганнях. Кожний має титул якогось „чемпіона“, будьяких змагунів туди не прийняли б. Усі вони скачуть не тільки як каже програма, але хотять щиро доказати, що вміють. Кожного вечора кожний в інакшому настрою, в інакшій „формі“ і може зробити „осяг“, перевищити своїх суперників. Вони всі скачуть, роблять ріжні вправи, падають на орхестру зовсім не тоді, коли сподівалась. Глядачі все-ж більше подивляють мистецтво, з яким дирекція цирку зробила „правдиву“ природу, ніж цей штучний спорт.

—o—

Предмети, що здійснюють бажання.

Недавно один американець хотів заплатити міліон долярів за дозвіл перевезти на якийсь час до Америки славний „цілований камінь“ чи „камінь цілунків“, що знаходиться в Ірляндії на замку Блярней, в околиці Корку. Ірляндці вірують у те, що хто поцілує цей камінь, той здійснить своє бажання. Цей камінь знаходиться над одним вікном, а під вікном пропасть на 60 м. Дуже легко нахилившись над ним, упасти у пропасть. Усе-ж так багато людей уже його цілувало, що на ньому видно сліди уст. Ірляндія має багато таких вірувань і забобонів з давніх давен. На цвинтарі Кільмакедар у графстві Керрі знаходиться подібний „камінь бажань“, при якому заключували нераз подружжя. Англія, що зберегла теж чимало традиційних звичаїв, без огляду на поступ, має багато таких каменів і криниць та інших предметів, що мають славу „заворожених“, зі силою сповняти людські бажання. У графстві Савт-Девон коло руїн замку Беррі Померой стоїть один із найстарших буків, який називають „буком бажань“. Хто обійде бук тричі довкола, того бажання здійсниться. У Честері є „сходи бажань“, що ведуть до славного муру довкола міста. Вони поділені групами по три і дуже стрімкі. Хто хоче, щоб його бажання сповнилось, той мусить спочатку обійти цілий міський мур на 3 км., а потім перебігти всі сходи двічі ні разу не зупиняючись. В околиці Ґрасмір є „ворота бажань“, куди кожного літа зїжджаються тисячі туристів, бо вони славні тим, що піддали славному поетові Уерсвертові поему під таким наголовком. У ріжних частинах Анґлії знаходяться криниці, куди кидають... голки, щоб бажання могло сповнитися. В Упеві, ґрафстві Дорсет, до такої криниці приїхав недавно князь Віндсору і тоді місцеві люди уважно стежили за ним, чи він виконає приписану ворожбу: чи обійде тричі криницю. Але князь не мав сміливости викликати долі або може почував себе таким щасливим, що не мав ніякого бажання.

Кіноманіяки.

Успіхи, популярність, і слава деяких театральних артистів усім відомі. Вони дійшли до свого вершка під впливом кіна. Після смерти Рудольфа Валентіна повстали в Америці цілі товариства, що мали на меті звеличувати память артиста, який мав маґічний вплив на тисячі жінок. Звеличниці Валентіна збирають і досі його фотографії та збираються на всякі роковини в його честь. Та не тільки Америка має таких кіножерців. Паризький тижневик „Для вас“ упевняє, що у Франції істнує окреме товариство тіно-росісток, себто звеличниць славного корсиканського співака Тіно Россі. Це товариство основане на статуті, зареєстрованім у поліції. Воно видає тижневик „Тіно“, де поміщені виключно статті, спомини та інформації присвячені богові його читачок. Деякі з них поміщують там раз-у-раз свої поезії присвячені Тіно Россі. Організація має свій значок, який носять на грудях члениці: ґітара з буквами Т. Р. Досі є члениць товариства „Т. Р.“ — 600.

ХТО ТАКИЙ ТРЕНЕ?

Хто чув про Шарля Трене? Автор цих рядків, що ходить до кіна хронічно з приємности та обовязку не чув про нього досі. А це сумно. Бо Трене співає пісеньки для кіна, хоч від недавна, але з успіхом. Хто захоплюється Трене? Молоді спортовці-пластуни. Трене є для них символом бадьорости, радости, енерґії. Як вони його шанують? — Не знаємо. Здається, співають його пісеньки при кожній нагоді.

БОЖОК ҐІМНАЗИСТІВ „ЗЛІКВІДОВАНИЙ“.

Може дехто з читачів пригадає собі франц. молодого артиста Жак Катлена, що грав у фільмі „Кеніґсмарк“ Пера Бенуа? Він був гарненький, з духовим висловом обличчя, трохи ненормально вижиженим, як у сухітника. 5 років істнував клюб його імени, що мав 100 членів. Жак Катлен за той час дозрівав, грубів від добрих гонорарів і виґідного життя, тратив свої удуховлені риси і тратив свою популярність. А мав що тратити. 700 членів улаштовували що тижня збори в його честь. Правда, між ними було дуже багато ґімназистів і школярок. Жак Катлен побачивши, що за нього неодин дістає „двійки“, сам прохав, щоб перестали його так шанувати і причинився до ліквідації свого клюбу.

У Франції істнує ще таємний „чин“ звеличниць відомої артистки Марії Шанталь. За кожним разом, коли появляється Її нова фільма, вона дістає від нього ріжні цінні дарунки. Артистка впевняє, що не знає нічого, де він „урядує“ і хто туди належить.

Кіно дома.

3-го березня центральне анґлійське радіо передасть з околиць Льондону новини апаратами телевізії цілу театральну виставу. Досі воно передавало тільки дрібні сценки, декламації, поодинокі вистави. На першу песу вибрали французького автора Жан-Жака Бернара „Непокаяна душа“, що йде тепер з успіхом в одному льондонському театрі. Вона має три дії і тягнеться півтретя години. На екранах поміщених дома можна буде на неї дивитись зовсім так само, як у кіні. Екрани мають розмір півтора метра довжини, 1 метр ширини

—o—

Пес — політичний утікач.

Франція залита еспанськими втікачами. Багато з них не може втікаючи на чужину розстатися зі своїми улюбленими домашніми тваринами. Одна старенька пара з Барсельони взяла зі собою курку та півня, інший утікач віз собаку, яку 370 його товаришів недолі проголосили своїм „добрим духом“. Коли французька влада відобрала їм собаку лякаючись випадків з дітьми чи сказом, собака посаджена у клітку відмовилась від їжі і булаб здохла з голоду, якби не були її звільнили. Собака заслужила на ласку, бо вона беручи участь у війні, віднаходила ранених на полях битви, серед ґранат і скорострілів. Вона спасла більш як 1.000 людей. Їй дозволили вернутись у табор для втікачів, де привитали її з тріюмфом.

—o—

Край без старих дівчат.

Сіям є тим щасливим краєм, де число старих дівчат мінімальне. Кожна дівчина, яка до 30. року не знайде там чоловіка — сама або коли її не виберуть — має право звернутись до держави, щоб вона знайшла їй подруга. Держава така щаслива, що охочих до подружжя має вдовіль. Це — карані за ріжні переступства, але більшість із них не злочинці. Кожний чоловік, що нарушує закони, попадає на державну листу тих, яких силоміць оженять. У Сіямі мають дуже песимістичний погляд на подружжя, коли за кару мужчин женять. Ясно, що за малі промахи нікого не женять силоміць і мужчина має право вибрати собі жінку сам. Злочинці дістають від держави старі жінки, погані та недобрі. Законодавство має головно на увазі, щоб не дати вигинути своїй расі. Сіямці вірять теж у те, що перевірили на практиці, а саме, що жінки можуть направити і найгірших.

—o—

Ідеальний модель маляря.

Славний французький маляр Ренуар, що малював залюбки жіночі портрети, добирав собі дбайливо моделі. Він вимагав від своєї жінки, щоб вона приймала служниці, які можна портретувати „зі шкірою, крізь яку видно світло“, кладучи більше вагу на її „малярські“ прикмети, ніж домашні. Зате він любив руки жінок, що працюють, бо в таких руках віднаходив „своєрідні прикмети“ форми. Його моделі мусіли стежити за його працею, а не про „щось думати“, бо це його дратувало. Ренуар оповідав, як він раз розчарувався в одній гарній кухарці. Вона зробила на нього враження особи зосередженої та інтеліґентної. Малюючи її раз побачив, як вона зморщила чоло і зіпсувала його попередній нарис. „На якого чорта ви морщитесь?“ — крикнув артист. „Я думаю, пане, про те, як я тут марную свій час, коли там у кухні може зіпсуватися печеня.“

—o—

ГУМОР.

АРТИСТКА.

— Від коли вона співає в радіо?
— Від коли втратила свій голос.

НЕРВОВИЙ ВІК.

— Чи ви вчора були на боксі?
— Був, але вийшов перед кінцем.
— Чому?
— Страшенне нудна була боротьба
— Довга?
— Дві хвилини.

НЕЙМОВІРНЕ.

— Чи ти бачиш які подібні ті два старці, що сидять поруч себе?
— Може це близнюки.
— Не говори дурниць... У такому віці!

Господарська відбудова і реформа шкільництва у Карпатській Україні.

„Чеське Слово" та інші органи чеської преси обширно реферують інтервю редактора „Прагер Тагблятту" з о. премієром Волошином. Найважнішою справою — заявив о. премієр Волошин — є господарська відбудова Карпат. України. Крім того уряд Карпатської України переведе основну реформу шкільництва згідно з американською системою.

Нанкінський уряд приступить до воєнних операцій

ПРОТИ ФРАНЦУЗЬКИХ І БРИТІЙСЬКИХ КОРАБЛІВ У ШАНГАЮ?

БРИТІЙСЬКИЙ УРЯД ТРИМАЄТЬСЯ ДОГОВОРУ 9-ОХ ДЕРЖАВ.

Розійшлися поголоски, що японофільський китайський уряд з Нанкіну хоче приступити до воєнних операцій проти міжнар. концесії та англійських і французьких кораблів у Шангаю, які помагають урядові Чанкайшека.

У цій справі віцеміністр зложив заяву в палаті громад, віцемін. Плімавт — у палаті льордів. Вони ствердили, що брит. уряд не визнає нанкінського, тому не трактує поважно його заяв. Крім того Плімавт підкреслив, що всупереч японським поглядам брит. уряд уважає договір 9-ох держав за обовязуючий, дарма, що Японія нарушила його.

40 ПРОТИЯПОНСЬКИХ ТЕРОРИСТИЧНИХ ВИСТУПІВ У ШАНГАЮ.

ШАНГАЙ. ПАТ. Японська військова влада перевела в середу з органами безпеки міжнародньої смуги в Шангаю розмови на тему співпраці. Ці розмови довели до відпруження, але японська влада виразно підкреслила, що на випадок дальших террористичних актів положення ускладниться.

Японський представник заявив на конференції, що від 1. січня 1933 р. у міжнародній концесії в Шангаю було 40 замахів.

РОКОВИНИ МАНДЖУРСЬКОЇ ДЕРЖАВИ.

Всі манджурські міста святкують 7. роковини повстання манджурської держави. Преса широко описує осяги держави в цьому першому періоді істнування.

ВЕЛИКА ЯПОНСЬКА ОФЕНЗИВА В КИТАЮ.

ЧУНКІН. ПАТ. Як подають з китайських джерел, японці приступили до великої офензиви на захід від Ганкав — мабуть з метою здобути дві пристані на Янтсе, Шансі й Ічан. До тепер їм не вдалося сфорсувати ріки з огляду на завзяту оборону китайців.

БОМБИ В ШАНГАЮ.

В осередку міжнародньої концесії в Шангаю експльодували 4 бомби. Вибух поранив одного китайця та спричинив незначні шкоди.

Міністр Чяно виїхав до Італії.

ОФІЦІЙНИЙ КОМУНІКАТ ПРО РОЗМОВИ МІНІСТРА БЕКА З МІНІСТРОМ ЧЯНОМ.

В середу в год. 21,40 виїхав мін. Чяно з жінкою та почотом з Кракова до Риму. Прощав його на двірці мін. Бек з державними достойниками та італійськими дипльоматами.

Останній день побуту в Польщі провів Чяно в Кракові, де відвідав історичні будівлі та був на принятті. Він зложив заяву польським журналістам, мін. Бек — представникам італійської преси й аґенції Стефані.

КРАКІВ. ПАТ. Підчас візити в Польщі мін. Чяно відбув низку розмов з мін. Беком, які дали обом міністрам змогу щераз ствердити, що між обома народами панує дух приязні та повної щирости взаїмновідносин та додатні консеквенції того стану.

Оба міністри потвердили, що лад і справедливість є суттєвими цілями політики Польщі й Італії, та постановили дальше розвивати приязну співпрацю, побудовану на зближенні та на спільних інтересах між обома державами.

Імперія, раса і автархія — напрямними фашистівської партії.

Промова Мусолінія.

РИМ. ПАТ. Мусоліні приняв у Венецькій палаті нову директорію фашистівської партії та намітив їй напрямні діяльности, яка має проявлятися на трьох відтинках: імперії, раси, й автархії. Він заявив, що гаслом італійського народу на майбутнє має бути:

1. постійно скріплювати військові приготування для оборони проти можливих плянів окруження авторитативних держав, що їх видвигають світові протифашистівські напрями,

2. розвивати засади суспільної справедливости, щоб уподібнити фашистівську державу до народу людей праці.

—o—

Конкляве почалося.

В середу в 16. годині кардинал-камерлінґ прийшов у асисті шляхотської ґвардії до Павлівської каплиці, за ним інші кардинали, у фіолетних ризах, дальше інші конклявісти. Після богослуження до св. Духа кардинали перейшли при співі „Вені Креатор" до Сикстинської каплиці, яку замкнено. Вони зложили присягу, що збережуть тайну; опісля до каплиці ввійшов губернатор конкляве та пралати, які контролюватимуть голосування.

Кардинали повиходили з каплиці поодиноко та перейшли до своїх келій. Майстер церемонії викликував імя кожного кардила, що виходив.

В год. 18. залунав дзвін. Всі, які не належать до конкляве, покинули терен конкляве, який відтято від зовнішнього світу, замикаючи останні двері.

Неуспіхи комуністів на терені французького професійного руху.

ПАРИЖ. ПАТ. Як подає „Матен", професійна спілка вуглевих робітників „пристані в Руені рішила виступити з федерації, яка належить до ґен. конфедерації праці. Цим способом хотіли ці робітники відмежуватися від комуністичних впливів, які обняли робітничу федерацію руенської пристані.

Минулої неділі комуністи потерпіли іншу невдачу: Вони видвигнули домагання, щоб комуністичні проф. спілки мали у федерації проф. союзів північної Франції стільки представників, що чисто професійні спілки. Конгрес відкинув домагання комуністів 1500 голосами проти 1300, висловлюючися проти того, щоб визнавати партійні орґанізації серед професійних спілок.

—o—

Застрілили команданта поліційної станиці у Бережанщині.

ТЕРНОПІЛЬ. ПАТ. У Дрищеві п. Бережани застрілено команданта поліційної станиці з Урмана, Віталіса Коґачевського.

Коли він виходив вечором з дому солтиса, трьох людей обстріляло його з револьверу марки „Штаєр", трапляючи його двома кулями в живіт, одною в ногу та одною в руку. Старший постерунковий, який був з Коґачевським, вистрілив тричі з кріса у сторону замаховців, але без успіху. Пес Коґачевського зловив одного замаховця зубами за одяг, але його застрілили. Арештовано кілька осіб.

КОЛИШНІЙ МІНІСТР ПОРАНИВ ПОСЛА.

БРЮССЕЛЯ. ПАТ. Тутешній суд засудив б. міністра Жаспара на гривну 3.500 франків і послів Ляо і Дельбрука на 5 і 2 місяці вязниці за те, що вони поранили посла з „Рексу" підчас засідання парляменту.

—o—

БОЛГАРСЬКИЙ КОРОЛЬ У БІЛГОРОДІ.

БІЛГОРОД. ПАТ. Болгарський король перебуває в Білгороді як гість реґента кн. Павла. Югославинські та болгарські кола твердять, що візита має наскрізь приватний характер, але не дають ніяких інформацій про теми розмов.

З голосів болгарської преси виходить, що ця візита є в тісному звязку з недавними рішеннями балканської антанти.

—o—

МАРШАЛ ҐЕРІНҐ ВИЇЗДИТЬ ДО ІТАЛІЇ.

Марш. Ґерінґ виїздить у найближчих днях на кілька тижнів до Італії у приватнім характері. Відпустку проведе він в околиці Неаполю.

—o—

АШТОН ҐВОТКІН ВЕРНУВСЯ ДО ЛЬОНДОНУ.

ЛЬОНДОН. ПАТ. Аштон Ґвоткін, що виїздив до Берліна для приготування анґльо-німецьких торговельних умов, вернувся в середу рано до Льондону. Негайно після повороту він зложив звіт міністрам Галіфаксові і Стенлієві

—o—

ПЕРСЬКИЙ НАСЛІДНИК ПРЕСТОЛУ В ДАМАСКУ.

ДАМАСК. ПАТ. Понад 50-тисячна юрба повитала в Дамаску наслідника перського престолу, який їде до Єгипту, щоб одружитися з египетською королівною. На повитання виголошено низку промов, залунало 20 гарматніх стрілів.

6 ДЕРЖАВ ПОГОДИЛОСЯ НА РЕМІЛІТАРИЗАЦІЮ АЛЯНДСЬКИХ ОСТРОВІВ.

Фінляндський уряд стверджує в офіційнім комунікаті, що на фінсько-шведську ноту у справі ремілітаризації Аляндських островів дали позитивну відповідь: Анґлія, Франція, Польща, Латвія, Естонія і Данія.

—o—

КАТАСТРОФАЛЬНИЙ ВИБУХ ПОРОХІВНІ.

В японській порохівні в Гіракатамачі дійшло до пожежі й вибуху. Кілько осіб згинуло — не відомо; ранених є 200. Вибух знищив 600 домів, залишаючи 6.000 осіб без даху над головою.

—o—

ҐЕНЕРАЛЬНИЙ КОНСУЛЬ НАЦ. ЕСПАНІЇ В МАРОКУ.

Марікз Карранца заявив французькому резидентові Марока, що він обіймає тимчасово аґенди ґенерального консуля нац. Еспанії в Мароку. На еспанських консулятах у Рабаті й Казаблянці вивішено національні прапори.

—o—

ШВЕЦІЯ ВИЗНАЄ НАЦ. ЕСПАНІЮ ЛИШ У ПОРОЗУМІННІ З ІНШИМИ ПІВН. ДЕРЖАВАМИ.

СТОКГОЛЬМ. ПАТ. Один з послів до шведського парляменту поставив запит, яке становище займають скандинавські краї до справи визнання національної Еспанії. Премієр відповів, що в тій справі шведський уряд не поробить ніяких кроків без попередньої консультації з іншими північними державами. Коли та справа виясниться премієр предложить її на наради уряду.

Латвія і Бразилія визнали нац. Еспанію „де юре".

РУМУНСЬКИЙ МІНІСТР ЗАКОРД. СПРАВ ПРИЇДЕ В ПЯТНИЦЮ ДО ВАРШАВИ.

БУКАРЕШТ. Радор. Міністр закордонних справ Ґафенко виїде у пятницю 3. ц. м. з офіційною візитою до Варшави. Йому товаришитиме ґенеральний секретар міністерства закорд. справ Креціяну та шеф кабінету По.

Рівночасно приїде до Варшави румунська пресова делеґація, зложена з шефа пресового бюра, директора аґенції Радор та представників 5-ох щоденників.

СТАНОВИЩЕ ОЗОНУ ДО ПОДІЙ У ДАНЦІҐУ.

ВАРШАВА. ПАТ. З огляду на події на терені Данціґу начальна рада ОЗН ухвалила таку резолюцію:

„У звязку з протипольськими провокаціями в Данціґу, начальна рада ОЗН з обуренням осуджує ті виступи і стверджує, що польський нарід рішучо й енерґійно підтримає становище уряду в тій справі".

—o—

МАРШАЛ СЕНАТУ У ПРОФЕСОРА БАРТЛЯ.

ВАРШАВА. ПАТ. В середу пополудні маршал сенату Б. Медзінський зложив візиту проф. Бартлеві.

Господарська відбудова і реформа шкільництва у Карпатській Україні.

„Ческе Слово" та інші органи чеської преси обширно реферують інтервю редактора „Праґер Таґблятту" з о. премієром Волошином. Найважнішою справою — заявив о. премієр Волошин — є господарська відбудова Карпат. України. Крім того уряд Карпатської України переведе основну реформу шкільництва згідно з американською системою.

Нанкінський уряд приступить до воєнних операцій

ПРОТИ ФРАНЦУЗЬКИХ І БРИТІЙСЬКИХ КОРАБЛІВ У ШАНГАЮ?

БРИТІЙСЬКИЙ УРЯД ТРИМАЄТЬСЯ ДОГОВОРУ 9-ОХ ДЕРЖАВ.

Розійшлися поголоски, що японофільський китайський уряд з Нанкіну хоче приступити до воєнних операцій проти міжнар. концесії та англійських і французьких кораблів у Шангаю, які помагають урядові Чанкайшека.

У цій справі віцеміністр зложив заяву в палаті громад, віцемін. Плімавт — у палаті льордів. Вони ствердили, що брит. уряд не визнає нанкінського, тому не трактує поважно його заяв. Крім того Плімавт підкреслив, що всупереч японським поглядам брит. уряд уважає договір 9-ох держав за обовязуючий, дарма, що Японія нарушила його.

40 ПРОТИЯПОНСЬКИХ ТЕРОРИСТИЧНИХ ВИСТУПІВ У ШАНГАЮ.

ШАНГАЙ. ПАТ. Японська військова влада перевела в середу з органами безпеки міжнародньої смуги в Шангаю розмови на тему співпраці. Ці розмови довели до відпруження, але японська влада виразно підкреслила, що на випадок дальших терористичних актів положення ускладниться.

Японський представник заявив на конференції, що від 1. січня 1933 р. у міжнародній концесії в Шангаю було 40 замахів.

РОКОВИНИ МАНДЖУРСЬКОЇ ДЕРЖАВИ.

Всі манджурські міста святкують 7. роковини повстання манджурської держави. Преса широко описує осяги держави в цьому першому періоді істнування.

ВЕЛИКА ЯПОНСЬКА ОФЕНЗИВА В КИТАЮ.

ЧУНКІН. ПАТ. Як подають з китайських джерел, японці приступили до великої офензиви на захід від Ганкав — мабуть з метою здобути дві пристані на Янтсе, Шансі й Ічан. До тепер їм не вдалося сфорсувати ріки з огляду на завзяту оборону китайців.

БОМБИ В ШАНГАЮ.

В осередку міжнародньої концесії в Шангаю експльодували 4 бомби. Вибух поранив одного китайця та спричинив незначні шкоди.

Міністр Чяно виїхав до Італії.

ОФІЦІЙНИЙ КОМУНІКАТ ПРО РОЗМОВИ МІНІСТРА БЕКА З МІНІСТРОМ ЧЯНОМ.

В середу в год. 21,40 виїхав мін. Чяно з жінкою та почотом з Кракова до Риму. Прощав його на двірці мін. Бек з державними достойниками та італійськими дипльоматами.

Останній день побуту в Польщі провів Чяно в Кракові, де відвідав історичні будівлі та був на прийнятті. Він зложив заяву польським журналістам, мін. Бек — представникам італійської преси й агенції Стефані.

КРАКІВ. ПАТ. Підчас візити в Польщі мін. Чяно відбув низку розмов з мін. Беком, які дали обом міністрам змогу щераз ствердити, що між обома народами панує дух приязні та повної щирости взаїмновідносин та додатні консеквенції того стану.

Оба міністри потвердили, що лад і справедливість є суттєвими цілями політики Польщі й Італії, та постановили дальше розвивати приязну співпрацю, побудовану на зближенні та на спільних інтересах між обома державами.

Імперія, раса і автархія — напрямними фашистівської партії.

Промова Мусолінія.

РИМ. ПАТ. Мусоліні прийняв у Венецькій палаті нову директорію фашистівської партії та намітив її напрямні діяльности, яка має проявлятися на трьох відтинках: імперії, раси, й автаркії. Він заявив, що гаслом італійського народу на майбутнє має бути:

1. постійно скріплювати військові приготування для оборони проти можливих плянів окруження авторитативних держав, що їх видвигають світові протифашистівські напрями,

2. розвивати засади суспільної справедливости, щоб уподібнити фашистівську державу до народу людей праці.

—o—

Конкляве почалося.

В середу в 16. годині кардинал-камерлінґ прийшов у асисті шляхотської гвардії до Павлівської каплиці, за ним інші кардинали, у фіолетних ризах, дальше інші конклявісти. Після богослуження до св. Духа кардинали перейшли при співі „Вені Креатор" до Сикстинської каплиці, яку замкнено. Вони зложили присягу, що збережуть тайну; опісля до каплиці ввійшов губернатор конкляве та прапати, які контролюватимуть голосування.

Кардинали повиходили з каплиці поодиноко та перейшли до своїх келій. Майстер церемонії викликував імя кожного кардила, що виходив.

В год. 18. залунав дзвін. Всі, які не належать до конкляве, покинули терен конкляве, який відтято від зовнішнього світу, замикаючи останні двері.

Неуспіхи комуністів на терені французького професійного руху.

ПАРИЖ. ПАТ. Як подає „Матен", професійна спілка вуглевих робітників пристані в Руені рішила виступити з федерації, яка належить до ген. конфедерації праці. Цим способом хотіли ці робітники відмежуватися від комуністичних впливів, які обняли робітничу федерацію руенської пристані.

Минулої неділі комуністи потерпіли іншу невдачу: Вони видвигнули домагання, щоб комуністичні проф. спілки мали у федерації проф. союзів північної Франції стільки представників, що чисто професійні спілки. Конгрес відкинув домагання комуністів 1500 голосами проти 1300, висловлюючися проти того, щоб визнавати партійні організації серед професійних спілок.

—o—

Застрілили команданта поліційної станиці у Бережанщині.

ТЕРНОПІЛЬ. ПАТ. У Дрищеві п. Бережани застрілено команданта поліційної станиці з Урмани, Віталіса Коґачевського.

Коли він виходив вечором з дому солтиса, трьох людей обстрілало його з револьверу марки „Штаєр", трапляючи його двома кулями в живіт, одною в ногу та одною в руку. Старший постерунковий, який був з Коґачевським, вистрілив тричі з кріса у сторону замаховців, але без успіху. Пес Коґачевського зловив одного замаховця зубами за одяг, але його застрілили. Арештовано кілька осіб.

КОЛИШНІЙ МІНІСТР ПОРАНИВ ПОСЛА.

БРЮССЕЛЯ. ПАТ. Тутешній суд засудив б. міністра Жаспара на гривну 3.500 франків і послів Ліяо і Дельбрука на 5 і 2 місяці вязниці за те, що вони поранили посла з „Рексу" підчас засідання парляменту.

—o—

БОЛГАРСЬКИЙ КОРОЛЬ У БІЛГОРОДІ.

БІЛГОРОД. ПАТ. Болгарський король перебуває в Білгороді як гість реґента кн. Павла. Югославянські та болгарські кола твердять, що візита має наскрізь приватний характер, але не дають ніяких інформацій про теми розмов.

З голосів болгарської преси виходить, що ця візита є в тісному звязку з недавними рішеннями балканської антанти.

—o—

МАРШАЛ ҐЕРІНҐ ВИЇЗДИТЬ ДО ІТАЛІЇ.

Марш. Ґерінґ виїздить у найближчих днях на кілька тижнів до Італії у приватнім характері. Відпустку проведе він в околиці Неаполю.

—o—

АШТОН ҐВОТКІН ВЕРНУВСЯ ДО ЛЬОНДОНУ.

ЛЬОНДОН. ПАТ. Аштон Ґвоткін, що виїздив до Берліна для приготування англьо-німецьких торговельних умов, вернувся в середу рано до Льондону. Негайно після повороту він зложив звіт міністрам Галіфаксові і Стенлієві

—o—

ПЕРСЬКИЙ НАСЛІДНИК ПРЕСТОЛУ В ДАМАСКУ.

ДАМАСК. ПАТ. Понад 50-тисячна юрба повитала в Дамаску наслідника перського престолу, який їде до Єгипту, щоб одружитися з єгипетською королівною. На повитання виголошено низку промов, залунало 20 гарматніх стрілів.

—o—

6 ДЕРЖАВ ПОГОДИЛОСЯ НА РЕМІЛІТАРИЗАЦІЮ АЛЯНДСЬКИХ ОСТРОВІВ.

Фінляндський уряд стверджує в офіційнім комунікаті, що на фінсько-шведську ноту у справі ремілітаризації Аляндських островів дали позитивну відповідь: Англія, Франція, Польща, Латвія, Естонія і Данія.

—o—

КАТАСТРОФАЛЬНИЙ ВИБУХ ПОРОХІВНІ.

В японській порохівні в Гіракатамачі дійшло до пожежі й вибуху. Кілько осіб згинуло — не відомо; ранених є 200. Вибух знищив 600 домів, залишаючи 6.000 осіб без даху над головою.

—o—

ҐЕНЕРАЛЬНИЙ КОНСУЛЬ НАЦ. ЕСПАНІЇ В МАРОКУ.

Марікз Карранца заявив французькому резидентові Марока, що він обіймає тимчасово аґенди ґенерального консуля нац. Еспанії в Мароку. На еспанських консулятах у Рабаті й Казаблянці вивішено національні прапори.

—o—

ШВЕЦІЯ ВИЗНАЄ НАЦ. ЕСПАНІЮ ЛИШ У ПОРОЗУМІННІ З ІНШИМИ ПІВН. ДЕРЖАВАМИ.

СТОКГОЛЬМ. ПАТ. Один з послів до шведського парляменту поставив запит, яке становище займають скандинавські краї до справи визнання національної Еспанії. Премієр відповів, що в тій справі шведський уряд не поробить ніяких кроків без попередньої консультації з іншими північними державами. Коли та справа виясниться премієр предложить її на наради уряду.

Латвія і Бразилія визнали нац. Еспанію „де юре".

РУМУНСЬКИЙ МІНІСТР ЗАКОРД. СПРАВ ПРИЇДЕ В ПЯТНИЦЮ ДО ВАРШАВИ.

БУКАРЕШТ. Радор. Міністр закордонних справ Ґафенко виїде у пятницю 3. ц. м. з офіційною візитою до Варшави. Йому товаришитиме ґенеральний секретар міністерства закорд. справ Креціяну та шеф кабінету По.

Рівночасно приїде до Варшави румунська пресова делеґація, зложена з шефа пресового бюра, директора аґенції Радор та представників 5-ох щоденників.

СТАНОВИЩЕ ОЗОНУ ДО ПОДІЙ У ДАНЦІҐУ.

ВАРШАВА. ПАТ. З огляду на події на терені Данціґу начальна рада ОЗН ухвалила таку резолюцію:

„У звязку з протипольськими провокаціями в Данціґу, начальна рада ОЗН з обуренням осуджує ті виступи і стверджує, що польський нарід рішучо й енерґійно підтримає становище уряду в тій справі".

—o—

МАРШАЛ СЕНАТУ У ПРОФЕСОРА БАРТЛЯ.

ВАРШАВА. ПАТ. В середу пополудні маршал сенату Б. Медзінський зложив візиту проф. Бартлеві.

НОВИНКИ

ПЯТНИЦЯ

3

БЕРЕЗЕНЬ.

Ст. ст. 18. лютого 1939.
Льва папи.
Лат. Кунеґунди.
Сонце: схід — 6.05, захід — 17.07.
Місяць: схід — 15.12, захід — 4.55.

Завтра: 4. березня. Субота.
Ст. ст. 19. лютого 1939.
Архипа, Теодота.
Лат. Казимира.
Сонце: схід — 6.02, захід — 17.08.
Місяць: схід — 16.34, захід — 5.30.

—o—

— Повне видання творів Лесі Українки в 10-и томах. Замовлення в ратах по зол. 5 (зол. 35), або за готівку зол. 30 просимо надсилати на адресу В-ва „Українська Книгоспілка", Львів, вул. Оборони Львова ч. 14. Вже вийшов з друку IV. том. 434 —?

— Центральні і збірні антени інсталює згідно з обовязуючими приписами Городського Старости — Електротехнічна фірма „Е-комп" — Львів, Сикстуська 29, тел. 203-30. 129 4—6

— Наша пісня в радіо. В пятницю 3. березня ц. р. передаватиме львівська радіостація в год. 14.10—14.30 невеличкий концерт української пісні з кружків. У програму входять продукції хору „Сурма", бандури й орхестри, що виконають відомі народні пісні.

— Відкриття етнографічної вистави „Лемківщина", що її влаштовує „Товариство Прихильників Культ.-Істор. Музею НТШ у Львові" в салях цього музею, відбудеться в неділю 5. ц. м. в год. 11-ій передпол. Це буде єдина нагода побачити найкращі зразки старовинної лемківської ноші та оригінальні предмети й моделі, звязані з господарством і побутом лемків. З ініціятиви Управи сяніцького музею „Лемківщина" та при допомозі тамошньої інтеліґенції виготовлено велику збірку прикладного мистецтва та серію народних типів-ляльок, які буде можна на виставі дешево набути.

— Виставу оперети М. Лисенка „Чорноморці" уладжує в неділю 5. березня ц. р. у шкільній салі при вул. Льва Сапіги 14 учнівський драматичний кружок ім. Карпенка Карого при XV. державному ліцею та ґімназії у Львові. Вистава відбуватиметься при супроводі власної, збільшеної орхестри. Початок точно в год. 17.30. Вступ за запрошеннями і за добровільними датками: для батьків від 1 зол., для молоді від 50 сот. з гардеробою, для членів драматичного гуртка від 30 сот.

— Кровава подія у львівському університеті. Як ми вже вчора повідомляли, університет у Львові був у вівторок вечором видовищем кровавої події. Заходами польської академічної людової молоді відбувся в одній зі саль університету відчит асистента краківського університету д-ра Станислава Щотки п. н. „Львівські обіти Яна Казимира". В одному моменті вдерлась до салі боївка, зложена з коло 50 студентів, що були озброєні в кастети та залізні палиці. Повстала кровава бійка, при чому перевага була по боці напасників. Важко поранено: Яна Крука і Заленського, секретаря Союзу польської людової молоді, лекше Вілька, предсідника союзу цієї молоді. Двох перших у грізному стані відвезено до шпиталю. Напасники своїх ранених забрали зі собою. З уваги на екстериторіяльність університету поліція не інтервеніювала. — Відвезений до шпиталю Ян Крук є 62-літнім урядовцем „Малопольського Рільничого Товариства". Дістав він кілька глибоких ран у голову. Важко поранений Бронислав Заленський — це студент краківського університету. Пробили йому ножем ухо, а крім того поранили в голову. Ранені в голову Францішек Вільк, студент львівського університету і Йосиф Москаль, студент політехніки. Цей останній має також відгризений палець! У часі нападу мало що не побили проф. Буяка, якого охоронили студенти-людовці.

— Заборонили курс неграмотних у Лагодові. Повітове староство в Перемишлянах заборонило читальні „Просвіти" в Лагодові вести курс неграмотних. Як мотив заборони староство подає, що на ведення курсу неграмотних треба дозволу Шкільного Інспекторату. Проти рішення староства можна внести спротив до воєвідського уряду в Тернополі. Виділ читальні подає дозволений спротив до воєвідства тим більше, що заборона староства основується, здається, на непорозумінні. Дозволу на ведення курсу неграмотних зі Шкільного Інспекторату дійсно треба, але для курсу для дітей у шкільному віці. Для учення грамоти членів читальні окремого дозволу хіба не треба тому, що в статуті товариства „Просвіта" з 1924. р., затвердженім владою, виразно зазначено, що читальні „Просвіти" можуть провадити курси для своїх неграмотних членів.

— Труси й арештування в Калущині. Органи державної поліції перевели 27. лютого трус у Андрія Голоти з Калуша і після того арештували його. Одночасно відбулися труси в селах Збора і Перевізці у всіх членів Фронту Національної Єдности.

— Засуд за приналежність до ОУН. У Самборі закінчився процес проти Марії Менцінської, Марії Нижник та Теофілі Яворської, обвинувачених у приналежності до ОУН. Засудили: Марію Нижник і Теофілю Яворську на 2 роки вязниці, Марію Менцінську звільнили від вини і кари.

— Увільнили гр.-кат. священика від заміту фальшування метрик. Перед окружним судом у Самборі відбулася розправа проти о. Івана Ольшанського, пароха Хирова та о. Володимира Вандерера з Лінини к. Ст. Самбора, яких обвинувачували у фальшуванні метрик. По переведеній розправі суддя Хшонщевський звільнив підсудних від вини й кари.

— Скарбову Палату перенесли до Тернополя. Справа перенесення Скарбової Палати зі Львова до Тернополя уже перерішена. Бюра нової Палати будуть приміщені в поманастирських будівлях. До Тернополя перенесуть зі Львова коло 90 урядовців, з родинами покине Львів коло 150 осіб. Управителем тернопільської Палати буде мабуть д-р Болеслав Ровіцький, теперішній начальник І. відділу львівської Палати.

— Бережіться обманців! Адміністраційна влада ствердила, що по Львові крутяться якісь людці, що збирають датки на памятник по бл. п. Сторхові. Тому, що ні городське староство ні воєвідство не дали дозволу на цю збірку, про появу цих квестарів треба повідомити зараз городське староство.

— Суд над комуністами. Перед карним трибуналом у Львові станули в середу Сахер Бер Кернер, Реґіна Льоренц, Мальвина Розенблат, Ернестина Бірнбавм, Пляґер, Драйзін, Шенфельд і Ґольовнер, обвинувачені за державну зраду з 97. статті. Обвинувачені як члени „Комуністичного Союзу Молоді Західної України" вели аґітацію серед робітників, членів професійних організацій у комуністичному дусі. Поліція найшла в них усіх при трусах багато брошур і писем комуністичного змісту.

— Пімста зрадженої. Марія Кубай, робітниця (Шевченка 1) станула перед окружним суддею д-ром Лясковським під закидом, що в дні 23. травня м. р. облила сільним кислом лице свого б. „приятеля" Петра Хамуляка з пімсти за те, що покинув її.

— Львівська хроніка. На розі вулиць Романовича і Зиблікевича злодії вломилися до тютюневого кіоску та вичистили його до останнього сірника. — Марія Яворська, служниця (Сикстуська 29), повідомила поліцію, що якийсь обманець видурив від неї на Академічній вулиці 28 золотих під претекстом, що виробить їй посаду в загальнім шпиталі, велів їй підождати на себе, доки не купить стемплів, і втік. — 70-літню Анну Новак (Кордецького 46) так сильно побив Стефан Богуславський, що вона дістала кровотечу. Рятункова поготівля відвезла її до шпиталю.

— Краєва хроніка. З Жовкви повідомляють, що у волості Кулява хтось пострілив з рушниці в черево Івана Верхратського. — У громаді Туря, повіт Турка, три озброєні бандити прийшли до мешкання Давида Ердмана і хотіли його ограбити. Крик раненого Ердмана сполошив бандитів.

— Святотатство в Жабю. В Жабю, пов. Косів невідомі злочинці вломилися до тамошньої церкви, вкрали три позолочувані чаші та інші церковні дорогоцінности. Поліція веде слідство.

— Арештували сина воєводи. „Курієр Познанські" повідомляє про арештування В. Костка-Бернацького, сина воєводи, за приналежність до ОНР.

— Кара смерти на „опира з Лодзі". Окружний суд у Лодзі засудив на кару смерти через повішення 53-літнього Фердинанда Грінінґа, який замордував на сексуальній підкладі 11-літнього учня і 9-літню дівчину, а крім того намагався замордувати 8-літню дівчинку з Піотркова.

— 30.000 жидів утратить громадянство. Румунська преса повідомляє, що по укінченні ревізії правного положення жидів, яку тепер переводять і яка торкається тих жидів, які осіли в Румунії після 1918. року, коло 30.000 жидів утратить румунське громадянство.

— Кілько еспанських утікачів у Франції? В департаменті Східних Піринеїв перебуває 220.000 еспанських міліціянтів, у тому числі 11.000 ранених. В інших департаментах було 167.000 еміґрантів. З 387.000 еспанців, що схоронились перед походом війська ген. Франка на територію Франції, 45.000 вернулося на власне домагання до національної Еспанії.

—oo—

Зі сцени та естради.

„ДІД МОРОЗ" — ВИСТАВА ДЛЯ ДІТЕЙ.

Вистава байки „Дід Мороз", що відбулася недавно в театрі Ріжнородностей, пройшла під кожним оглядом з великим успіхом. Обсада роль молодими артистками й артистами була зовсім влучна (Дід Мороз, добра сирітка, вередлива, лиха мачуха, її доня пестійка), тому в їхній грі було стільки безпосередности, щирости і темпераменту, тим більше, що ролі вони якслід опанували.

Поява Крука і Зайчика, що ними так тішилась мала, зібрана численно публика, була дуже симпатична. Народні танці в І. акті і танець Сніжинок у 3-м акті виконали учениці проф. О. Суховерської прецизійно, а пухкий сніжок, що їх підчас танцю обсипував і ріжнобарвні світла рефлекторів додавали етеричним сніжинкам краси та принади.

Важною прикметою цієї вистави був текст байки з педаґоґічно-дидактичним підкладом, що зробив на дітвору помітне враження, як це ствердила управителька одної захоронки. Зміст цієї байки дав їй матеріял до гутірок із дітьми на цілі дні.

Вистава йшла в доброму темпі, за вийнятком задовгої перерви поміж першим і другим актом. Режисерія добре обдумана й опрацьована, народній стиль дотриманий. Все це заслуга артистки-режисерки п-і С. Орлян, що, як відомо, має чималий досвід.

Добре булоб, щоб такі вистави для дітей могли відбуватися частіше. Зокрема бажано булоб, щоб „Дід Мороз" ще раз показався на львівській сцені. **Один із батьків.**

З кіна.

КІНО „ЕВРОПА": „ПАНІ І КОВБОЙ".

Американська фільма з Ґері Купером і Мерлі Оберон. Багатий нью-йорський діяч висунув свою кандидатуру на президента Зл. Держав. При передвиборчій кампанії знайшли в нічному льокалі, на який зробила облаву поліція, його доньку. Тому, що її прізвище підхоплене пресою могло б йому пошкодити при виборах, він висилає її під опікою двох служниць на Пом Біч, над беріг моря, де вона житиме відокремлено. Перед відїздом її старий дядько, що опікується нею більше, ніж батько, радить їй конче завести якусь знайомість з якимсь „шлюсаром", щоб розважити себе. Доросла дівчина, вихована змалку самітно, не перебувала ніколи у мужеському товаристві, з вийнятком старих приятелів батька. Вона заохочена забавами своїх служниць, що зустрічаються з сусідніми ковбоями, вибирається з ними на забаву і слухає їх рад, як прихилити собі серце товариша. Ковбой, з яким вона знайомиться, їй дуже подобається, вона закохується в ньому і за американським темпом виходить за нього заміж, не маючи часу признатись йому, що вона не служниця, а багата панні. З цього виходять комічні ситуації з характеристичним для американського погляду на світ — геппі-ендом. Кандидат на президента приходить до переконання, що за політикою забув про щастя своєї доньки. Ґері Купер має цим разом за „слабу" ролю для себе. Він [illegible] Том Мікс і ковбойських картин у фільмі трохи мало.

ДОПИСИ.

КОЛОМИЯ.

Загальні збори філії „Союзу Українок" відбулися 16. II. в салі Народнього Дому. Ці збори з уваги на [illegible] кий конфлікт між більшістю членів, у першу чергу [illegible] лосних, і проводом філії у звязку з його відношенням до Централі „Союзу Українок" заслуговують на увагу ширшого загалу. Відомий виступ анонімової 25-ки проти голови Централі М. Рудницької на шпальтах „Голосу", „Нового Часу", який потягнув за собою [illegible] дібну акцію стрийської філії і через те вніс деяке [illegible] мішання у працю цілого відповідного товариства, [illegible] кликав злійкий фермент, бо звернув усю увагу [illegible] ів на справах, які з конструктивною працею [illegible] нічого спільного. [illegible] джерело надхнення загально відомої [illegible] захопити філію в цілості у свої руки і зробити її [illegible] опозиції проти голови Централі п. Милени Рудницької. Під цим гаслом пішла підготовка до [illegible]

НОВИНКИ

3
БЕРЕЗЕНЬ.

ПЯТНИЦЯ
Ст. ст. 18. лютого 1939.
Льва папи.
Лат. Кунегунди.
Сонце: схід — 6.05, захід — 17.07.
Місяць: схід — 15.12, захід — 4.55.

Завтра: 4. березня. Субота.
Ст. ст. 19. лютого 1939.
Архипа. Теодота.
Лат. Казимира.
Сонце: схід — 6.02, захід — 17.08.
Місяць: схід — 16.34, захід — 5.30.

——о——

— **Повне видання творів Лесі Українки в 10-и томах.** Замовлення в ратах по зол. 5 (зол. 35), або за готівку зол. 30 просимо надсилати на адресу В-ва „Українська Книгоспілка“, Львів, вул. Оборони Львова ч. 14. Вже вийшов з друку IV. том. 434 —?

— **Центральні і збірні антени** інсталює згідно з обовязуючими приписами Городського Старосства — Електротехнічна фірма „Е-комп“ — Львів, Сикстуська 29, тел. 203-30. 129 4–6

— **Наша пісня в радіо.** В пятницю 3. березня ц. р. передаватиме львівська радіостація в год. 14.10—14.30 невеличкий концерт української пісні з кружків. У програму входять продукції хору „Сурма“, бандури й орхестри, що виконають відомі народні пісні.

— **Відкриття етнографічної вистави „Лемківщина“**, що її влаштовує „Товариство Прихильників Культ.-Істор. Музею НТШ у Львові“ в салях цього музею, відбудеться в неділю 5. ц. м. в год. 11-ій передпол. Це буде єдина нагода побачити найкращі зразки старовинної лемківської ноші та оригінальні предмети й моделі, звязані з господарством і побутом лемків. З ініціятиви Управи сяніцького музею „Лемківщина“ та при допомозі тамошньої інтелігенції виготовлено велику збірку прикладного мистецтва та серію народніх типів-ляльок, які буде можна на виставі дешево набути.

— **Виставу оперети М. Лисенка „Чорноморці“** уладжує в неділю 5. березня ц. р. у шкільній салі при вул. Льва Сапіги 14 учнівський драматичний кружок ім. Карпенка Карого при XV. державному лицею та гімназії у Львові. Вистава відбуватиметься при супроводі власної, збільшеної орхестри. Початок точно в год. 17.30. Вступ за запрошеннями і за добровільними датками: для батьків від 1 зол., для молоді від 50 сот. з гардеробою, для членів драматичного гуртка від 30 сот.

— **Кровава подія у львівському університеті.** Як ми вже вчора повідомляли, університет у Львові був у вівторок вечором видовищем кровавої події. Заходами польської академічної людової молоді відбувся в одній зі саль університету відчит асистента краківського університету д-ра Станислава Щотки п. н. „Львівські обіти Яна Казимира“. В одному моменті вдерлась до салі боївка, зложена з коло 50 студентів, що були озброєні в кастети та залізні палиці. Повстала кровава бійка, при чому перевага була по боці напасників. Важко поранено: Яна Крука і Заленського, секретаря Союзу польської людової молоді, лекше Вілька, предсідника союзу цієї молоді. Двох перших у грізному стані відвезено до шпиталю. Напасники своїх ранених забрали зі собою. З уваги на екстериторіяльність університету поліція не інтервеніювала. — Відвезений до шпиталю Ян Крук є 62-літнім урядовцем „Малопольського Рільничого Товариства“. Дістав він кілька глибоких ран у голову. Важко поранений Бронислав Заленський — це студент краківського університету. Пробили йому ножем ухо, а крім того поранили в голову. Ранені в голову Франціщек Вільк, студент львівського університету і Йосиф Москаль, студент політехніки. Цей останній має також відгризений палець! У часі нападу малощо не побили проф. Буяка, якого охоронили студенти-людовці.

— **Заборонили курс неграмотних у Лагодові.** Повітове староство в Перемишлянах заборонило читальні „Просвіти“ в Лагодові вести курс неграмотних. Як мотив заборони староство подає, що на ведення курсу неграмотних треба дозволу Шкільного Інспекторату. Проти рішення староства можна внести спротив до воєвідського уряду в Тернополі. Виділ читальні подає дозволений спротив до воєвідства тим більше, що заборона староства основується, здається, на непорозумінні. Дозволу на ведення курсу неграмотних зі Шкільного Інспекторату дійсно треба, але для курсу для дітей у шкільному віці. Для учення грамоти членів читальні окремого дозволу хіба не треба тому, що в статуті товариства „Просвіта“ з 1924. р., затвердженім владою, виразно зазначено, що читальні „Просвіти“ можуть провадити курси для своїх неграмотних членів.

— **Труси й арештування в Калущині.** Органи державної поліції перевели 27. лютого трус у Андрія Голоти з Калуша і після того арештували його. Одночасно відбулися труси в селах Збора і Перевізці у всіх членів Фронту Національної Єдности.

— **Засуд за приналежність до ОУН.** У Самборі закінчився процес проти Марії Менцінської, Марії Нижник та Теофілі Яворської, обвинувачених у приналежності до ОУН. Засудили: Марію Нижник і Теофілю Яворську на 2 роки вязниці, Марію Менцінську звільнили від вини і кари.

— **Увільнили гр.-кат. священика від закиду фальшування метрик.** Перед окружним судом у Самборі відбулася розправа проти о. Івана Ольшанського, пароха Хирова та о. Володимира Вандерера з Лінини к. Ст. Самбора, яких обвинувачували у фальшуванні метрик. По переведеній розправі суддя Хшонщевський звільнив підсудних від вини й кари.

— **Скарбову Палату перенесли до Тернополя.** Справа перенесення Скарбової Палати зі Львова до Тернополя уже перерішена. Бюра нової Палати будуть приміщені в поманастирських будівлях. До Тернополя перенесуть зі Львова коло 90 урядовців, з родинами покине Львів коло 150 осіб. Управителем тернопільської Палати буде мабуть д-р Болеслав Ровіцький, теперішній начальник І. відділу львівської Палати.

— **Бережіться обманців!** Адміністраційна влада ствердила, що по Львові крутяться якісь людці, що збирають датки на памятник по бл. п. Сторхові. Тому, що ні городське староство ні воєвідство не дали дозволу на цю збірку, про появу цих квестарів треба повідомити зараз городське староство.

— **Суд над комуністами.** Перед карним трибуналом у Львові станули в середу Сахер Бер Кернер, Реґіна Льоренц, Мальвина Розенблят, Ернестина Бірнбавм, Пляґер, Драйзін, Шенфельд і Ґольовнер, обвинувачені за державну зраду з 97. статті. Обвинувачені як члени „Комуністичного Союзу Молоді Західної України“ вели аґітацію серед робітників, членів професійних організацій у комуністичному дусі. Поліція найшла в них усіх при трусах багато брошур і писем комуністичного змісту.

— **Пімста зрадженої.** Марія Кубай, робітниця (Шевченка 1) станула перед окружним суддею д-ром Лясковським під закидом, що в дні 23. травня м. р. облила сільним кисмем лице свого б. „приятеля“ Петра Хамуляка з пімсти за те, що покинув її.

— **Львівська хроніка.** На розі вулиць Романовича і Зиблікевича злодії вломилися до тютюневого кіоску та вичистили його до останнього сірника. — Марія Яворська, служниця (Сикстуська 29), повідомила поліцію, що якийсь обманець видурив від неї на Академічній вулиці 28 золотих під претекстом, що виробить їй посаду в загальнім шпиталі, велів їй підождати на себе, доки не купить стемплів, і втік. — 70-літню Анну Новак (Кордецького 46) так сильно побив Стефан Богуславський, що вона дістала кровотечу. Рятункове поготівля відвезло її до шпиталю.

— **Краєва хроніка.** З Жовкви повідомляють, що у волості Кулява хтось пострілив з рушниці в черево Івана Верхратського. — У громаді Туря, повіт Турка, три озброєні бандити прийшли до мешкання Давида Ердмана і хотіли його ограбити. Крик раненого Ердмана сполошив бандитів.

— **Святотатство в Жабю.** В Жабю, пов. Косів невідомі злочинці вломилися до тамошньої церкви, вкрали три позолочувані чаші та інші церковні дорогоцінности. Поліція веде слідство.

— **Арештували сина воєводи.** „Куріер Познаньскі“ повідомляє про арештування В. Костка-Бернацького, сина воєводи, за приналежність до ОНР.

— **Кара смерти на „опира з Лодзі“.** Окружний суд у Лодзі засудив на кару смерти через повішення 53-літнього Фердинанда Ґрінінґа, який замордував на сексуальнім підкладі 11-літнього учня і 9-літню дівчинку, а крім того намагався замордувати 8-літню дівчинку з Пйотркова.

— **30.000 жидів утратить громадянство.** Румунська преса повідомляє, що по укінченні ревізії правного положення жидів, яку тепер переводять і яка торкається тих жидів, які осіли в Румунії після 1918. року, коло 30.000 жидів утратить румунське громадянство.

— **Кілько еспанських утікачів у Франції?** В департаменті Східних Піринеїв перебуває 220.000 еспанських міліціянтів, у тому числі 11.000 ранених. В інших департаментах було 167.000 емігрантів. З 387.000 еспанців, що схоронились перед походом війська ґен. Франка на територію Франції, 45.000 вернулося на власне домагання до національної Еспанії.

——оо——

Зі сцени та естради.

„ДІД МОРОЗ“ — ВИСТАВА ДЛЯ ДІТЕЙ.

Вистава байки „Дід Мороз“, що відбулася недавно в театрі Ріжнородностей, пройшла під кожним оглядом з великим успіхом. Обсада роль молодими артистками й артистами була зовсім влучна (Дід Мороз, добра сирітка, нечеддива, лиха мачуха, її доня пестійка), тому в їхній грі було стільки безпосередности, щирости і темпераменту, тим більше, що ролі вони якслід опанували.

Поява Крука і Зайчика, що ними так тішилась мала, зібрана численно публика, була дуже симпатична. Народні танці в І. акті і танець Сніжинок у 3-м акті виконали учениці проф. О. Суховерської прецизійно, а пухкий сніжок, що їх підчас танцю обсипував і ріжнобарвні світла рефлекторів додавали етеричним сніжинкам краси та принади.

Важною прикметою цієї вистави був текст байки з педаґоґічно-дидактичним підкладом, що зробив на дітвору помітне враження, як це ствердила управителька одної захоронки. Зміст цієї байки дав їй матеріял до гутірок із дітьми на цілі дні.

Вистава йшла в доброму темпі, за винятком заловгої перерви поміж першим і другим актом. Режисерія добре обдумана й опрацьована, народній стиль дотриманий. Все це заслуга артистки-режисерки п-і С. Орлян, що, як відомо, має чималий досвід.

Добре булоб, щоб такі вистави для дітей могли відбуватися частіше. Зокрема бажано булоб, щоб „Дід Мороз“ ще раз показався на львівській сцені.

Один із батьків.

З кіна.

КІНО „ЕВРОПА“: „ПАНІ І КОВБОЙ“.

Американська фільма з Ґері Купером і Мерлі Оберон. Багатий нюйорський діяч висунув свою кандидатуру на президента Зл. Держав. При передвиборчій кампанії знайшли в нічному льокалі, на який зробила облаву поліція, його доньку. Тому, що її прізвище підхоплене пресою могло б йому пошкодити при виборах, він висилає її під опікою двох служниць на Пом Біч, над беріг моря, де вона житиме відокремлено. Перед відїздом її старий дядько, що опікується нею більше, ніж батько, радить їй конче завести якусь знайомість з якимсь „шлюсаром“, щоб розважити себе. Доросла дівчина, вихована змалку самітно, не перебувала ніколи у мужеському товаристві, з винятком старих приятелів батька. Вона заохочена забавами своїх служниць, що зустрічаються з сусідніми ковбоями, вибирається з ними на забаву і слухає їх рад, як прихилити собі серце товариша. Ковбой, з яким вона знайомиться, їй дуже подобається, вона закохується в ньому і за американським темпом виходить за нього заміж, не маючи часу признатись йому, що вона не служниця, а багата пані. З цього виходять комічні ситуації з характеристичним для американського погляду на світ — геппі-ендом. Кандидат на президента приходить до переконання, що за політикою забув про щастя своєї доньки Ґері Купер має цим разом за „слабу“ ролю для себе. Він не Том Мікс і ковбойських картин у фільмі трохи мало.

ДОПИСИ.

КОЛОМИЯ.

Загальні збори філії „Союзу Українок“ відбулися 16. II. в салі Народнього Дому. Ці збори з уваги на [illegible] конфлікт між більшістю членів, у першу чергу [illegible] молодих, і проводом філії у звязку з його відношенням до централі „Союзу Українок“ заслуговують на увагу ширшого загалу. Відомий виступ анонімової 25-ки проти голови Централі М. Рудницької на шпальтах „Голосу“, „Нового Часу“, який потягнув за собою [illegible] лібну акцію стрийської філії і через те вніс деяке замішання у працю щойно відновленого товариства, [illegible] спинив зайвий фермент, бо зосередив увагу [illegible] нів на справах, які з конструктивною працею [illegible] нічого спільного. Всі дискусії загальних зборів [illegible] джерело насліщення загально відоме) пішли на те, щоб захопити філію в цілости у свої руки і зробити її [illegible] залиною опозиції проти голови Централі п. [illegible] Рудницької. Під цим гаслом ішла підготова до загаль[illegible]

ких зборів, як це виявилося зі звідомлення голови філії п. Михайлюкової. Сам хід зборів був такий: Голова філії відкрила загальні збори й полагодивши формальности, привітала делегатку Централі п. Оксану Дякдюору-Дзьобу та делегаток із сіл, згадала померлих членів філії, її члена-основника д-ра Леся Кульчицького й о. мітр. Войнаровського, завдяки котрому філія має власну реальність при вул. Дідушицьких, опісля передала провід зборів делегатці Централі і покликала на секретарок пп. Білинську й Марію Кузьмівну. Делегатка повитала збори від централі та представила школи, які вийшли в припинення і дальше й заміщення т-ва, при тому торкнулася й непередуманого виступу проти проводу централі згаданої коломийської 25-ки. Тут зголосилася до слова п. Ем. Левицька й хотіла відчитати письмо п. Олени Витвицької до загальних зборів. Делегатка пересунула відчитання письма до точки дискусії над звідомленням Виділу. Відчитано протокол, опісля вислухано звідомлень секретарки й бібліотекарки п. Ставничої, господині п. М. Кузьмової, касієрки п. Николишинової, організаторки п. Пригродської та провідниці культ.-освітньої секції п-ни Грабовецької. При кінці подала своє звідомлення голова філії п. Михайлюкова. В ньому торкнулася внутрішніх справ та відносин у філії. Філію реактивовано пізно, бо влада зволікала. Закриття філії і кружків відбилося некорисно на організаційній справности. Деякі кружки поперетворювалися в секції господинь, але й ті не проявляли великої активности; загал чекав на реактивування товариства. Коли ж прийшло реактивування, до внутрішніх непорозумінь між виділовими прийшов конфлікт із проводом централі, а саме з головою п. Міленою Рудницькою внаслідок заснування Дружини кн. Ольги. Прийшло до анонімового (до сьогодні) виступу 25-тки і за цим усякі спростовування й вияснювання, на що Виділ мусів витрачувати дорогий час та енергію. Коли ж централя розвязала секції, відносини стали нестерпні. Члени секції обвинувачували за це виділ, хоч він був тут ніпричому, домагалися сходин на вияснення, хоч він не міг дати ніякого вияснення, бо тільки виконав доручення централі. Бажаючи покласти край цій зловій борні, в якій навіть частина виділових загубила орієнтацію, рішено скликати загальні збори. Тоді члени, в порозумінні з частиною виділових, скликали довірочну нараду для підготови загальних зборів, і на ній десигновано новий виділ... З такими позакулісовими ходами — кінчила голова філії — виділ, який умів поборювати зверхні труднощі і працювати для зросту кружків та посилення національної свідомости між жіноцтвом, боротися не може й не хоче. Після звідомлення Контрольної Комісії відкрито дискусію над діяльністю виділу. Тут п. Левицька почала відчитувати письмо п. О. Витвицької, яка через недугу не бере від кількох літ участи в громадянському й жіночому житті. Але тому, що письмо не торкалося діяльности виділу філії, делегатка не дозволила того письма відчитати. Дискусії над звідомленнями не було майже ніякої, бо те, що говорилося, не мало ніякого відношення до діяльности виділу. Навіть ред. п. Кисілевська поза засуванням та спробою виправдати виступ 25-ки не мала нічого до розглянду й оцінки діяльности виділу філії. Вибрана (на внесок п. Полотнюк) комісія-матка з головою п. Кисілевською пішла на коротку нараду в справі нового виділу філії, делегатка за той час відповідала на різні запити й заміти. На пропозицію комісії-матки увійшли до нового виділу пп. Коссакова — голова, члени: Книжницька: Ставнича, Гашківська, Гнатчукова, Винарська, Кузьмівна, Вовоулівна, Ліда Світликівна і Якимова. При точці „внески і запити" ніхто не торкнувся пляну діяльности на найближчий рік. Годиться зазначити, що з цілого збору учасників одинока п. Гонтова знайшла слова щирого признання для довголітньої голови філії п. Михайлюкової, яка гідно репрезентувала т-во і добре заступала його інтереси, та тих членів, що з нею уступили й мали відвагу взяти на себе одіюм більшости — за оборону доцільної праці в такій важній загально-національній організації, як „Союз Українок". Збори закінчено пізним вечором. Новий виділ стоїть перед важким завданням наново сконсолідувати організацію, що можна би осягнути тільки основною перевіркою і зміною відношення до централі в позитивному напрямку та поверненням своєї енергії на виконання завдань філії, маючи на оці тільки добро науки.

Обсерваторка.

Читальня „Просвіти" ім. М. Шашкевича, яка гуртує передовсім міщанський молодняк у середмісті в кулі з інтелігенцією, що хоче з міщанством працювати, відбула в неділю 19. лютого п. р. свої річні загальні збори. Поруч другу читальню „Просвіти" ім. Т. Шевченка на Кутському передмісті та читальню „Скала" і вона головним осередком організаційно-освітнього руху між міщанством. Через те сторонні ліві елементи залізають на неї і намагаються вкорінити в ній свої впливи. Під гаслом відчистити атмосферу читальні від небажаних впливів відбулися ці збори. Збори відкрив голова проф. Дм. Николишин, повитав делегата Матірного Т-ва в особі д-ра Гнатчука й покликав на секретаря Р. Сливінського. Після відчитання протоколу з останніх загальних зборів пішли звідомлення. З них виявилося, що в цьому році читальня мала 174 членів, касово стояла досить добре, має бібліотеку з 420 томів, поважну кількість опенічних строїв, власне радіо, власний господарський інвентар. В останньому році дав вок.-драматичний гурток читальні 6 вистав. Дещо слабше працювала освітня секція; все-ж не поминено ніодних національних роковин без відповідного реферату, а то й маленького вечора для членів, зокрема 4. вересня 1938 р. величаво відсвятковано заходом читальні при співучасти академічної молоді й громадянства ювілей „Просвіти". Читальня має й свої недомагання, між якими підкреслено за мале зацікавлення членів бібліотекою, за малу обовязковість у виконуванні принятих на себе функцій, за слабе розуміння великих завдань читальні „Просвіти". Контрольна комісія ствердила, що діловодство читальні правильне. В дискусії над звідомленням виділу д-р Станкевич підкреслив, що праця читальні, правда, не обємиста, але якісно чиста й добра. Читальня перша з просвітянських твердинь у повіті не дала собі вирвати Христа й помазати жовто-блакитний прапор на червоно. Інж. Микитюк звернув увагу на потребу співпраці з іншими товариствами. Чимало часу забрала справа дисципліни в товаристві, яку намагалися з частинним успіхом нарушувати деякі члени. З них двох виділ усунув, двох припинив у членських правах на деякий час. Загальні збори затвердили рішення виділу. По дискусії вибрано новий виділ в такому складі: м-р Андрій Гаєцький, дир. Дмитро Бойчук, д-р Микола Гнатчук, Ст. Паладюк, Анна Ровенчук, Марія Грабовецька, Іван Беркещук; Гринь Костишин, Михайло Пригродський, Степан Гошовський — заступники. Проф. Дм. Николишин, радн. Михайло Ґеник Березовський і м-р Іванець — Контрольна Комісія. Збори закінчено національним гимном. На спільному засіданні старого й нового виділу дня 22. лютого вибрано одноголосно головою читальні м-ра Андрія Гаєцького.

КОМАРНЯНЩИНА.

Наради у справі самоуправних виборів. Як тільки в рудецькому повіті поширилася вістка про розпорядок повітового староства у справі самоуправних виборів, ПНК УНДО в Комарні скликав у тій справі наради мужів довіря із Комарнянщини в днях 30. грудня 1938, 30. січня і 13-го лютого п. р. Дві останні наради були дуже численні і були на них заступлені всі громади Комарнянщини з виїмком чисто польських громад: Тулиголов і Бучал. На нарадах не явився ніхто, хоч їх запрошено, з громад: Погорці і Острів Новий, бо вони близче Рудок і тяготіють туди. На всіх трьох нарадах проводив м-р О. Утриско, адвокат у Комарні, реферував б. посол Гр. Тершаковець. Вибрано Повітовий Виборчий Комітет та намічено голов виборчих комітетів для поодиноких громад з правом кооптації інших членів комітету для переведення виборів у Комарнянщині. Це викликало живе зацікавлення виборами серед селянства до тієї міри, що на передвиборчих, дуже численних анкетах по селах зявляються навіть такі одиниці, які доосі не цікавилися життям громади. Все ж таки ще по деяких наших громадах селяни, замість одною лавою, йдуть до гром. виборів розбиті з кількома листами кандидатів на радних. Вибори по селах у нашому повіті визначені на дні 4.—12. березня ц. р. В Комарні вибори до громадської ради мають відбутися в другій половині травня ц. р.

Довірочна нарада у справі будови театральної салі у Комарні. Дня 19. лютого ц. р. зійшлися відпоручники всіх українських установ на довірочну нараду до салі Українбанку в Комарні. Приявних було 53 громадян Комарна, які є членами виділів філії „Просвіти", трьох читалень „Просвіти", „Сокола", Кружка Р. Ш., кооперативи: „Народня Спілка", „Самопоміч" і „Українбанк" та Братства св. о. Миколая. Проводив нарадами дир. М. Здерко, реферував Осип Утриско, який підкреслював потребу негайно подбати про більшу салю на всякого роду імпрези, бо саля „Українбанку" замала, а польський „Сокіл" вже від довшого часу відмовляє своєї великої салі українським театрам і українські театри через брак салі від ряду літ не можуть загостити до Комарна. По оживленій дискусії над тим, як подбати в короткому часі про таку салю, вибрано комітет, якого завданням буде ще в цьому році зреалізувати думку будови власної салі в Комарні.

Шкільний плебісцит у Татаринові. З кінцем мин. місяця зайшов до села Татаринова незнаний там нікому Стах Колодій, замешкалий у Комарні і підступом стягнув від 19-ти громадян того села підписи на декларації за польською мовою навчання у школі в Татаринові. Підписи він стягнув буцімто на те, щоб виєднати запомогу для дітей з призначеної для Татаринова суми 4.000 зол. Коли ж одна з жінок хотіла провірити зміст письма, яке мала підписати, тоді С. Колодій вихопив їй це письмо з рук і вибрався з села. Щойно тоді селяни, поінформувавшись у солтиса, побачили, що впали жертвою обманця і спрямували до шкільного інспектора в Самборі письмо, уневажнюючи свої підписи на деклараціях за польською мовою навчання у школі в Татаринові.

Не забудьте доходи з просфор, театральних вистав, концертів, забав та інших імпрез переслати Рідній Школі у Львові, вул. Сикстуська 46, тепер Оборони Львова 12. Вони будуть проголошені у пресі

Спорт.

КОМУНІКАТ ФІЛІЇ КЛК — ЛЬВІВ.

Виділ філії КЛК — Львів повідомляє, що від 1. п. м. домівка Клюбу міститься в „Народнім Домі" при вул. Рутовського 22/III.

В суботу 4. п. м. в год. 19-ій відбудуться в домівці клюбу ширші сходини жіночої секції. Приявність всіх членинь обовязкова.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ФІЛІЇ КЛК — ЛЬВІВ.

Загальні збори філії КЛК — Львів, відбудуться в суботу 11. п. м. в год. 18-ій в новій домівці клюбу при вул. Рутовського 22/III. Приявність усіх членів обовязкова.

Порядок нарад: 1) Відчитання протоколу попередніх Загальних Зборів; 2) Звіт поодиноких членів виділу; 3) Звіт контрольної комісії та ухвалення абсолюторії; 4) Вибір нового виділу й контрольної комісії; 5) Вибір відпоручників на заг. збори КЛК; 6) Означення висоти членської вкладки; 7) Внески й запити.

ГАКІВКОВІ МИСТЕЦТВА ПОЛЬЩІ.

В Катовицях почалися перегони мистецтва гаківвої Ліги. Варшавянка перемогла львівських Чорних 8:1 (1:0). Таку катастрофальну програму Чорних спричинив їх слабий воротар Лукасевич. Польонія виграла з познанським АЗС-ом воковером.

ІТАЛІЙСЬКА ЛІГА.

Ляціо — Больонія 1:2, Новара — Ліворно 2:1, Міляно Барі 3:1, Лігурія — Дженова 1:0, Ювентус — Амброзіяна 0:0, Трієстіна — Наполі 0:0, Люккезе — Рома 1:4, Модена — Торіно 0:1.

—о—

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

ЗА ДЕРЖАВНІСТЬ. Матеріяли до історії Війська Українського. Збірник 9. Варшава, 1938. Видає Українське Воєнно-історичне Товариство. Вел. 8-ка, стор. 252 + 6 нпг. — Зміст: М. Бутович, сотник: Зі споминів Сірожупанника. — П. Єрошевич, ґенерал-поручник: З боротьби українського народу за свою незалежність. — С. Левченко, сотник: 8-ий Катеринославський корпус. — О. Думін, сотник: 5-та Херсонська стрілецька дивізія та її перехід на Закарпаття в серпні 1920 р. — В. Наливайко, доктор мед.: Спомини лікаря з української війни 1918—1920 р. — А. Гончаренко, сотник: Бій під Крутами. — Д. Антонюк, полковник: „Вапнярська республика". — Ів. Винник, хорунжий: Бої Житомирської Пішої Юнацької Школи. — О. Калюжний, сотник: Із Саранська до Херсона (До українізації 573-го піш. Вінницького полку). — Ів. Велівченко: Вільне козацтво на охороні залізниці Корсунь-Біла Церква. — А. Марущенко-Богдановський, дипл. інж., підполковник: Матеріяли до історії 1-го кінного Лубенського ім. Максима Залізняка полку (докінчення). — Ів. Зубенко, сотник: „Веселка" і „Веселківці". — Додатки. — Сторінка виправлень. (У книзі є 27 окремих картон в багатьома ілюстраціями та схеми боїв).

КАРПАТСЬКА УКРАЇНА. Збірник нарисів за редакцією проф. Миколи Добриловського. Зошит перший Український Технічно-Господарський Інститут позаочного навчання в Подєбрадах (ЧСР). На правах рукопису. Ч. 92. Подєбради 1939. Форм. 4°(літогр.). Стор. 62. — Зміст: Декан ВІШПН проф. Микола Добриловський. Передмова. — Доц. д-р інж. Кость Осауленко: Сільське господарство Карпатської України в нових її границях. — Проф. Віктор Доманицький: Продукційні сили та можливості сільського господарства Карпатської України. — Доц. д-р Олександер Орлов: Мінеральні ресурси Карпатської України. — Інж. Сергій Колубаїв: Ліси Карпатської України.

ЖУРНАЛИ:

НАША БАТЬКІВЩИНА. Журнал краєзнавства й туристики. Орган Українського Туристично-Краєзнавчого Т-ва „Плай" у Львові. Рік III. Ч. 3. Березень 1939. Львів.

УЧИТЕЛЬСЬКЕ СЛОВО. Двотижневик. Орган Т-ва „Взаїмна Поміч Українського Вчительства". Рік XXVII. Ч. 5. з 1-го березня 1939. Львів.

ТРИЗУБ. Тижневик. Рік видання XV. Ч. 8. з 26-го лютого 1939. Париж.

ШЛЯХ. Релігійно громадський часопис для народу. Рік III. Ч. 2. Лютий 1939. Луцьк.

—о—

Листування Редакції.

Вп. М. Данько, Женева: Справу полагодили згідно з Вашим бажанням через п. А.

Вп. Дописувачеві у Микіші Новім: Дотичні числа вишлемо. В справі пояснень виб. ординації просимо звернутись до ПНК в Ярославі.

Вп. М. О-вич, Прага: Статтю про словацько-українські відносини та статтю А. К. дістали. Не використали, бо нам обі не підходять. Статтю А. К. могли б передати до якогось журналу. „Стараймося лише за себе" — піде.

них зборів, як це виявилося зі звідомлення голови філії п. Михайлюкової. Сам хід зборів був такий: Голова філії відкрила загальні збори й полагодивши формальності, привитала делегатку Централі п. Оксану Дже джору-Дзьобу та делегаток із сіл, згадала померлих членів філії, й члена-основника д-ра Лева Кульчицького й о. мітр. Войнаровського, завдяки котрому філія має власну реальність при вул. Дідушицьких, згодя передала провід зборів делегатці Централі і покликала на секретарок пп. Білинську й Марію Кузьмівну. Делегатка повитала збори від централі та представила шкоди, які вийшли з припинення і дальше й замкнення т-ва, при чому торкнулася й непередуманого виступу проти проводу централі згаданої коломийської 25-ки. Тут зголосилася до слова п. Ем. Левицька й хотіла відчитати письмо п. Олени Витвицької до загальних зборів. Делегатка пересунула відчитання письма до точки дискусії над звідомленням Виділу. Відчитано протокол, опісля вислухано звідомлень секретарки й бібліотекарки п. Ставничої, господині п. М. Кузьмової, касієрки п. Николишинової, організаторки п. Пригродської та провідниці культ.-освітньої секції п-ни Грабовецької. При кінці подала своє звідомлення голова філії п. Михайлюкова. В ньому торкнулася внутрішніх справ та відносин у філії. Філію реактивовано пізно, бо влада зволікала. Закриття філії і кружків відбилося некорисно на організаційній справности. Деякі кружки попереторювалися в секції господинь, але й ті не проявляли великої активности; загал чекав на реактивування товариства. Коли-ж прийшло реактивування, до внутрішніх непорозумінь між виділовими прийшов конфлікт із проводом централі, а саме з головою п. Міленою Рудницькою внаслідок засуспендування Дружини кн. Ольги. Прийшло до анонімового (до сьогодні) виступу 25-тки і за цим усякі спростовування й виясновання, на що Виділ мусів витрачувати дорогий час та енергію. Коли-ж централи розвязала секції, відносини стали несторпні. Члени секції обвинувачували за це виділ, хоч він був тут віпричому, домагалися сходин на вияснення, хоч він не міг дати ніякого вияснення, бо тільки виконав доручення централі. Бажаючи покласти край цій зловій борбі, в якій навіть частина виділових загубила орієнтацію, рішено скликати загальні збори. Тоді члени, в порозумінні з частиною виділових, скликали довірочну нараду для підготови загальних зборів, і на ній десигновано новий виділ... З такими позакуліссовими ходами — кінчила голова філії — виділ, який умів поборювати зверхні труднощі і працювати для зросту кружків та поширення національної свідомости між жіноцтвом, боротися не може й не хоче. Після звідомлення Контрольної Комісії відкрито дискусію над діяльністю виділу. Тут п. Левицька почала відчитувати письмо п. О. Витвицької, яка через недугу не бере від кількох літ участи в громадянському й жіночому житті. Але тому, що письмо не торкалося діяльности виділу філії, делегатка не дозволила того письма відчитати. Дискусії над звідомленнями не було майже ніякої, бо те, що говорилося, не мало ніякого відношення до діяльности виділу. Навіть ред. п. Кисілевська своя виступами та спробою виправдати виступ 25-ки не мала нічого до розгляду й оцінки діяльности виділу філії. Вибрана (на внесок п. Полотнюк) комісія-матка з головою п. Кисілевською пішла на коротку нараду в справі нового виділу філії, делегатка за той час відповідала на різні запити й заміти. На пропозицію комісії-матки увійшли до нового виділу пп. Коссакова — голова, члени: Княжинська: Ставнича, Галківська, Гнатчукова, Вишерська, Кузьмівна, Воноуліана, Ліда Світличівна і Якимова. При точці „внески і запити" ніхто не торкнувся плану діяльности на найближчий рік. Годиться зазначити, що з цілого збору учасників одинока п. Гонтова знайшла слова щирого признання для довголітньої голови філії п. Михайлюкової, яка гідно репрезентувала т-во і добре заступала його інтереси, та тих членів, що з нею уступили й мали відвагу взяти на себе одіюм більшости — за оборону доцільної праці в такій важній загально-національній організації, як „Союз Українок". Збори закінчено пізним вечором. Новий виділ стоїть перед важким завданням наново сконсолідувати організацію, що можна би осягнути тільки основною перевіркою і зміною відношення до централі в позитивному напрямку та поверненням своєї енергії на виконання завдань філії, маючи на оці тільки добро нації.

Обсерваторка.

Читальня „Просвіти" ім. М. Шашкевича, яка гуртує передовсім міщанський молодняк у середмісті в купі з інтелігенцією, що хоче з міщанством працювати, відбула в неділю 19. лютого п. р. свої річні загальні збори. Поруч другу читальню „Просвіти" ім. Т. Шевченка на Кутському передмісті та читальню „Скала" є вона головним осередком організаційно-освітнього руху між міщанством. Через те сторонні злі елементи зазіхають на неї і намагаються вкорінити в ній свої впливи. Під гаслом відчистити атмосферу читальні від небажаних впливів відбулися ці збори. Збори відкрив голова проф. Дм. Николишин, повитав делегата Матірного Т-ва в особі д-ра Гнатчука й покликав на секретаря Р. Сливінського. Після відчитання протоколу з останніх загальних зборів пішли звідомлення. З них виявилося, що в цьому році читальня мала 174 членів, касове стояла досить добре, має бібліотеку з 420 томів, поважну кількість сценічних строїв, власне радіо, власний господарський інвентар. В останньому році дав вок.-драматичний гурток читальні 6 вистав. Дещо слабше працювала освітня секція; все-ж не поминено ніодних національних роковин без відповідного реферату, а то й маленького вечора для членів, зокрема 4. вересня 1938 р. величаво відсвятковано заходом читальні при співучасти академічної молоді й громадянства ювілей „Просвіти". Читальня має й свої недомагання, між ними підкреслено за мале зацікавлення членів бібліотекою, за малу обовязковість у виконуванні принятих на себе функцій, за слабе розуміння великих завдань читальні „Просвіти". Контрольна комісія ствердила, що діловодство читальні правильне. В дискусії над звідомленням виділу д-р Станкевич підкреслив, що праця читальні, правда, не обемиста, але якісно чиста й добра. Читальня перша з просвітянських твердинь у повіті не дала собі вирвати Христа й помазати жовто-блакитний прапор на червоно. Інж. Микитюк звернув увагу на потребу співпраці з іншими товариствами. Чимало часу забрала справа дисципліни в товаристві, яку намагалися з частинним успіхом нарушувати деякі члени. З них двох виділ усунув, двох приспинив у членських правах на деякий час. Загальні збори затвердили рішення виділу. По дискусії вибрано новий виділ в такому складі: м-р Андрій Гаєцький, дир. Дмитро Бойчук, д-р Микола Гнатчук, Ст. Паланюк, Анна Ровенчук, Марія Грабовецька, Іван Бережнюк; Гриць Костишин, Михайло Пригродський, Степан Гошовський — заступники. Проф. Дм. Николишин, радн. Михайло Генин Березовський і м-р Іванець — Контрольна Комісія. Збори закінчено національним гимном. На спільному засіданні старого й нового виділу дня 22. лютого вибрано одноголосно головою читальні м-ра Андрія Гаєцького.

КОМАРНЯНЩИНА.

Наради у справі самоуправних виборів. Як тільки в рудецькому повіті поширилася вістка про розпорядок повітового старости у справі самоуправних виборів, ПНК УНДО в Комарні скликав у тій справі наради мужів довіря із Комарнянщини в днях 30. грудня 1938, 30. січня і 13-го лютого п. р. Дві останні наради були дуже численні і були на них заступлені всі громади Комарнянщини з винятком чисто польських громад: Тулиголов і Бучал. На нарадах не явився ніхто, хоч їх запрошено, з громад: Погорці і Острів Новий, бо вони ближче Рудок і тяготіють туди. На всіх трьох нарадах проводив м-р О. Утриско, адвокат у Комарні, реферував б. посол Гр. Тершаковець. Вибрано Повітовий Виборчий Комітет та намічено голов виборчих комітетів для поодиноких громад з правом кооптації інших членів комітету для переведення виборів у Комарнянщині. Це викликало живе зацікавлення виборами серед селянства до тієї міри, що на передвиборчих, дуже численних анкетах по селах виявляються навіть такі одиниці, які досі не цікавилися життям громади. Все-ж таки ще по деяких наших громадах селяни, замість одною лавою, йдуть до гром. виборів розбиті з кількома листами кандидатів на радних. Вибори по селах у нашому повіті визначені на дні 4.—12. березня п. р. В Комарні вибори до громадської ради мають відбутися в другій половині травня п. р.

Довірочна нарада у справі будови театральної салі у Комарні. Дня 19. лютого п. р. зійшлися відпоручники всіх українських установ на довірочну нараду до салі Украінбанку в Комарні. Приявних було 53 громадян Комарна, які є членами виділів філії „Просвіти", трьох читалень „Просвіти", „Сокола", Кружка Р. Ш., кооператив: „Народня Спілка", „Самопоміч" і „Украінбанк" та Брацтва св. о. Николая. Проводив нарадами дир. М. Здерко, реферував Осип Утриско, який підкреслював потребу негайно подбати про більшу салю на всякого роду імпрези, бо саля „Украінбанку" замала, а польський „Сокіл" вже від довшого часу відмовляє своєї великої салі українським театрам і українські театри через брак салі від ряду літ не можуть загостити до Комарна. По оживленій дискусії над тим, як подбати в короткому часі про таку салю, вибрано комітет, якого завданням буде ще в цьому році зреалізувати думку будови власної салі в Комарні.

Шкільний плебісцит у Татаринові. З кінцем мин. місяця зайшов до села Татаринова незнаний там нікому Стах Колодій, замешкалий у Комарні і підступом стягнув від 10-ти громадян того села підписи на декларації за польською мовою навчання у школі в Татаринові. Підписи він стягнув буцімто на те, щоб виєднати запомогу для дітей з призначеної для Татаринова суми 4.000 зол. Коли-ж одна з жінок хотіла провірити зміст письма, яке мала підписати, тоді С. Колодій вихопив їй це письмо з рук і вибрався з села. Щойно тоді селяни, поінформувавшись у солтиса, побачили, що впали жертвою обмана і спрямували до шкільного інспектора в Самборі письмо, уневажнюючи свої підписи на деклараціях за польською мовою навчання у школі в Татаринові.

Не забульте доходи з просфор, театральних вистав, концертів, забав та інших імпрез переслати Рідній Школі у Львові, вул. Сикстуська 46, тепер Оборони Львова 12. Вони будуть проголошені у пресі.

Спорт.

КОМУНІКАТ ФІЛІЇ КЛК — ЛЬВІВ.

Виділ філії КЛК — Львів повідомляє, що від 1. п. м. домівка Клюбу міститься в „Народнім Домі" при вул. Рутовського 22/III.

В суботу 4. п. м. в год. 19-ій відбудуться в домівці клюбу ширші сходини жіночої секції. Приявність всіх членинь обовязкова.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ФІЛІЇ КЛК — ЛЬВІВ.

Загальні збори філії КЛК — Львів, відбудуться в суботу 11. п. м. в год. 18-ій в новій домівці клюбу при вул. Рутовського 22/III. Приявність усіх членів обовязкова.

Порядок нарад: 1) Відчитання протоколу попередніх Загальних Зорів; 2) Звіт поодиноких членів виділу; 3) Звіт контрольної комісії та ухвалення абсолюторії; 4) Вибір нового виділу й контрольної комісії; 5) Вибір відпоручників на заг. збори КЛК; 6) Означення висоти членської вкладки; 7) Внески й запити.

ГАКІВКОВІ МИСТЕЦТВА ПОЛЬЩІ.

В Катовицях почалися перерваніі мистецтва гаківкової Ліги. Варшавянка перемогла львівських Чорних 6:1 (1:0). Таку катастрофальну програму Чорних спричинив їх слабий воротар Лукасевич. Польонія виграла з познанським АВС-ом воковером.

ІТАЛІЙСЬКА ЛІГА.

Ляціо — Больонія 1:2, Новара — Ліворно 2:1, Міляно Барі 3:1, Лігурія — Дженова 1:0, Ювентус — Амброзіяна 0:0, Трієстіна — Наполі 0:0, Люккезе — Рома 1:4, Модена — Торіно 0:1.

—o—

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

ЗА ДЕРЖАВНІСТЬ. Матеріяли до історії Війська Українського. Збірник 9. Варшава, 1938. Видає Українське Воєнно-Історичне Товариство. Вел. 8-ка, стор. 252 + 6 ннг. — Зміст: М. Бутович, сотник: Зі спомнців Сірожупанника. — П. Єрошевич, генерал-поручник: З боротьби українського народу за свою незалежність. — С. Левченко, сотник: 8-ий Катеринославський корпус. — О. Думін, сотник: 5-та Херсонська стрілецька дивізія та її перехід на Закарпаття в серпні 1920 р. — В. Наливайко, доктор мед.: Спомини лікаря з української війни 1918—1920 р. — А. Гончаренко, сотник: Бій під Крутами. — Д. Антончук, полковник: „Вапнярська республика". — Ів. Винник, хорунжий: Бої Житомирської Пішої Юнацької Школи. — О. Калюжний, сотник: Із Саранська до Херсона (До українізації 573-го піш. Вінницького полку). — Ів. Велівченко: Вільне козацтво на охороні залізниці Корсунь-Біла Церква. — А. Марущенко-Богдановський, дипл. інж., підполковник: Матеріяли до історії 1-го кінного Лубенського ім. Максима Залізняка полку (докінчення). — Ів. Зубенко, сотник: „Веселка" і „Веселківці". — Додатки. — Сторінка виправлень. (У книзі є 27 окремих карток з багатьома ілюстраціями та схеми боїв).

КАРПАТСЬКА УКРАЇНА. Збірник нарисів за редакцією проф. Миколи Добриловського. Зошит перший. Український Технічно-Господарський Інститут позаочного навчання в Подєбрадах (ЧСР). На правах рукопису. Ч. 92. Подєбради 1939. Форм. 4°(літогр.). Стор. 62. — Зміст: Декан ВШПН проф. Микола Добриловський. Передмова. — Доц. д-р інж. Кость Осауленко: Сільське господарство Карпатської України в нових її границях. — Проф. Віктор Доманицький: Продукційні сили та можливості сільського господарства Карпатської України. — Доц. д-р Олександер Орлов: Мінеральні ресурси Карпатської України. — Інж. Сергій Колубаїв: Ліси Карпатської України.

ЖУРНАЛИ:

НАША БАТЬКІВЩИНА. Журнал краєзнавства й туристики. Орган Українського Туристично-Краєзнавчого Т-ва „Плай" у Львові. Рік III. Ч. 3. Березень 1939. Львів.

УЧИТЕЛЬСЬКЕ СЛОВО. Двотижневик. Орган Т-ва „Взаїмна Поміч Українського Вчительства". Рік XXVII. Ч. 5. з 1-го березня 1939. Львів.

ТРИЗУБ. Тижневик. Рік видання XV. Ч. 8. з 26-го лютого 1939. Париж.

ШЛЯХ. Релігійно громадський часопис для народу. Рік III. Ч. 2. Лютий 1939. Луцьк.

—o—

Листування Редакції.

Вп. М. Данько, Женева: Справу полагодили згідно з Вашим бажанням через п. А.

Вп. Дописувачеві у Мніші Новім: Дотичні числа вишлемо. В справі пояснень виб. ординації просимо звернутись до ПНК в Ярославі.

Вп. М. О-вич, Прага: Статю про словацько-українські відносини та статтю А. К. дістали. Не використали бо нам обі не підходить. Статтю А. К. могли б передати до якогось журналу. „Старайтеся ліпше за себе" — йде.

Театри.

Великий Театр.

Четвер 2. III. год. 7.30 веч. „Це більше як любов".

Пятниця 3. III. год. 7.30 веч. „Це більше як любов".

Субота 4. III. год. 7.00 веч. „Це більше як любов".

Театр Ріжнородностей.

Четвер 2. III. год. 7.30 веч. „Хтось із вас збожеволів" — виступи театру „Варшавський Цирулик".

Пятниця 3. III. год. 7.30 веч. „Хтось із вас збожеволів" — виступи театру „Варшавський Цирулик".

Субота 4. III. год. 7. веч. Концерт II. філії Українського Кр. Т-ва охорони дітей та опіки над молоддю.

Український Театр ім. І. Котляревського.

РОГАТИН:
2. III. Пригода в Черчі.
3. III. На полі крови.
Дня 4. і 5. III. гратиме театр у Пукові.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

МОСТИ ВЕЛИКІ:
2. III. Беесталанна.
3. III. Пісня Бескиду.
4. III. Сорочинський ярмарок.
5. III. Гетьман Полуботок.
6. III. Дай серцю волю.

Український Театр Йосифа Стадника (сеніора).

ГОРОДОК:
2. III. Сісоі
3. III. Люди на кризі.
5. III. Гриць.
6. III. Хам.

В другій половині березня гратиме театр у Перемишлі.

КІНА.

АМПІР: „Елісейські поля" (Саша Ґітрі).

АПОЛЬЬО: „Залога беобонавих".

АТЛЯНТИК: „Геройська стежа" та „ФІС".

БАЙКА: „Царський курєр".

БАЛТИК: „Погордкувано", „Маски льорда Блекнея".

ВАНДА: „Шлях до Ріо", „Нові люди".

ҐРАЖИНА: „Остання бриґада".

ЕВРОПА: „Пані і ковбой" Гейрі Купер

КАСИНО: „Трьох приятелів".

КОПЕРНИК: „Ґібральтар".

МАРУСЕНЬКА: „Ґібральтар".

МЕТРО: „Пані Валевська".

МІРАЖ: „Індійська гробниця"

МУЗА: „Забута мельодія".

ПАКС: „Олімпіяда" — обі частини разом.

ПАЛЯС: „Поворот на світанку" (на осн. Вікі Баум) в Даніелею Даріє.

РАЙ: „Пісеньнар Її Величности" з В. Джілі.

РІЯЛЬТО: „Присуд життя" — Веніяміно Джілі.

РОКСІ: „Серце моє належить до Тебе" — Веніяміно Джілі.

СВІТ: „Зоряна ескадра", „Поверх мище".

СВЯТОВИД: „Товариші зброї", „Королева передмістя".

СТИЛЕВЕ: „Конфлікт" і ревія.

ТОН: „Щасливо скінчилося", „Під маскою злочинця".

УТІХА: „Правда перемагає" і ревія.

ХИМЕРА: „Кавчук".

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(Марійський Майдан)
„Еспанія: Барсельона, Валенсія, Кордова, Мадрид".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 2. березня 1938.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Популярна музика з пл., 8.50 Ранішні вістки, 11.00 Із музики Німану та Віденки, муз. радіов для вселюд. шкіл, 11.25 Білі Мазурь граєвського ґрафи, пл., 11.57 Сиґнал, 12.03 Полудн. авд., 14.00 Концерт бажань, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Вєнди в життя — у підземних печерах, гутірка для молоді, 15.15 Кльонети та радіо: Пані Нелі укладає бриджа, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.05 Господарські вістки, 16.20 На фільварку, для лінивців молоді, 16.40 Спів, скрипка, форт., 17.20 Ковалішкин та ковалюхи, 17.30 Органи, 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Для села: Хліб, гутірка, Комунікат Хліб. Т-ва, Популярна музика з пл., 18.30 Легка і поважна музика, 19.00 З фільм і ревій: Розр. концерт, 20.40 Веч. денник, метеорольоґ. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Смолоскипи століть: Колюмб, 21.40 Музика з пл., 22.00 Орх., хор, солісти, 22.30 Спорт, 22.35 Форт., 22.55 Інформ. авд., 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

Пятниця, 3. березня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл. 8.10 Година господині: „Коло без осі — праця без плану", ради, вістки, популярна музика з пл., 11.00 Для шкіл: Про Кірі-Склодовську, авд. для старших дітей, 11.25 Пісеньки у вик. Джальнія та Тіто Шіпи, пл., 11.57 Сиґнал, 12.03 Полуднева авд., 14.00 Інформаційна газетка в українській мові, **14.10 Українська музика з грам. плит,** 14.30 „Душі на Парадізі" фраґм. з пов. Корн. Макушинського, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Істор. загадки для молоді, 15.20 Спортовий порадник, 15.30 Сальон. орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.08 Господарські вістки, 16.20 Гутірка з хорими, 16.35 Флет у супр. форт., 16.50 Історія електричности на тлі розвитку наук, 17.05 Великопістні пісні, міш. хор, 17.45 Біжучі вістки з міста та провінції, 17.50 Камер. концерт, 18.30 Поезія золотого віку, 18.50 Один обід, 19.10 Розр. музика з пл., 19.30 Польська і шведська музика, 20.10 Легка музика з пл., 20.35 Веч. денник, метеорольоґ. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Спів. рецітал М. Салецького в супр. форт., 21.15 Симф. концерт. орх., форт., 22.30 Публіцистика та література, 22.45 Музика з пл., 22.55 Інформ. авд., 23.00 Останні вістки, 23.05 Закінчення програми.

Субота, 4. березня 1939.

7.000 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Розр. музика з пл., 8.50 Ранішні вістки, 11.00 Співаймо пісеньки. авд. для шкіл, 11.25 Легкі квітці, пл., 11.57 Сиґнал, 12.03 Полуднева авд., 14.00 Орх., 14.45 Госп. справи, 14.50 Спорт, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Театр Уяви для дітей: Про царівну Катрусю і 7 очайдушків" з муз., 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.08 Господарські вістки, 16.20 Літер. хроніка, 16.35 Вальси з „Кавалір Срібної рожі" оп. Р. Штравса, пл., 16.45 Фейлєтон, 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Промова през Островського: „Розбудова Львова", 18.15 Гутірка зі слухачами, 18.30 Гутірка, Виленські ярмарки, слово-муз. авд., Фабрика чудес, для молоді, 19.15 Розр. концерт, 20.40 Веч. денник, метеорольоґ. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Танки у вик. орх., 21.45 Орх., хор, сол., 22.55 Спорт, 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 2. березня 1938.

БАНСЬКА БИСТРИЦЯ, БРАТИСЛАВА 7.20, 12.50, 16.00, 19.00, 22.15 Вістки та комунікати в українській мові, БІЛГОРОД 20.00 Гумор, 21.00 Оп. музика, БЕРОМІНСТЕР 19.40 Пісні, БУДАПЕШТ 17.10 Концерт, 19.05 Циг. муз., 22.10 Оп. музика, ВІДЕНЬ 12.00 Розр. музика, 15.30 Для дітей, 18.20 Пісні і форт. музика, **19.20 Вістки в українській мові,** 20.10 Танц. музика, ДАВТШЛЯНДЗЕНДЕР 15.15 Камер. концерт, 18.20 Англ. дуети, КЕЛЬН 18.40 Соната ч. 3 ес-дур на скр. і форт. Бетовена, МІЛЯНО 20.30 Розр. музика, 21.35 Гітаристка Ольга Кельо, 22.20 Симф. музика, ПРАГА 15.15 Орх., 18.25 Військ. орх., 19.30 Твори Сметани, ПАРІ ПТТ 19.00 Пісні, 19.30 Органи, 20.45 Розр. музика, РИМ 17.15 Іт.-франц. концерт, 21.00 „Віранкко" оп. Гонеґера, СОФІЯ 19.30 Орх.

Пятниця, 3. березня 1939.

БАНСЬКА БИСТРИЦЯ, БРАТИСЛАВА 7.20, 12.50, 16.00, 19.00, 22.15 Вістки та комунікати в українській мові, БІЛГОРОД 20.00 Трансм. зі Загребу, БРЕСЛЯВ 20.10 „Мадам Баттерфляй" оп. Пуччіні, БУДАПЕШТ 12.10 Форт. 18.30, 17.10 Цим. муз., 20.00 „Трубадур" оп. Верді, ВІДЕНЬ 15.15 Музика з Італії, 15.30 Солісти, **19.20 Вістки в українській мові,** 22.35 Розр. музика, ГАМБУРҐ 20.10 Концерт Пфіцнера, ДАВТШЛЯНДЗЕНДЕР 14.00, 15.15 Музика, 18.20 Веселі мельодії, 20.20 Давня шляхт. музика, КЕЛЬН 19.00 Нар. музика, МІЛЯНО 17.00 Концерт малого хору з Акад. св. Сесилії, 21.00 Симф. концерт, ПРАГА 18.25 Легка музика, 19.25 Сальон. музика, 20.30 21.10 Орх., ПАРІ ПТТ 21.00 Пісні, 21.30 Симф. концерт Беля Барток, РИМ 21.00 Оперетка, 23.15 Танц. муз., СОФІЯ 16.30 18.45 Популярна музика, 19.15 Скрипка, 19.50 „Севільський цирульник" оп. Росінія, 22.00 Легка і танц. музика, Штутґарт 20.10 „Дон Хуан" оп. Моцарта.

Субота, 4. березня 1939.

БАНСЬКА БИСТРИЦЯ, БРАТИСЛАВА **7.20, 12.50, 16.00, 19.00, 22.15 Вістки та комунікати в українській мові,** БІЛГОРОД 20.00 Нар. пісні, 20.30 Трансм. зі Сараєва, 22.15 Танц. музика, БУДАПЕШТ 17.40 Спів, 18.45 Циг. музика, 20.20 Мад. вальси, 22.05 Танки, ВІДЕНЬ 9.30 Для дітей, 12.00, 13.15, 14.10, 18.55 Розр. і камер. музика, **19.20 Вістки в українській мові,** 20.10, 21.00 Вес. авд., 22.35 Танц. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 19.15, 20.10 Розр. концерт, КЕНІҐСБЕРҐ 16.00 Розр. муз., 18.15 З мандрівки по Італії, пісні, оповідання, МІЛЯНО 19.20 Розр. музика, 21.00 „Фавст" оп. Гуноа, ПРАГА 19.25 Військ. орх., ПАРІ ПТТ 18.35 Скрипка, 18.50 Пісні, 19.00 Форт., 21.30 Розр. музика, РАДІО ПАРІ 18.00 Симф. концерт, 21.15 Пісні, РИМ 19.10 Пісні Тріполісу, 19.20 Розр. музика, 21.30 Форт. рецітал Мих. Орлова, 22.20 Розр. музика, СОФІЯ 17.30 Популярна музика, 18.15 Легка музика, 19.00 Квартет мандл., 11.20 Спів, 21.45 Легка і танц. музика, СТОКГОЛЬМ 19.45 „Два серця" оп. Штольца, ШТУТҐАРТ 11.30, 14.00 Нар. музика, 20.10 Легка і танц. музика.

Радіокутик.

АВДИЦІЇ ОПОВІЩУВАНІ ХОРОМ.

Часто чуємо нарікання на одноманітність голосів спікерів. Для відміни одна американських радіостаній, почала заповідати деякі спеціяльні авдиції хором, зложеним із 47 голосів. Боїться, що ці заповідання будуть 47 разів більш одноманітні, при тому зовсім незрозумілі.

ФРАНЦІЯ ДЛЯ АМЕРИКИ.

Паризька короткохвильна радіостанія надала для Ню Йорку цікаву авдицію. Вона відтворила враження американця, що приїхав до Франції. Для цієї мети заінстальовано мікрофон на двірці, у митному уряді, та інших місцях.

АМЕРИКАНСЬКА РАДІОВА ВИМІНА.

Заст. голови американського радіофонічного т-ва НБК, який керує програмовим відділом, по повороті з панамериканської конференції заявив, що у найближчому майбутньому слід сподіватися значного розвитку виміни радіових програм між Сполученими Державами та багатьома державами полудневої Америки. Він ствердив, що вздовж цілого побережжя Пацифіку у всіх столицях американських держав будуть тепер радіостанції великої сили. У всіх цих державах радіо злобуває щораз то більшу популярність. Нпр. у Еквадорі автобусове підприємство засобило всі свої вози у радіоприймачі. Також на всіх летунських майданах приміщено радіові інсталяції. Приблизно третя частина радіоприймачів в полудневоамериканських країнах, які відвідав заст. голови НБК, відбирають всі довжини радіових хвиль.

Біржа.

Львів, 1. березня 1939.

ГРОШІ

Бельґи бельґ. 89·00—89·52, Долари америк. 5·26·50—5·29·00, Долари канад.—5·24·00—5·26·50, Фльор. гол. 281·55—283·27, Франки франц. 13·99—14·09, Франки шв. 120·65—121·35, Фунти англ. 24·75—24·91 Гульдени 99·75—100·25 Кор. данські — 110·50—111·18, Корони норв. 124·25 125·17 Корони шведські 127·40—128·02, Лірі іт. 16·1—16·, Марки фінляндські 10·70—10·90 Марки нім. срібні 71·20—74·50.

Акції.

Банк Польський 1·40% Цукор 32·75—33·90, Вугілля 45·0—45·50, Ліліпоп 94·00—94·0, Модзеля 21·30—20·75, Островець 78·00—77·00, Стараховичі 58·50—58·25, Жирардів 67·25—67·00.

Папери.

4 і пів внутрішня 67·38—67·75, 3 інвест. 1 ем. 93·00, серія 96·75—97·00. 2ем. 97·00—серія 96·75—98·00, 5 конверсійна 71·50—5 колійова 68·75—69·00, 4 прем.дол. 44·75 4 консолідаційна 68·00—68·05.

Тенденція вдержана.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Львів, 1. березня 1939.

1 кг. масла дес. бльок без опак.	3.45
1 кг. масла дес. бочк. вкспл. з опак.	3.56
1 л. молока	17—18 сот.
1 кг. яєць	0.95

Тенденція на масло зниżкова, на яйця і молоко вдержана.

Подяка.

Філія „Союзу Українок-Емігранток у Львові" і Комітет „Брат-Братові" складають отсим дорогою щиру подяку Вп. Паням: артистці Софії Орлян за повну віддалости, безкорисну режисерську працю, посвячену для вистави „Дід Мороз", що відбулася 19. лютого в салі театру „Ріжнородностей" і проф. Оксані Суховерській за уклад як теж безкорисну підготову прегарних танців для вистави. Паням і панам Драматичної Студентської Секції за участь у виставі, для якої так радо жертвували свою працю в хосен бідної дітвори і так гарно вивязалися зі своїх роль. Вкінці всім тим, що ласкаві були допомогти в уладженні цієї вистави. 476

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyćkyj Wydawca: Spółka Wyd. „Dilo", Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Dilo", Lwów, Rynek 10.
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Театри.

Великий Театр.

Четвер 2. III. год. 7.30 веч. „Це більше як любов".

Пятниця 3. III. год. 7.30 веч. „Це більше як любов".

Субота 4. III. год. 7.00 веч. „Це більше як любов".

Театр Рінородностей.

Четвер 2. III. год. 7.30 веч. „Хтось із вас збожеволів" — виступи театру „Варшавський Цирулик".

Пятниця 3. III. год. 7.30 веч. „Хтось із вас збожеволів" — виступи театру „Варшавський Цирулик".

Субота 4. III. год. 7. веч. Концерт II. філії Українського Кр. Т-ва охорони дітей та опіки над молоддю.

Український Театр ім. І. Котляревського.

РОГАТИН:
2. III. Пригода в Черчі.
3. III. На полі крови.
Дни 4. і 5. III. гратиме театр у Пукові.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

МОСТИ ВЕЛИКІ:
2. III. Бесталанна.
3. III. Пісня Бескиду.
4. III. Сорочинський ярмарок.
5. III. Гетьман Полуботок.
6. III. Дай серцю волю.

Український Театр Йосифа Стадника (сеніора).

ГОРОДОК:
2. III. Сіоні
3. III. Люди як звірі.
5. III. Гриць.
6. III. Хам.
В другій половині березня гратиме театр у Перемишлі.

КІНА.

АМПІР: „Елісейські поля" (Саша Ґітрі).
АПОЛЬО: „Залога безболязних".
АТЛЯНТИК: „Геройська стежа" та „ФІС".
БАЙКА: „Царський курер".
БАЛТИК: „Погорджувана", „Маски льорда Блекнея".
ВАНДА: „Шлях до Ріо", „Нові люди".
ҐРАЖИНА: „Остання бригада".
ЕВРОПА: „Пані і ковбой" і Ґері Купер.
КАСИНО: „Трьох приятелів".
КОПЕРНИК: „Ґібральтар".
МАРУСЕНЬКА: „Ґібральтар".
МЕТРО: „Пані Валевська".
МІРАЖ: „Індійська гробниця".
МУЗА: „Забута мельодія".
ПАКС: „Олімпіяда" — обі частини разом.
ПАЛЯС: „Поворот на світанку" (на осн. Вікі Баум) з Даніелею Даріє.
РАЙ: „Пісеньмар Її Величности" з В. Джілі.
РІЯЛЬТО: „Присуд життя" — Веніяміно Джілі.
РОКСІ: „Серце моє належить до Тебе" — Веніяміно Джілі.
СВІТ: „Зоряна ескадра", „Поверх вище".
СВЯТОВІД: „Товариші зброї", „Королева передмістя".
СТИЛЕВЕ: „Конфлікт" і ревія.
ТОН: „Щасливо скінчилося", „Під маскою злочинця".
УТІХА: „Правда перемагає" і ревія.
ХИМЕРА: „Кавчук".

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(Марійський Майдан)
„Еспанія: Барсельона, Валенсія, Кордова, Мадрид".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 2. березня 1938.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Популярна музика з пл., 8.50 Ранішні вістки, 11.00 Із шумом Німану та Вілейки, муз. ранок для вселюд. шкіл, 11.25 Біллі Мaєрль грає власні твори, пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полудн. авд., 14.00 Концерт бажань, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Великде є життя — і в підземних печерах, гутірка для молоді, 15.15 Клопоти та ради: Пані Нелі укладає бриджа, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.05 Господарські вістки, 16.20 На фольварку, для сільської молоді, 16.40 Спів, скрипка, форт, 17.20 Винахідники та винаходи, 17.30 Органи, 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Для села: Хліб, гутірка, Комунікат Хліб. Т-ва, Популярна музика з пл., 18.30 Легка і поважна музика, 19.00 З фільм і ревій: Розр. концерт, 20.40 Веч. денник, метеорольоґ. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Смолоскипи століть: Колюмб, 21.40 Музика з пл., 22.00 Орх., хор, солісти, 22.30 Спорт, 22.35 Форт., 22.55 Інформ. авд., 23.00 Ост. вістки, 2305 Закінчення програми.

Пятниця, 3. березня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл. 8.10 Година господині: „Коло без оси — праця без плину", ради, вістки, популярна музика з пл., 11.00 Для шкіл: Про Кіріе-Склодовську, авд. для старших дітей, 11.25 Пісеньки у вик. Джанінія та Тіто Шіпи, пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 14.00 Інформаційна газетка в українській мові, **14.10 Українська музика з грам. плит.** 14.30 „Душі на Парадізі" фрагм. з пов. Корн. Макушинського, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Істор. загадки для молоді, 15.20 Спортовий порадник, 15.30 Сальон. орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.08 Господарські вістки, 16.20 Гутірка з хорими, 16.35 Флет у супр. форт., 16.50 Історія електричности на тлі розвитку наук, 17.05 Великопістні пісні, міш. хор, 17.45 Біжучі вістки з міста та провінції, 17.50 Камер. концерт, 18.30 Поезія золотого віку, 18.50 Один обід, 19.10 Розр. музика з пл., 19.30 Польська і шведська музика, 20.10 Легка музика з пл., 20.35 Веч. денник, метеорольоґ. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Спів. recital М. Салецького в супр. форт., 21.15 Симф. концерт. орх., форт., 22.30 Публіцистика та література, 22.45 Музика з пл., 22.55 Інформ. авд., 23.00 Останні вістки, 23.05 Закінчення програми.

Субота, 4. березня 1939.

7.000 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл. 8.10 Розр. музика з пл., 8.50 Ранішні вістки, 11.00 Співаймо пісеньки. авд. для шкіл, 11.25 Легкі китиці, пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 14.00 Орх., 14.45 Госп. справи, 14.50 Спорт, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Театр Уяви для дітей: Про царівну Катрусю і 7 очайдушків" з муз., 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.08 Господарські вістки, 16.20 Літер. хроніка, 16.35 Вальси з „Кавалір Срібної рожі" оп. Р. Штравса, пл., 16.45 Фейлетон, 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Промова през Островського: „Розбудова Львова", 18.15 Гутірка зі слухачами, 18.30 Гутірка, Виленські ярмарки, словно-муз. авд., Фабрика чудес, для молоді, 19.15 Розр. концерт, 20.40 Веч. денник, метеорольоґ. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Танки у вик. орх., 21.45 Орх., хор, сол., 22.55 Спорт, 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 2. березня 1938.

БАНСЬКА БИСТРИЦЯ, БРАТИСЛАВА 7.20, 12.50, 16.00, 19.00, 22.15 Вістки та комунікати в українській мові, БІЛГОРОД 20.00 Гумор, 21.00 Оп. музика, БЕРОМІНСТЕР 19.40 Пісні, БУДАПЕШТ 17.10 Концерт, 19.05 Циг. муз., 22.10 Оп. музика, ВІДЕНЬ 12.00 Розр. музика, 15.30 Для дітей, 18.20 Пісні і форт. музика, **19.20 Вістки в українській мові,** 20.10 Танк. музика, ДАЯТШЛЯНДЗЕНДЕР 15.15 Камер. концерт, 18.30 Англ. дуети, КЕЛЬН 18.40 Соната ч. 3 ес-дур на скр. і форт. Бетовена, МІЛЯНО 20.30 Розр. музика, 21.35 Гітаристка Ольга Кельо, 22.30 Симф. музика, ПРАГА 15.15 Орх., 18.25 Військ. орх., 19.30 Твори Сметани, ПАРІ ПТТ 19.00 Пісні, 19.30 Органи, 20.45 Розр. музика, РИМ 17.15 Іт.-франц. концерт, 21.00 „Вірлетко" оп. Гонеґена, СОФІЯ 19.30 Орх.

Пятниця, 3. березня 1939.

БАНСЬКА БИСТРИЦЯ, БРАТИСЛАВА 7.20, 12.50, 16.00, 19.00, 22.15 Вістки та комунікати в українській мові, БІЛГОРОД 20.00 Трансм. зі Загребу, БРЕСЛЯВ 20.10 „Мадам Батерфляй" оп. Пучіні, БУДАПЕШТ 12.10 Форт. 13.30, 17.10 Циг. муз., 20.00 „Трубадур" оп. Верді, ВІДЕНЬ 15.15 Музика з Італії, 15.30 Солісти, **19.20 Вістки в українській мові,** 22.05 Розр. музика, ГАМБУРГ 20.10 Камер. концерт Пфіцнера, ДАЯТШЛЯНДЗЕНДЕР 14.00, 15.15 Музика, 18.20 Веселі мельодії, 20.30 Давня швайц. музика, КЕЛЬН 19.00 Нар. музика, МІЛЯНО 17.00 Концерт малого хору з Акад. св. Сесилії, 21.00 Симф. концерт, ПРАГА 18.25 Легка музика, 19.25 Сальон. музика, 20.30 21.10 Орх., ПАРІ ПТТ 21.00 Пісні, 21.30 Симф. концерт. Беля Барток, РИМ 21.00 Оперетка, 23.15 Танк. муз., СОФІЯ 16.30 18.45 Популярна музика, 19.15 Скрипка, 19.50 „Севільський цирульник" оп. Россінія, 22.00 Легка і танк. музика, Штутгарт 20.10 „Дон Хуан" оп. Моцарта.

Субота, 4. березня 1939.

БАНСЬКА БИСТРИЦЯ, БРАТИСЛАВА **7.20, 12.50, 16.00, 19.00, 22.15 Вістки та комунікати в українській мові,** БІЛГОРОД 20.00 Нар. пісні. 20.30 Трансм. зі Сараєва, 22.15 Танк. музика, БУДАПЕШТ 17.40 Спів, 18.45 Циг. музика, 20.20 Мад. вальси, 22.05 Танки, ВІДЕНЬ 9.30 Для дітей, 12.00, 13.15, 14.10, 18.55 Розр. і камер. музика, **19.20 Вістки в українській мові,** 20.10, 21.00 Вес. авд., 22.35 Танк. музика, ДАЯТШЛЯНДЗЕНДЕР 19.15, 20.10 Розр. концерт, КЕНІҐСБЕРҐ 16.00 Розр. муз., 18.15 З мандрівки по Італії, пісні, оповідання, МІЛЯНО 19.20 Розр. музика, 21.00 „Фавст" оп. Ґунода, ПРАГА 19.25 Військ. орх., ПАРІ ПТТ 18.35 Скрипка, 18.50 Пісні, 19.00 Форт., 21.30 Розр. музика, РАДІО ПАРІ 18.00 Симф. концерт, 21.15 Пісні, РИМ 19.10 Пісні Тріполісу, 19.20 Розр. музика, 21.30 Форт. recital Мик. Орлова, 22.20 Розр. музика, СОФІЯ 17.30 Популярна музика, 18.15 Легка музика, 19.00 Квартет мандол., 11.20 Спів, 21.45 Легка і танк. музика, СТОКГОЛЬМ 19.45 „Два серця" оп. Штольца, ШТУТҐАРТ 11.30, 14.00 Нар. музика, 20.10 Легка і танк. музика.

Радіокутик.

АВДИЦІЇ ОПОВІЩУВАНІ ХОРОМ.

Часто чуємо нарікання на одноманітність голосів спікерів. Для відміни одна американських радіостанцій, почала заповідати деякі спеціяльні авдиції хором, зложеним із 47 голосів. Бояться, що ці заповідання будуть 47 разів більш одноманітні, при тому зовсім незрозумілі.

ФРАНЦІЯ ДЛЯ АМЕРИКИ.

Паризька короткохвильна радіостанція надала для Ню Йорку цікаву авдицію. Вона відтворила враження американця, що приїхав до Франції. Для цієї мети заінстальовано мікрофон на двірці, у митному уряді, та інших місцях.

АМЕРИКАНСЬКА РАДІОВА ВИМІНА.

Заст. голови американського радіофонічного т-ва НБК, який кермує програмовим відділом, по повороті з панамериканської конференції заявив, що у найближчому майбутньому слід сподіватися значного розвитку виміни радіових програм між Сполученими Державами та багатьома державами полудневої Америки. Він ствердив, що вздовж цілого побережжя Пацифіку у всіх столицях американських держав будуть тепер радіостанції великої сили. У всіх цих державах радіо здобуває щораз то більшу популярність. Нпр. у Еквадорі автобусове підприємство засобило всі свої вози у радіоприймачі. Також на всіх летунських майданах приміщено радіові інсталяції. Приблизно третя частина радіоприймачів, в полудневоамериканських країнах, які відвідав заст. голови НБК, відбирають всі довжини радіових хвиль.

Біржа.

Львів, 1. березня 1939.

ГРОШІ

Бельги бельг. 89·00—89·55, Долари америк. 5·26·50—5·29·00, Долари канад.—5·24·00—5·26·50, Фльор. гол. 281·55—283·27, Франки франц. 13·99—14·09, Франки шв. 120·05—120·85, Фунти англ. 24·75—24·91 Гульд.данц. 99·75—100·25 Кор. данські—110·10—111·18, Корони норв. 124·25 125·17 Корони шведські 1·7·40—12·32, Ліри іт. 16·10—16·02, Марки фінляндські 10·70—10·99, Марки нім. срібні 71·50—74·50.

Акції.

Банк Польський 134·00, Цукор 42·75—38·90, Вугель 45·00—44·50, Ліліпоп 94·00—95·00, Моджеїв 21·00—20·75, Островець 78·00—77·00, Стараховичі 55·50—58·25, Жирардів 67·25—67·00.

Папери.

3 і пів внутрішня 67·38—67·75, 3 інвест. 1 ем 93·00, серія 96·75—97·00, Зем. 91·00—серія 96·75—98·00, 5 конверсійна 71·50—5 колійова 65·75—69·00, 4 прем.дол. 44·75 4 консолідаційна 68·00—68·00.
Тенденція вдержана.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Львів, 1. березня 1939.

1 кг. масла дес. бльок без опак.	3.41
1 кг. масла дес. бочк. експ. з опак.	3.50
1 л. молока	17—18 сот.
1 кг. яєць	0.9

Тенденція на масло звишкова, на яйця і молоко вдержана.

Подяка.

Філія „Союзу Українок-Еміґранток у Львові" і Комітет „Брат-Братові" складають оцією дорогою щиру подяку Вп. Паням: артистці Софії Орлян за повну відданости, безкорисну режисерську працю, посвячену для вистави „Дід Мороз", що відбулася 19. лютого в салі театру „Різнородностей" і проф. Оксані Суховерській за уклад як теж безкорисну підготову прегарних танців для вистави. Паням і панам Драматичної Студентської Секції за участь у виставі, для якої так радо жертвували свою працю в хосен бідної дітвори і так гарно вивязалися зі своїх роль. Вкінці всім тим, що ласкаві були допомогти в уладженні цієї вистави.
474

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyćkyj Wydawca: Spółka Wyd. „Diło", Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Diło", Lwów, Rynek 10.
Редактори: д-р Іван Німчук. Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.